

KÚRIA 2021

Kúria

É v k ö n y v

2 0 2 1

BUDAPEST

2022

Borítófotók:
Szél Ágnes

Fotók:
Formanek Ferenc

Portréfotók:
Verbőci Patrícia

Felelős szerkesztő:
Dr. Ábrahám Márta

Szerkesztők:
Dr. Liktör Zoltán Attila
Dr. Kintzly Péter
Varga Edina

Olvasószerkesztő:
Bartók Flóra

ISSN 2063-9147

© *Semmelweis Kiadó, Budapest, 2022*

Grafikai tervezés, borítóterv: Tánkos László

Layout: Békésy János

SKD: 730

Nyomdai munkák: *mondAt Kft.* • www.mondat.hu

Felelős vezető: Nagy László

TARTALOM

■	Előszó	6
	Dr. Juhász Endre, az Európai Unió Bíróságának korábbi bírójának bevezetője	6
■	A jogegység éve	10
	Dr. Varga Zs. András, a Kúria elnökének bevezetője	10
■	A Kúria kiemelt szerepe az alkotmányos berendezkedés fenntartásában	14
	A Kúria Kollégiumai	14
	A Kúria Polgári Kollégiuma: polgári, gazdasági és munkaügyi szakágak	14
	A Kúria Büntető Kollégiuma	17
	A Kúria Közigazgatási Kollégiuma	19
■	A Kúria hatásköre és feladatai	22
	Jogorvoslati hatáskörök	23
	Az ítélkezési gyakorlat egységesítését biztosító hatáskörök	25
■	A Kúria bírái és munkatársai 2021-ben	29
	A Kúria elnöke a 2021. évben végzett munkája alapján	36
	Arcok, vallomások	38
	Dr. Bartal Géza	38
	Dr. Bartkó Levente	41
	Huszárné dr. Oláh Éva	43
	Kis Roxána	45
	Dr. Vezekényi Ursula	47
	Rácz Csilla	49
	Czibulka László	51
■	A Kúria ügyforgalma	54
■	Egyedi ügyekben hozott határozatok	61
	Polgári szakág	61
	Gazdasági szakág	63
	Munkaügyi szakág	65
	Büntető szakág	66
	Közigazgatási szakág	68
■	A Kúria joggyakorlat-egységesítő tevékenysége	70
	A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa és a jogegységi panasz eljárás	70
	Jogegységi határozatok	78
	Kollégiumi vélemények	88
	A joggyakorlat-elemző csoportok tevékenysége	89
■	Az ítélkezésen kívüli egyéb tevékenységek a Kúrián 2021-ben	97
	Költségvetési és ellátási főosztály	97
	Belső ellenőrzés	99
	A sajtó tájékoztatásával és a kúria kommunikációjával kapcsolatos legfontosabb események	101
	Informatikai osztály	106
	Tóry Gusztáv jogi szakkönyvtár	107
■	Naptár	109
	Belföldi események	109
	Nemzetközi események	112
	Egyéb nemzetközi események	119

Tisztelt Olvasó!

A 2021-es év mottója: „A jogegység éve”. A Kúria egyik alapvető feladata – az Alaptörvény szerint is – a bíróságok jogalkalmazása egységének biztosítása. E cél elérésére a magyar jogban egy kifinomult eszközrendszer szolgál, amelynek fő elemei az egyedi határozatok kötőerejének elismerése; a jogegységi határozatok; a 2020-ban bevezetett új intézmény, a jogegységi panasz; valamint a kollégiumi vélemények.

Miután több mint 17 éven keresztül az Európai Unió Bíróságának bírója voltam, engedtessek meg számomra, hogy a jogegység kérdéséről most a magyar jog szűk értelemben vett kereteinél kissé szélesebb perspektívából adjam elő gondolataimat.

A magyar bírók nemcsak a nemzeti törvényhozótól származó autonóm jogot, hanem ennek keretében vagy e mellett az uniós jogot is alkalmazzák. A szerződések és a rendeletek közvetlenül alkalmazandók, míg az irányelvek esetében, ha azok tartalma megfelelően, tehát helyesen került átültetésre, az alkalmazás közvetett; nem megfelelően történt átültetés esetében azonban a bíró az irányelv szabályait szintén közvetlenül alkalmazza. Ily módon a magyar bíró egyben az uniós jog bírója is. Ez azt jelenti, hogy a magyar bíró ítéletében szükségszerűen az uniós jogot is értelmezi. Ennek alacsonyabb fokú bíróságok esetében általában nincs eljárási akadálya. A Kúria azonban olyan bíróság, amelynek határozata ellen nincs helye jogorvoslatnak, tehát az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke szerint, ha előtte uniós norma értelmezése merül fel, köteles az Európai Unió Bírósága előzetes döntését kérni. Ez alól csak az az eset képez kivételt, amikor a kérdés nem releváns (tehát

az arra adandó válasz a nemzeti bíróság későbbi döntését nem befolyásolhatja), valamint, ha lényegében azonos kérdésben az Európai Unió Bírósága már állást foglalt, végül pedig, ha az uniós jogszabály ún. „acte clair”, tehát értelmezését illetően semmilyen észszerű kétség nem áll fenn (1982. október 6-i 283/81. számú CILFIT-ügy). Ennek megfelelően a jogegység biztosítására szolgáló magyar eszközrendszer az Európai Unió Bírósága közreműködése nélkül sok esetben nem működhet.

Az Európai Unió Bíróságának az előzetes döntéshozatali eljárásban hozott határozata a magyar bíróságokra, így a Kúriára is kötelező. Ez így van nemcsak a kérdést előterjesztő bíróságra nézve, hanem minden olyan – bármely tagállamban működő – bíróságra nézve, amely az Európai Unió Bírósága által leírt tényállás lényegi elemeivel azonos elemeket tartalmazó tényállást értékel. Természetesen ez az azonosság, tehát az átültethetőség, vita és mérlegelés tárgyát képezheti. Mindenesetre megállapítható, hogy az Európai Unió Bírósága gyakorlatában az uniós jog egyfajta precedensrendszeren keresztül érvényesül.

Abban az esetben, ha az Európai Unió Bírósága az európai jogot értelmezi, határozatának a tagállami bíróságok határozataihoz viszonyított elsőbbsége nem kétséges. Az Európai Unióról szóló szerződést valamennyi tagállam elfogadta és ratifikálta, és ennek 19. cikke kimondja, hogy az Európai Unió Bírósága biztosítja a jog tiszteletét a szerződések értelmezése és alkalmazása terén. Az Európai Unió jogszabályai a szerződések alapján, annak alkalmazása keretében születnek meg. Ugyanakkor releváns és jogos kérdés lehet az, hogy az Európai Unió Bírósága által vizsgált tényállás valóban az európai jog alá tartozik-e vagy sem. Az Európai Uniónak csak a tagállamok által átruházott hatásköre van. Az Unió hatáskörét az Európai Unió működéséről szóló szerződés 2., 3., 4., 5. és 6. cikke határozzák meg. Ezek három alapkategóriát tartalmaznak: az Unió kizárólagos hatásköre, az Unió és a tagállamok közötti megosztott hatáskör, az Unió támogató, kiegészítő és koordinációs hatásköre. A szerződés a tagállamok hatáskörét nem határozza meg, de levonható az a következtetés, hogy azok a területek, amelyek az Unió támogató, kiegészítő és koordinációs hatáskörébe tartoznak, materiálisan a tagállamok hatásköre alá esnek, továbbá ugyanaz a helyzet minden olyan terület tekintetében, amelyeket a szerződés nem említ. Ez a megállapítás azonban csak azzal a fenntartással érvényes, hogy a megosztott hatáskörök felsorolása nem teljes, illetve kizárólagos, tehát a tagállamok meghatározott törvényhozási rendben a már létező szabályokat kiterjeszthetik, illetve új területeken is alkothatnak jogszabályokat.

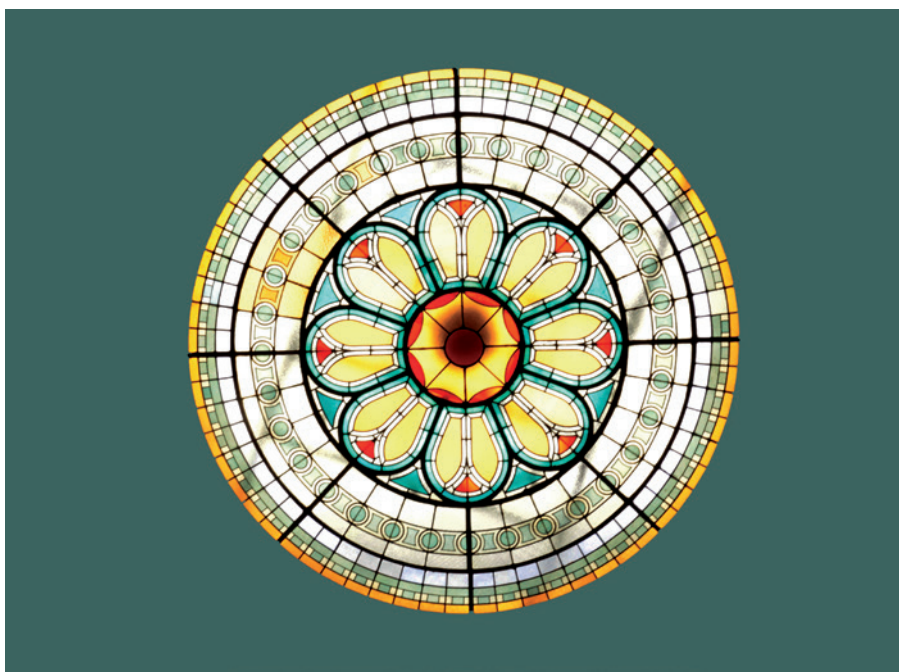
Véleményem szerint a hatáskörök meghatározása és elhatárolása pontosításra szorul, lényegesen részletesebb szabályozásra lenne szükség. Sok felesleges vitát lehetne elkerülni, ha pontosan tudnánk, hogy valamely helyzet megítélése az Unió vagy a tagállamok hatáskörébe tartozik. A jelenlegi szabályozás, amely rendkívül széles területeket jelöl meg, nem ad kellő eligazítást az elhatárolás kérdésében. Például nem világos, hogy az elismerten tagállami hatáskör gyakorlása során az Unió négy alapszabadságának érvényesítése kötelező-e? Konkrét példa: érvényesül-e a szolgáltatások szabad nyújtása, valamint a nemzetiségen alapuló diszkrimináció alóli mentesség a kultúra és az oktatás területén.

Az új szabályozást elsősorban az alapszerződések módosításával kellene létrehozni. Ennek a perspektívája azonban bizonytalan, illetve távolinak tűnik. Ezért véleményem szerint jelenleg a kérdések tisztázása a bíróságoktól, leginkább a tagállamok legfelső bíróságaitól, valamint az Európai Unió Bíróságától várható. Ennek eszköze az előzetes döntéshozatali eljárás lehet. E téren a Kúria aktív szerepet játszhat. Az Európai Unió Bírósága nem kifogásolja, sőt hasznosságát időnként kifejezetten elismeri, ha a kérdést előterjesztő tagállami bíróság a kérdéssel együtt saját álláspontját is előadja, amelyet aztán az Európai Unió Bírósága megerősíthet, módosíthat vagy cáfolhat. Így nincs akadálya annak, hogy a Kúria megfelelő tényállás esetén előadja saját álláspontját, amely adott esetben a nemzeti jog kizárólagos alkalmazása mellett szólhat.

Természetesen a Kúria bírái és az Európai Unió Bírósága bírái közötti, jogilag szabályozott eljárásokon kívüli szakmai-tudományos kapcsolat és dialógus szintén hasznos és kívánatos.

A jogegység, illetőleg az egységes, koherens jogalkalmazás a hatékony jogrendszer egyik fő erénye, ami nélkül a jog uralma kétségessé válhat. Bár meggyőződésem, hogy az ennek érvényre juttatására szolgáló jelenlegi eszközrendszer jól működik, javaslom, hogy a Kúria e tevékenységét az európai dimenziót fokozottabban figyelembe véve végezze.

Dr. Juhász Endre
az Európai Unió Bíróságának
korábbi bírója

Tisztelt Olvasó!

A bírósági jogalkalmazás egységének biztosítása alkotmányos hagyományaink szerint és az Alaptörvény kifejezett rendelkezése alapján is a Kúria kiemelt feladata. Olyan feladat, amelyet a Kúria nem tud átruházni, megosztani, szétteríteni. Viszont a vele járó felelősséget sem. Ezt a felelősséget hordozza immár minden egyedi döntése. Az Országgyűlés által elfogadott jogszabály-módosítások magukkal hozták többek között a korlátozott precedensrendszer, valamint a jogegységi panasz bevezetését. Az egységes és az Alaptörvénnyel összhangban álló joggyakorlatot ugyanis nem igazgatási eszközök útján, hanem bírói úton, bírói eszközökkel kell biztosítani, így elsősorban az ítéletek kockázatát viselő felek részvételével zajló felülvizsgálati és jogegységi panaszeljárásokban. A korlátozott precedensrendszerben kizárólag a Kúria korábban közzétett határozataihoz – az azokban foglalt jogértelmezéshez – kapcsolódik az alsóbb fokú bíróságokra és a Kúria ítélkező tanácsaira is kiterjedő kötőerő. A közzétett kúriai határozatról jogkérdésben eltérő alsóbb fokú bírósági döntés ellen a Kúria előtti felülvizsgálati eljárás áll a felek rendelkezésére, ha pedig a Kúria későbbi határozata mutat eltérést, a Kúria jogegységi panaszeljárása vehető igénybe.

A fenti, felek részvételével zajló eljárások mellett a törvény rendelkezése értelmében „a Kúria a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz”. A jogegység érdekében többek között a Kúria adott ügyben eljáró tanácsa is kezdeményezhet előzetes döntéshozatalt: ily módon a Kúria az esetleges jogegységi panasz „bevárása” nélkül, maga gondoskodik ítélezési gyakorlatának egyöntetűségéről és – ha szükséges – a továbbfejlesztéséről. A Kúria ítélező tanácsai ugyanis korábbi közzétett döntéstől – akár saját megfontolás, akár az Európai Unió Bírósága, illetve az Alkotmánybíróság kötelező erejű jogértelmezése teszi azt szükségessé – csak előzetes döntéshozatal kezdeményezésével térhetnek el.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának gyakorlatában kialakította a jogegység lényegi tartalmát. Egyfelől „a jogegység hiányát a korábbi döntéstől való indokolatlan eltérés okozza. A jogegység követelménye tehát sohasem absztrakt, hanem mindig konkrét ügyekhez, jogértelmezéshez köthető, az csak meghatározott és megjelölt bírói döntések tekintetében merülhet fel.” Másfelől „a jogegység leggyakrabban anyagi jogi kérdés, mivel azt kell biztosítani, hogy a bíróságok hasonló ügyeket ugyanolyan tartalommal döntsenek el. A jogegység követelményén belül tehát az az elvárás, hogy ugyanazon jogkérdést felvető ügyekben (ügyazonosság) a jogértelmezés is azonos legyen. Ha nincs meg az ügyek közötti azonosság, mert eltérő háttérűek a bírói döntések, akkor sem jogilag, sem tágabb értelemben nem értelmezhető a jogegység.”

A jogegységi panasz a Kúria bizonyos határozatai ellen igénybe vehető, speciális jogorvoslati eljárás, amely a peres felek indítványára, rájuk kiható módon járul hozzá a jogegység biztosításához, és nem elvi szinten általában, hanem a konkrét, egyedi ügyben vizsgálja a jogegység kérdését. Ugyanakkor nem a panaszosnak a per tárgyává tett jog- és érdeksérelmének kiküszöbölésére szolgál, hanem a közzétett határozattól eltérés feloldását, a jogegység biztosítását célozza. Bevezetésének indoka a Velencei Bizottság azon elvárása és töretlen gyakorlata volt, hogy a jogegységet a peres felek indítványára, rájuk kihatóan, jogorvoslati eszközökkel kell biztosítani, amelyben a döntés következményeit viselő felek is kifejthetik álláspontjukat. A bevezetést követően a Velencei Bizottság 2021-ben nyilvánosságra hozott véleményében pozitívan értékelte a jogegységi panasz és a korlátozott precedensrendszer bevezetését Magyarországon, különös tekintettel arra, hogy a felek indítványára, az ő részvételükkel zajlik az eljárás. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a bevezetett módosítások elősegítik a Kúria alkotmányos követelményeknek való megfelelését, a jogalkalmazás egységének feladatát a legfőbb bírói fórum az új eszközökkel hatékonyabban képes ellátni. A közzétett jogegységi és jogegységi panaszügyekben hozott döntések száma – amely többszörösen haladja meg a korábbi években tapasztaltakat –, valamint a határozatok tartalma igazolja, hogy szükség volt az erőfeszítéseink fokozására. 2021 valóban a jogegység éve volt.

A Kúria soha nem csak egy volt a számos közjogi intézmény közül. Nem önmagáért való intézmény volt, és ma sem az. 2021. április 8-án a Kúria ünnepi Teljes Ülés keretében emlékezett meg a Kúria működésének helyreállítása 160. évfordulójáról. Másfél évszázaddal ezelőtt a legfőbb bírói fórum visszaállítása a

történeti alkotmány vívmányainak helyreállítását, a hazai jogélet újraindítását is jelentette, és mérföldkő volt az 1867. évi kiegyezés felé vezető úton. A Kúria bírónak feladata ma sem csekélyebb, mint bő másfél évszázaddal ezelőtt. Az Alkotmánybírósággal és minden más közjogi intézménnyel együtt védelmeznünk kell Magyarország függetlenségét és alkotmányos önazonosságát. Súlyos örökség ez a 160 év. Még súlyosabb az 1723 – a Kúria fővárosi letelepítése, mondhatni állandó főbíróságként történt megalapítása – óta eltelt közel 300 év. És még ennél is súlyosabb a királyi végrehajtó hatalmat az igazságszolgáltatás útján korlátozó, ezáltal a hatalommegosztásban a bíróságok helyét kijelölő Aranybulla kiadásától számított majdnem 800 év. Ezt az örökséget hordozza ma a Kúria, amely nem absztrakt intézmény, de nem is egy épület vagy egy bírói igazgatási szervezet, hanem a ma ítélkező kúriai bírók közössége. Múlt és jelen, jogegységi és jogorvoslati feladatok, nemzeti, uniós és nemzetközi jogi követelmények összehangolása – mindez csak a mérték és az egyensúly megtartása esetén lehetséges. A 2021-es évben feladataimat annak fényében végeztem, hogy a Kúriának van elnöke és nem az elnöknek Kúriája. Ez adta a feladataimhoz a helyes mértéket, és ennek szellemében törekedtem az egyensúly megteremtésére Magyarország közjogi intézményeivel, a nemzetközi bírói fórumokkal, és természetesen a bírói karral, valamint a társhivatásrendekkel.

Dr. Varga Zs. András
a Kúria elnöke

1856

■ A KÚRIA KIEMELT SZEREPE AZ ALKOTMÁNYOS BERENDEZKEDÉS FENNTARTÁSÁBAN

A Kúria kollégiumainak 2021-ben is jelentős, kiemelt társadalmi figyelemmel kísért ügyeket kellett eldönteniük. Az új perrendtartási rendelkezések és büntető-eljárási szabályok alkalmazásának tapasztalatai és a megszerzett rutin kapcsán megfogalmazott szakmai visszajelzések meghatározták a 2021-es év feladatait. Közben az igazgatási szervezetet és a Kúriát érintő jogalkotási kérdések is előtérbe kerültek, erősítve a Kúria az iránti törekvését, hogy az igazságszolgáltatásban betöltött szerepe erősödjön.

A Kúria Kollégiumai

A Kúria Polgári Kollégiuma: polgári, gazdasági és munkaügyi szakágak

A Polgári Kollégium számára 2021-ben is nagy kihívást jelentett a COVID–19-járvánnyal kapcsolatos rendkívüli szabályok alkalmazása, általában a járványból fakadó helyzet kezelése, a jogegységi eszközrendszer változása, a devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződésekkel kapcsolatos problematika kezelése, e mellett a polgári perrendtartás szabályainak értelmezése, a Ptk. alkalmazásával kapcsolatos joggyakorlat alakítása, a földforgalmi törvényen alapuló jogviták, egyes kijelölési sorozatügyek megjelenése és az időszerű ítélkezés biztosítása.

A COVID–19-vírus okozta járványhelyzet 2021-ben is számos nehézség elé állította a Kúria Polgári Kollégiumát. A meg-megújuló járványhullámok idején az ítélkezés rendes menete elnehezült, a különleges egészségügyi óvintézkedések megtartása, a járványban megbetegedett vagy karanténba kényszerült munkatársak helyettesítése jelentős szervezőmunkát és nagy fokú rugalmasságot igényelt. A járványhelyzetben időről időre megnőtt a személyes jelenlétet nem igénylő, elektronikus eljárás megoldások jelentősége, nemcsak az ügyfelekkel való kapcsolattartás során, hanem a Kúria testületei is a személyes jelenlétet nem igénylő, informatikai eszköz útján történő tanácskozási kényszerültek. Az előző évben kialakított megoldások ebben az évben is segítettek a Polgári Kollégium megfelelő működését, így a kollégium időszerűségi mutatóit a járványhelyzet nem rontotta.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bsz.) 2020. április 1-jével hatályba lépett módosítása megszüntette az elvi bírósági határozat intézményét, bevezette a jogegységi panaszeljárást és megtiltotta a törvényben nem szabályozott bírói konzultatív testületek állásfoglalásainak közzétételét. Ezzel változott e testületeknek a joggyakorlat egységesítésében betöltött szerepe, a továbbiakban belső, szakmai vitafórumként működtek. A jogegység irányításában a döntő szerep a Kúria ítélkező tanácsaira hárult, amelyeknek a Bírósági Határozatok Gyűjteményében köz-

zétett határozatai az alsóbb fokú bíróságokra is kötőerővel rendelkeznek – kivéve, ha az eltérést indokolják –, és mind a felülvizsgálati eljárásban, mind a jogegységi panasz-eljárásban igazodási pontot jelentenek. Erre is tekintettel, 2021-ben az előző évinél jóval nagyobb számban indultak és fejeződtek be jogegységi eljárások, és az indítványozói körben a korábbinál nagyobb szerepet játszottak a Kúria ítélkező tanácsai, akik a korábbi gyakorlatban meglévő eltéréseket feltárva kezdeményezték a vitás jogértelmezési kérdések kötelező erejű rendezését.

A 2021. január 1-jei hatállyal módosított törvényi rendelkezések alapján eljáró Jogegységi Panasz Tanács számára 2021 volt az első teljes év, amelyben jogegységi panasz-eljárások folytak.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa számos eljárási, ügyrendi kérdést tisztázott ezzel az új jogegységesítő eszközzel kapcsolatban, döntéseivel sok tanulsággal szolgált a Kúria Polgári Kollégiuma ítélkező tanácsai számára is. Az év végén hozta meg az első érdemi jogegységi panasz határozatát (Jpe.I.60.015/2021/15.), amellyel éppen a Polgári Kollégium ügykörébe tartozó jogkérdést bírálta el, megállapítva, hogy a Gfv. VII.30.315/2020/5. számú ítélet jogkérdésben eltér a Pfv.I.20.185/2018/7. számú, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozattól, ám ez az eltérés indokolt volt, ezért a Kúria a Gfv.VII.30.315/2020/5. számú ítéletet hatályában fenntartotta, és kimondta, hogy a Kúria bármely határozatának ezzel ellentétes jogértelmezése kötelező erejűként már nem hivatkozható.

A polgári perrendtartásról szóló, 2018. január 1-jén hatályba lépett 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) új jogintézményként vezette be a felülvizsgálat engedélyezését. Ennek kapcsán a Kúria Polgári Kollégiuma az egységes, az ügyfelek számára is kiszámítható jogalkalmazás érdekében már a törvény hatálybalépése előtt elfogadta a 2/2017. (XI. 13.) PK véleményt. Azt a Polgári Kollégium az azóta felhalmozódott tapasztalat alapján 2021 júliusában meghaladottnak tekintette, és elfogadta az 1/2017. (VII. 12.) PK véleményt az engedélyezési eljárásra vonatkozóan. A korábbi kollégiumi vélemény elfogadása óta bekövetkezett jogszabályváltozások folytán az engedélyezési eljárás szoros kapcsolatba került a jogegységi panasz-eljárással, és így még hangsúlyosabbá vált a felülvizsgálat engedélyezésének jogegységi célja.

A 2021-es évben még mindig többletfeladatot jelentett a Polgári Kollégium számára – mind az ítélkezésben, mind a jogegység biztosítása terén – az ún. devizahiteles perekkel kapcsolatos tevékenység és a különböző devizahiteles törvények értelmezése, noha az ilyen tárgyú ügyek száma csökkent, és a Kúria számos kérdést már tisztázott a korábbi években. Jellemző, hogy az összevont polgári-gazdasági-munkaügyi szakágú jogegységi tanács 2021-ben meghozott nyolc határozata közül öt az ilyen jellegű peres és nemperes eljárásokban felmerült jogkérdésekben született, csakúgy, mint a Jogegységi Panasz Tanács említett Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozata, és további két, 2022-ben befejezett jogegységi eljárás is ehhez az ügycsoporthoz kapcsolódott.

Bár a földforgalmi törvénnyel kapcsolatos perek bírósági gyakorlatának vizsgálatára 2018-ban felállított, a Kúria Közigazgatási és Munkaügyi Kollégiummal közös joggyakorlat-elemző csoport előző évben elfogadott összefoglaló jelentése számos kérdést tisztázott, és nagyban hozzájárul az egységes jogalkalmazáshoz, a joggyakorlat azonban számos új, illetve vitás kérdést vetett fel 2021-ben is. Ennek az ügycsoportnak a kiemelt jelentőségére utal, hogy 2021-ben két, a Polgári Kollégium ügykörét érintő

jogegységi határozat (1/2021. KPJE határozat és a 7/2021. PJE határozat) is ehhez az ügycsoporthoz kapcsolódott. A 7/2021. PJE határozat – minthogy a bíróság illetékességével kapcsolatos kérdést is eldöntött – számottevő növekedést eredményezett a kijelölési ügyek érkezésében.

A Kúria 2021-ben már az ügyek döntő hányadában a 2014. március 1-jén hatályba lépett Ptk.-t alkalmazta, és egyre több olyan jogterület van, ahol kellő tapasztalat és gyakorlati probléma gyűlt össze ahhoz, hogy a joggyakorlat elemzése és egységesítése lehetségessé, illetve szükségessé váljék. Jól mutatja ezt az, hogy a 2021-ben a Polgári Kollégiumban működő hét joggyakorlat-elemző csoport közül háromnak a tárgykörre már ennek a törvénynek a gyakorlatát volt hivatott vizsgálni. A Ptk. egységes és koherens értelmezésére irányuló erőfeszítéseket továbbra is támogatja az „Új Polgári Törvénykönyv Tanácsadó Testülete”.

A Kúria munkaügyi szakága integrálódott a Kúria Polgári Kollégiumába, és rész-kollégium formájában végzi tevékenységét, biztosítva a munkajogi joggyakorlat egységét. A munkaügyi bírakat érintő jelentős szervezeti átalakulás (önálló közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűnése, ítéletáblai munkaügyi kollégiumok létrejötte) miatt erre különösen nagy szükség van. A Munkaügyi Rész-kollégium képviselője útján vesz részt az ítéletáblák munkaügyi kollégiumainak ülésein, ezzel is elősegítve a munkaügyi bíráskodás jogegységét. A COVID-19-járvány számos területen megváltoztatta a viszonyokat; ez tükröződik a foglalkoztatási formák megváltozásában is. Részben ezt a változást követte nyomon az atipikus foglalkoztatási formák bírói gyakorlata tárgykörben felállított joggyakorlat-elemző csoport, amely 2021-ben folytatta le a vizsgálatot és készítette el összefoglaló jelentését.

A Kúria Büntető Kollégiuma

A Kúria Büntető Kollégiuma az Alaptörvény által előírt joggyakorlat egységesítő tevékenységét, a büntető joggyakorlat irányítását a 2021. évben a vilá járvány által jelentősen megnehezített feltételek és lehetőségek között végezte. A járványhelyzettel összefüggő eljárást egyszerűsítő törvényi rendelkezések felhasználásával a befejezések csökkenése és az elvi irányító munka visszaszorulása nélkül sikerült feladatát teljesítenie.

Az utóbbi tevékenység keretében elsősorban a 2018-ban hatályba lépett 2017. évi XC. törvény (új Be.) alkalmazásával és értelmezésével kapcsolatos problémák megoldására helyeződött a hangsúly.

Megjegyzendő, hogy a Büntető Kollégium folyamatos és nagyszámú jogszabályi változások között kénytelen mind az ítélkezéssel, mind a jogegységesítéssel kapcsolatos feladatát ellátni. Ezzel kapcsolatban a kollégium – szinte a teljes év folyamán – folyamatosan véleményezte az Igazságügyi Minisztérium és egyéb jogalkotásért felelős hatóságok által megküldött jogszabály-tervezeteket.

Meghatározó volt a tavalyi esztendőben a 2021. január 1-jén hatályba lépett, a büntető anyagi és eljárási törvényt, valamint a büntetés-végrehajtási törvényt igen jelentős mértékben módosító törvény rendelkezéseinek értelmezése, gyakorlatba történő átvezetése.

A módosító törvény legfontosabb anyagi jogot érintő változása volt a hagyományos orgazdaság bűncselekményének megszüntetése és a pénzmosás bűncselekményébe való integrálása. Ez a jogszabályi változás további értelmezési feladatok elé állítja a kollégiumot.

Az eljárási jogszabályok közül jelentősen módosultak a külön eljárások, ezen belül példaként említhetők a magánvádas és pótmagánvádas eljárásokhoz beiktatott új megszüntetési okok. A jogorvoslati eljárások kapcsán módosultak a másodfokú felülbírálat terjedelmére vonatkozó szabályok.

Ezen túlmenően mind a Btk., mind a Be. tekintetében figyelemmel kellett lenni a viszonylag jelentős számú technikai jellegű módosításra.

A Bv. tv. módosításával kapcsolatban külön kiemelés érdemel, hogy a jogalkotó a rendelkezések megszerkesztése során figyelemmel volt a Kúria joggyakorlat-elemző csoportja által a 2021-es év közepén elkészült összefoglaló jelentésében foglaltakra is.

A Kúria ítélkezési tevékenységével kapcsolatban általánosságban kijelenthető, hogy míg az új Be. és az azt módosító rendelkezések által megteremtett egyszerűsítő-gyorsító eljárások az alsóbb fokú bíróságoknál a folyamatban lévő ügyek csökkenését eredményezték, a Kúria Büntető Kollégiumában ez a folyamat nem volt megfigyelhető. Az ügyek olyan kis számban csökkentek, amely a Kúria leterheltségére jelentős változással nem bírt.

A bevezetőben már említett járványhelyzettel kapcsolatban nyomatékosan szükséges utalni arra, hogy az országosan tapasztalható nehézségek ellenére ez az állapot a Kúrián nem eredményezte a befejezések csökkenését.

A 2021. év Kúrián befejezett kiemelt jelentőségű büntetőügye volt a „darnózseli darabolós gyilkos” néven számontartott eset. A Kúria harmadfokú eljárása során új, meghatározó értelmezését adta az úgynevezett közvetett bizonyítékok értékelésének.

Értelmezte ugyanakkor az emberölés előre kitervelten történő elkövetésének minősítő körülményét is.

A 2021. évben a Büntető Kollégium két jogegységi határozatot hozott, egyrészt az eljárási szabálysértések felülvizsgálati eljárásban történő értelmezéséről, másrészt a felróható magatartás vizsgálatáról a Bv.tv. szerinti önhiba értelmezése kapcsán. Emellett négy kollégiumi véleményt is alkotott.

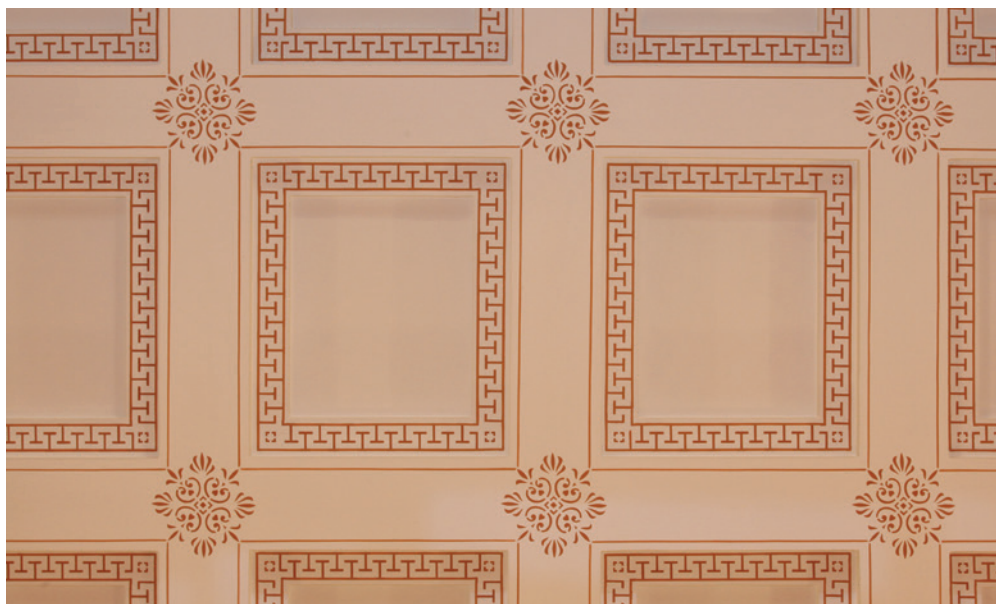
Az év során a Kollégium elfogadta a büntetés-végrehajtás egyes kérdéseivel (főként a kártalanítással) foglalkozó joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló jelentését. Emellett két további joggyakorlat-elemzés maradt folyamatban, egyrészt a tárgyalás-előkészítés, másrészt az emberkereskedelem témakörében.

Az egységes jogértelmezés biztosítása kapcsán kiemelkedő jelentőséggel bírtak a tanácselnöki értekezletek, melyekre az év első felében hetente, majd azt követően havonta egy alkalommal került sor. Ezek a megbeszélések biztosították, hogy vitás kérdésekben a Kúria egyes tanácsai – lehetőség szerint – azonos álláspontot terjesszenek elő. Eltérő döntéshozatal, vagy annak igénye miatt jogegységi eljárás indítványozására nem került sor.

A járványhelyzet okozta egyik legnagyobb veszteség, hogy 2021-ben is elmaradtak az Országos Kollégiumvezetői Értekezletek. Erre figyelemmel a Büntető Kollégium kizárólag a törvényszékek és ítélőtáblák kollégiumi ülésein való részvétel útján tudott bekapcsolódni az egyes vitás – országos vagy regionális – jogértelmezési kérdések megvitatásába.

A pandémia mellett a 2020. és 2021. évben bekövetkezett nagyszámú nyugdíjazás is nehezítette a Kollégium munkáját, aminek következtében két tanácsban is kirendelt bírakkal kell az ítélkezést segíteni.

Összefoglalóan – mindezek ellenére – megállapítható, hogy az elmúlt évben a Büntető Kollégium tevékenysége zökkenőmentes volt, és megfelelőnek bizonyult a befejezések aránya is.

A Kúria Közigazgatási Kollégiuma

A változások ideje

A magyar közigazgatási bírászkodás helyzetét már több mint egy évtizede végigkíséri a bírászkodás ezen ágával kapcsolatos szakmai vita, mely döntően a felépítéssel és a szervezettel függ össze. E vitának mindig érintettje a közigazgatási bírászkodás legfelsőbb szintű szervezete, a Kúria Közigazgatási Kollégiuma. A bírászkodás egyik szakmai területét sem érintette az utóbbi 10-15 évben olyan sok mélyreható változás, mint ami a közigazgatási bírászkodásban történt, ugyanakkor figyelemre méltó, hogy a szervezeti változások és bizonytalanságok ellenére a magyar közigazgatási bírászkodás a Kúria szakmai irányításával európai szinten már hosszabb ideje kimagasló eredményeket mutat.

Az Alaptörvény hetedik módosítása nyomán létrehozni szándékozott különbírószági modell kivezetése az Alaptörvény nyolcadik módosításával még 2019-ben megtörtént, ugyanakkor a 2019. év végén elfogadott új jogszabályi rendelkezések a közigazgatási bírászkodás kétfokú rendszerét vezették be 2020. április 1. napjától. E rendszer lényege az volt, hogy a közigazgatási bírászkodás valamennyi jogorvoslati feladata a Kúriára tartozna, így a korábbi jelentős ügyterhet képviselő fellebbezési ügyszak is a Kúriára került. A 2020. évben a Kúria a rendelkezésre álló eszközök felhasználásával megteremtette a fellebbezések elbírálásának feltételeit, ami a gyakorlatban az ügyérkezés igen jelentős emelkedését eredményezte, a járványhelyzet ellenére is. A kétfokú közigazgatási bírászkodásra történő áttéréshez szükséges változások csak egy része zajlott le 2020-ban, a végleges szerkezet kialakítása, a létszámhelyzet stabilizálása és az új rendszernek megfelelő ügyelosztás kialakítása a 2021. év feladatát jelentette. A Kúria új vezetése 2021-től a közigazgatási fellebbezési bírászkodás feladatainak ellátását az ötfős tanácsai szerkezet, valamint a szélesebb ítélkezési szakterületek kialakításának szempontja alapján jelölte ki. 2021-ben ennek megfelelően megtörtént az ötfős tanácsi szerkezetre történő áttérés, illetőleg az ítélkező tanácsok esetében a korábbi szakterületi gyakorlat fenntartása mellett megtörtént a közszolgálati ítélkezési terület szervezeti beépítése.

A 2021. év folyamán ugyanakkor látható volt, hogy azok az ügyforgalmi tendenciák, amelyek már a 2020. évet is jellemezték – tehát a fellebbezési ügyszakból adódó drasztikus ügyérkezés-emelkedés –, 2021-ben is megfigyelhetőek, sőt jellemzőikben tovább is erősödtek. Az érkezési ügyszámok emelkedése, valamint a rövid elbírálási határidő a Közigazgatási Kollégium ítélkezési tevékenységét nagyobb részben operatív ítélkezéssé tette, mely a legfőbb ítélkező fórum feladatától általában idegen, és a Kúria másik két nagy ügyszakát sem jellemzi. A 2021. évi közigazgatási ügyérkezés arra is tapasztalattal szolgált, hogy az ügyek egy része olyan egyszerű megítélésű, kisebb pertárgy értékű jogvitához kapcsolódott, melyben a legfőbb bírói fórum ítélkezése szakmailag nem helyeselhető.

Ezek a felismerések vezettek arra, hogy 2021 őszén a Kúria javaslatot tett a fellebbezési ügyek fórumrendszerének módosítására, ami a gyakorlatban a három szervezeti fokú közigazgatási bírászkodási rendszer visszaállítását jelentette. A Kúria indokait a jogalkotó is osztotta, és az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXIV. törvény 2022. március 1. napjával a Fővárosi Ítéltábla Közigazgatási Kollégiuma felállításával a fellebbezési feladatok

ellátását módosította. A hivatkozott törvény a magyar jogot illetően emellett tartalmazott egy bátran történelminek nevezhető eljárási megoldást is, mivel a közigazgatási perekben főszabállyá tette a Kúria ötfős tanácsban történő eljárását. Ez a szabály a közigazgatási perekben azért is bír különös jelentőséggel, mivel első- és másodfokon is jellemzőnek tekinthető a háromfős tanácsban történő eljárás, így a Kúria esetében magasabb szakmai szintet biztosító eljárási megoldás az ötfős tanácsban történő eljárás.

A 2021. év változásai – melyeket folyamatosan beárnyékolnak a koronavírus-járvány nehézségei – a közigazgatási bíráskodásban várhatóan egy stabil szervezeti rendszer kiépülését hozzák el, melytől joggal várható a közigazgatási bíráskodás szervezetét érintő viták lezárása és a Kúria szakmai szerepének további erősödése.

A KÚRIA HATÁSKÖRE ÉS FELADATAI

„A jogkereső közönségnek bízni kell abban, hogy ügyét a bíró egyedül a tárgyilagosság alapján, a törvények értelmében dönti el, egyedül a lelkiismerete szerint és más befolyás egyáltalán nem érvényesülhet. A függetlenség nem egyértelmű a felelőtlenséggel, a független bíró ne érezze magát egyúttal felelőtlennek is. Ilyesmiről sohasem volt szó, a magyar bíró sohasem tekintette magát felelőtlennek. A törvényes felelősségnél nem kisebb jelentőségű a lelkiismereti felelősség.”*

(Osvald István)

Az Alaptörvény 25. cikke szerint a Kúria a rendes bírósági szervezet legfőbb szerve. A Kúria az egyedi ügyekben történő ítékezés mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, jogegységi határozatai a bíróságokra kötelezőek.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 24.§ (1) bekezdése értelmében a Kúria:

- a) elbírálja – törvényben meghatározott ügyekben – a törvényszék, továbbá az ítéltábla határozata ellen előterjesztett jogorvoslatot,
- b) elbírálja a felülvizsgálati kérelmet,
- c) a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz,
- d) elbírálja a jogegységi panaszokat,
- e) joggyakorlat-elemzést folytat a jogerős vagy véglegessé vált határozattal befejezett ügyekben, ennek keretében feltárja és vizsgálja a bíróságok ítélezési gyakorlatát,
- f) dönt az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről,
- g) dönt a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról, és
- h) eljár a hatáskörébe tartozó egyéb ügyekben.

A Kúria fenti hatásköreiből adódó feladatait – a teljesség igénye nélkül – a következő jogszabályok határozzák meg:

- 2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról (Pp.),
- 2017. évi XC. törvény a büntetőeljárásról (Be.),
- 2017. évi I. törvény a közigazgatási perrendtartásról (Kp.),
- 2011. évi CLXI. törvény a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról (Bsz.),
- 2011. évi CLXII. törvény a bírák jogállásáról és javadalmazásáról (Bjt.),
- 2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról (Ve.),
- 2013. évi CCXXXVIII. törvény a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról.

* „Bírák vagyunk”: A bírói hatalom gyakorlásáról szóló 1869. évi IV. törvénycikk kihirdetésének 150. évfordulója tiszteletére, szerk. Peres Zsuzsanna, Bagossyné Körtvélyesi Mária, Budapest, Országos Bírósági Hivatal, 2019.

A Kúrián ítélkező, jogegységi, önkormányzati, valamint jogegységi panaszt elbíráló tanács (a továbbiakban: Jogegységi Panasz Tanács), büntető, polgári, valamint közigazgatási kollégiumok, továbbá bírósági joggyakorlat-elemző csoportok működnek. A Kúrián szakági részkollégiumok létesíthetők.

Jogorvoslati hatáskörök

A 2021-es évben a Kúria jogorvoslati hatásköre – az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény (Ejftv.) 2020. április 1-jétől hatályos rendelkezései alapján – közigazgatási ügyszakban a jogviták másodfokú elbírálására is kiterjedt. Az első fokon a korábbi közigazgatási és munkaügyi bíróságok helyett a közigazgatási kollégiummal rendelkező törvényszékek által elbírált ügyekben a Kúria járt el másodfokú bíróságként. Közigazgatási és közszolgálati ügyekben tehát megszűnt a törvényszékek és az ítélőtáblák másodfokú hatásköre, és a Kúria vált általános másodfokú bírósággá egész Magyarországra kiterjedő illetékességgel. A Kúria emellett továbbra is eljár felülvizsgálati bíróságként, amennyiben az adott ügyben a felülvizsgálati eljárás Kp. szerinti feltételei fennálltak.

A közigazgatási bíráskodás valamennyi jogorvoslatának a Kúriára történő telepítése következtében a Kúria ügyterhe aránytalanul megnőtt, miközben a Kúrián ténylegesen ítélkező bírók száma nem változott. 2021 őszére a Kúria az ország legleterheltebb bíróságává vált, és várható volt, hogy az ügyterhelés az ítélőtáblák felállítása előtti szintre emelkedik, miközben az ítélőtáblákat éppen a legfőbb bírói fórum tehermentesítése érdekében hozta létre a jogalkotó. Mindeközben a fellebbezett közigazgatási ügyek összetételüket tekintve nem különböztek más jogágak fellebbezési ügyeitől – elsősorban eljárási típusú végzés formában meghozott döntések jogszerűségéről kell a Kúriának állást foglalnia –, ami a társadalmat szélesebb körben érintő jogegységi kérdések tisztázásától szakmai erőforrásokat vont el.

A kritikussá vált folyamat megállítása, vagy legalább fékezése érdekében született meg az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXIV. törvény, amelyben a jogalkotó akként rendelkezett, hogy az ítélőtáblai szintet be kell vonni a másodfokú közigazgatási ítélkezésbe. A 2022. március 1-jétől hatályos módosítás eredményeként a közigazgatási ügyben eljáró bíróságok fórumrendszere módosul, a jogorvoslati feltételek és szabályok nem. Továbbra is általános elsőfokú bíróság a közigazgatási kollégiummal működő törvényszék. Kivételes, törvényben meghatározott esetekben a Kúria jár el első fokon. Általános másodfokú (fellebbezési) bíróság a közigazgatási kollégiummal rendelkező ítélőtábla. Azaz rendes jogorvoslati szintként az ítélőtábla hatáskörét mondja ki a törvény, kizárólagos illetékesség megállapításával együtt, ami azt jelenti, hogy a módosítás ismételten megteremtette a Fővárosi Ítélőtábla másodfokú hatáskörét a közigazgatási perekben. A Fővárosi Ítélőtábla a másodfokú ügyeket ún. felmenő rendszerben kapja meg, figyelemmel arra, hogy a fellebbezési ügyek elbírálását döntően a Kp. határidőhöz köti. Ez azt jelenti, hogy folyamatban lévő ügyek átadására a Kúria részéről nem kerül sor, a Fővárosi Ítélőtábla fokozatosan tehermentesíti a legfőbb ítélkező fórumot. A Fővárosi Ítélőtábla által másodfokon elbírált ügyekben pedig értelemszerűen megnyílik a felülvizsgálat lehetősége.

A 2019. évi CXVII. törvény új jogorvoslatot vezetett be: a jogegységi panaszt, amely a Kúria bizonyos határozatai ellen – a Kúriának a korábban közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésére hivatkozással – igénybe vehető, speciális jogorvoslati eljárás.

A Jogegységi Panasz Tanács jogkérdésben való eltérést megállapító határozata jogegységi határozat hatályú, azt a jogegységi határozatok közzétételére vonatkozó szabályok szerint a *Magyar Közlönyben közzé kell tenni*.

2021. január 1-jével módosultak a Bszi. jogegységi panaszeljárást szabályozó rendelkezései. A módosítás több szempontból is egyértelműbbé teszi a jogegységi panasz szabályozását, így például rögzíti, hogy a tanács a jogegységi panasz érdemében határozattal, minden más kérdésben pedig végzéssel határoz. A módosított Bszi. rendelkezése szerint, ha a felülvizsgálati kérelemben a Kúria 2012. január 1. után hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozattól jogkérdésben való eltérésre már hivatkoztak, és a Kúria az eltéréssel okozott jogsértést határozatában nem orvosolta, jogegységi panasznak van helye – a pervezetésre vonatkozó végzés kivételével – a Kúriának az eljárási törvény alapján további fellebbezéssel, felülvizsgálati kérelemmel vagy felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható határozata ellen. Jogegységi panasznak van helye akkor is, ha a Kúria ítélkező tanácsa jogkérdésben - jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül - úgy tér el a Kúria közzétett határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbbfokú bíróságok határozatában nem került sor.

A törvény egyértelművé teszi azt is, hogy a jogegységi panasznak a Kúria 2012. január 1-je után hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérésre hivatkozással van helye; továbbá azt is, hogy jogegységi panasszal a Kúria 2020. július 1-jén és azt követően meghozott határozatai támadhatók. Fontos, hogy ez az időpont nem az alsóbb fokú bíróság, hanem kizárólag a Kúria határozatának keletkezésére vonatkozik, tehát jogegységi panasznak – az ügyben alkalmazott és alkalmazandó eljárási törvenytől függetlenül – helye van akkor, ha az alsóbb fokú bíróság a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozatot 2020. április 1-jét követően (a Kúria pedig 2020. július 1-jét követően) hozta.

Amint azt a Velencei Bizottság CDL-AD(2021)036 számú véleménye hangsúlyozta, a jogegységi panasz mint jogorvoslati eszköz megfelel a Bizottság által érvényesített követelményeknek, különös tekintettel arra, hogy a felek indítványára, az ő részvételükkel zajlik az eljárás.

A jogegységi panaszeljárásról, a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának 2021. évi tevékenységéről részletesebben „A Kúria joggyakorlat-egységesítő tevékenysége” című fejezetben található tájékoztatás.

Az ítélkezési gyakorlat egységesítését biztosító hatáskörök

2020. április 1-jét követően a jogegységi eszközök új rendszerében a Kúria valamennyi, egyedi jogvitát lezáró határozata – a közzétételt követően – köti a Kúria eljáró tanácsait. Amennyiben a kúriai tanács egy újabb ügyben a közzétett határozatban foglalt jogértelmezéstől el kíván térni, jogegységi eljárást kell kezdeményeznie, az eljárását pedig a jogegységi határozat meghozataláig fel kell függesztenie.

A korábbi határozatok kötőerejét növeli a jogegységi panasz intézményének bevezetése: ha az újabb ügyben eljáró tanács jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül tért el jogkérdésben a közzétett határozattól úgy, hogy attól az adott jogkérdés tekintetében az alsóbb fokú bíróságok sem tértek el, a tanács határozata ellen jogegységi panasznak van helye. A jogegységi panasz tehát jogorvoslati és jogegységi funkcióval egyaránt rendelkezik.

A Velencei Bizottság CDL-AD (2021)036 számú, jogegységi eljárásra vonatkozó véleményében hangsúlyozta, hogy a jogegységi panasz jogintézménye megfelel a korábban megfogalmazott követelményeknek, mindazonáltal javasolta a hagyományos, 1998 óta a jogrend részét képező (elvi) jogegységi eljárás megszüntetését, továbbá azt is, hogy a Jogegységi Panasz Tanács a jelenleginél is több bíró közreműködésével hozza meg döntéseit. A jogalkotó a fenti javaslat figyelembevételével alkotta meg a 2021. évi CXXXIV. törvényt, amelynek rendelkezései 2022. január 1-jei hatállyal a „hagyományos” jogegységi eljárást a jogegységi panaszeljárásba integrálták, az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali (preliminary ruling) eljárásának mintájára. Ez azt jelenti, hogy a korábbi jogegységi indítvány helyett ún. előzetes döntéshozatali indítvány előterjesztésének van helye, ha

- az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében jogegységi határozat meghozatala, korábban meghozott jogegységi határozat megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése szükséges, vagy
- a Kúria valamely ítélkező tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától.

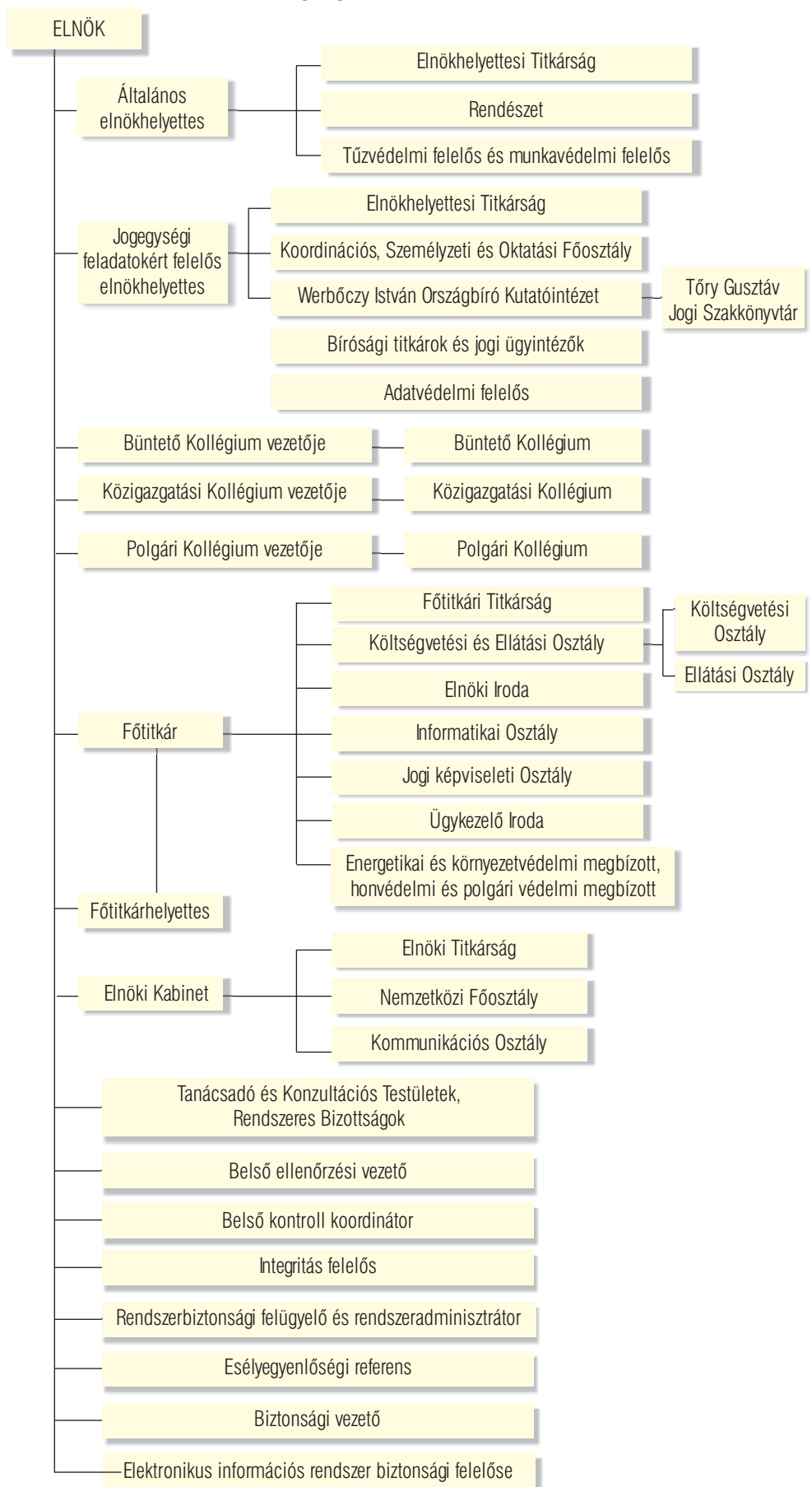

Lényeges változás, hogy az előzetes döntéshozatali indítványt már nem a Kúria ítélkezési szakágai szerint szerveződő, héttagú jogegységi tanács, hanem a Kúria elnöke vagy elnökhelyettese által vezetett, kilenc tagú Jogegységi Panasz Tanács bírálja el. A Jogegységi Panasz Tanács dönthet úgy, hogy az ügyet az érintett kollégium kúriai bíró tagjaival kiegészülve tárgyalja vagy a Kúria Teljes Ülése elé utalja. Az előzetes döntéshozatali indítvány elbírálása során a jogegységi panasz elbírálásának szabályait a törvényben írt eltérésekkel kell alkalmazni.

Az új rendszerben az egyedi jogvitát lezáró határozatok mellett továbbra is szerepet kapnak a jogegységi határozatok és a Kúria kollégiumi véleményei. A korlátozott (vagyis csak a Kúria határozataihoz biztosított) precedenshatás nem új elem a magyar jogrendszerben, tényleges érvényesülése azonban igazgatási és informális eszközökkel nem biztosítható, hanem csak bírói eszközökkel: a felek mint az ítéletek kockázatát viselők részvételével zajló felülvizsgálati és jogegységi panaszeljárásokban.

A Kúria igazgatási szervezete

■ A KÚRIA BÍRÁI ÉS MUNKATÁRSAI 2021-BEN

„A feladat nagysága nem csüggeszti, hanem lelkesíti, erőinek végső megfeszítésére készíti azt, aki hivatásának él. Nekem is erőt fog adni bírói pályám lelkes szeretete és a magyar igazságszolgáltatás fejlődésébe vetett megingathatatlan hitem és bizalmam.”*

(Juhász Andor)

■ A Kúria bírái

Dr. Varga Zs. András	elnök
Böszörményiné dr. Kovács Katalin	elnökhelyettes
Dr. Patyi András	elnökhelyettes
Dr. Székely Ákos	elnökhelyettes
Dr. Gyarmathy Judit	főtitkár
Dr. Csák Zsolt	kollégiumvezető
Dr. Kalas Tibor	kollégiumvezető
Dr. Márki Zoltán	kollégiumvezető
Dr. Orosz Árpád	kollégiumvezető
Dr. Hajnal Péter	kollégiumvezető-helyettes
Dr. Sperka Kálmán	kollégiumvezető-helyettes
Dr. Tánczos Rita	kollégiumvezető-helyettes
Dr. Balogh Zsolt Péter	tanácselnök
Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit	tanácselnök
Dr. Bartal Géza	tanácselnök
Dr. Bartkó Levente	tanácselnök
Dr. Darák Péter	tanácselnök
Dr. Döme Attila Zoltán	tanácselnök
Dr. Farkas Attila László	tanácselnök
Dr. Farkas Katalin Éva	tanácselnök
Dr. Fekete Ildikó Katalin	tanácselnök
Dr. Feleky István	tanácselnök
Dr. Hajdu Edit	tanácselnök
Dr. Harter Mária Aranka	tanácselnök
Dr. Kovács András György	tanácselnök
Dr. Kovács Zsuzsanna Anna	tanácselnök
Dr. Kurucz Krisztina	tanácselnök
Dr. Lomnici Zoltán	tanácselnök

* „Bírák vagyunk”: A bírói hatalom gyakorlásáról szóló 1869. évi IV. törvénycikk kibirdetésének 150. évfordulója tiszteletére, szerk. Peres Zsuzsanna, Bagossyné Körtvélyesi Mária, Budapest, Országos Bírósági Hivatal, 2019.

Dr. Magyarfalvi Katalin	tanácselnök
Dr. Márton Gizella	tanácselnök
Molnár Ferencné dr.	tanácselnök
Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet	tanácselnök
Dr. Puskás Péter	tanácselnök
Salamonné dr. Piltz Judit	tanácselnök
Dr. Simonné dr. Gombos Katalin	tanácselnök
Dr. Somogyi Gábor	tanácselnök
Dr. Stark Marianna	tanácselnök
Dr. Suba Ildikó	tanácselnök
Dr. Szabó Klára	tanácselnök
Dr. Tóth Kincső	tanácselnök
Dr. Vezekényi Ursula	tanácselnök
Dr. Zanaly János	tanácselnök
Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit	bíró
Dr. Bérces Nóra	bíró
Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit	bíró
Dr. Bögös Fruzsina	bíró
Dr. Cséffán József	bíró
Dr. Cseh Attila	bíró
Dr. Csentericsné dr. Ágh Biró Ágnes	bíró
Dr. Csesznok Judit Anna	bíró
Dr. Csőke Andrea	bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna	bíró
Dr. Demjén Péter	bíró
Dr. Dobó Viola	bíró
Dr. Domonyai Alexa	bíró
Dr. Dzsula Marianna	bíró
Dr. Farkas Antónia	bíró
Dr. Figula Ildikó Zsuzsanna	bíró
Dr. Gáspár Mónika	bíró
Dr. Gimesi Ágnes Zsuzsanna	bíró
Dr. Gyurán Ildikó	bíró
Dr. Hajas Barnabás	bíró
Dr. Harangozó Attila	bíró
Dr. Heinemann Csilla Andrea	bíró
Dr. Hornyák Szabolcs János	bíró
Dr. Horváth Tamás	bíró
Huszárné dr. Oláh Éva	bíró
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla	bíró
Dr. Kiss Árpád Lajos	bíró
Dr. Kiss Gábor	bíró
Dr. Kocsis Otília	bíró
Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna	bíró

Dr. Madarász Anna	bíró
Dr. Magosi Szilvia	bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna	bíró
Dr. Mocsár Attila Zsolt	bíró
Nyíróné dr. Kiss Ildikó	bíró
Dr. Osztoivits András Mihály	bíró
Dr. Parlagi Mátyás	bíró
Dr. Pataki Árpád	bíró
Dr. Rák-Fekete Edina	bíró
Dr. Remes Gábor	bíró
Ságiné dr. Márkus Anett	bíró
Dr. Schmidt Péter	bíró
Dr. Sebe Mária	bíró
Dr. Stefancsik Márta Anna	bíró
Dr. Sugár Tamás Sándor	bíró
Dr. Szilas Judit	bíró
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina	bíró
Dr. Tibold Ágnes Ilona	bíró
Dr. Varga Edit Mária	bíró
Dr. Varga Eszter	bíró
Dr. Varga Eszter Ágnes	bíró
Dr. Vitál-Eigner Beáta	bíró
Dr. Zumbók Péter	bíró

■ A Kúriára beosztott bírák

Dr. Ábrahám Márta	Kúriára beosztott bíró
Dr. Czipa Zsuzsanna Rebeka	Kúriára beosztott bíró
Dr. Élő Károly	Kúriára beosztott bíró
Dr. Fehér-Polgár Pál	Kúriára beosztott bíró
Dr. Kun Péter	Kúriára beosztott bíró, osztályvezető
Dr. Rozgonyi Viktória Erzsébet	Kúriára beosztott bíró

■ A Kúriára kirendelt bírák

Dr. Árok Krisztián
Dr. Bagossyné dr. Körtvélyesi Mária
Dr. Bajnok István Sándor
Dr. Boros Tibor
Cogoiné dr. Boros Ágnes
Deutschné dr. Kupusz Ildikó
Dr. Drávecz Margit Gyöngyvér
Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit
Dr. Gárdosi Judit
Dr. Kiss Gabriella
Dr. Metzing Márton
Mészárosné dr. Szabó Judit
Dr. Molnár Tibor Tamás
Dr. Nagy Szabolcs
Dr. Ócsai Beatrix
Dr. Pribula László
Dr. Repkényi Zsuzsanna
Dr. Stumpf-Rádai Ágota Marietta
Dr. Székely Gabriella
Dr. Szelényiné dr. Roszik Erzsébet
Dr. Szomszéd Éva

■ A Kúria munkatársai

Ács Helga
Afra Judit
Dr. Andrusek Vanda
Dr. Apor Luca Cecília
Baárné Erős Márta
Dr. Báder Éva Ilona
Bagi Brigitta Anita
Balaton Lászlóné
Balog Éva Piroska
Balogh Ádám
Balogh János
Barabás Erika
Baráth Lajosné
Dr. Bartha Ildikó
Bartucz-Söjtör Anita
Bea Ildikó
Dr. Bedő Renáta
Dr. Bendes Ákos László
Benedek Katalin Viktória
Dr. Bera-Bartos Anna Terézia
Berecz Ildikó
Dr. Berke Gyula
Dr. Berkes Bálint Ottó
Dr. Berkes Lilla
Bertalan László József
Dr. Biczóné Horváth Ágnes
Boda Gabriella
Bódiné dr. Beliznai Kinga
Dr. Bodonovich Klára
Dr. Bordás Péter
Bordi Annamária
Bóta István
Dr. Both Sándor Ignác
Bőcs Krisztián István
Dr. Budainé dr. Zajános Krisztina
Bukovinszki Jánosné
Burai Katalin
Dr. Czebe András
Czibulka László
Csajbók Csilla
Csepka Tiborné
Csider Attiláné
Csillag Ibolya
Csillag Zoltán
Dr. Csizmazia Norbert
Dr. Csöndes Mónika
Csukás Csilla
Dr. Csurgai-Horváth Gergely
Dr. Dán Judit
Daradics László Péter
Deák Sándorné
Deák Zsigmond
Dr. Dékány Erika
Dékány Sándor
Dér Krisztina Rita
Dévényi Olívia
Dobrádiné Hozleiter Anita Julianna
Eckrich Józsefné
Englerné Vajda Andrea Erika
Dr. Enyedi-Fodor Zsófia Erzsébet
Erdei Krisztián
Erdős Istvánné
Erdős Miklós
Esztergályos Sándor
Farkas Andrea
Farkas Miklós
Dr. Farkas Zsuzsanna
Farkasné Bajnóczi Mária
Fazekas Gabriella
Feleki-Nagy Viktória
Dr. Ficsor Krisztina
Fieberné Jakab Rozália Zsuzsanna
Forgáchné Busák Eleonóra
Freundné Varga Edina
Gazdag-Rozs Szilvia
Gazsi Istvánné
Dr. Gelencsér Dániel
Gondos Anikó
Dr. Gölley Szilvia Zsuzsanna
Gyurik Gábor István
Halász Jenő Gyuláné
Hanti Krisztina Viktória
Hegedűs Mónika
Horváth Anita
Horváth Beatrix
Dr. Horváth Edit Írisz
Dr. Horváth Georgina
Horváth Katalin
Dr. Höltzl Lipót
Hudák Eszter
Ilozsvai Rita
Dr. Járasi Dóra
Jóri Istvánné
Józsa Jánosné

Juszt-Bíró Tünde
Kántorné Jónás Judit
Káposztás Dorián Nátán
Karácsonyiné dr. Borbás Beatrix
Kardos György
Dr. Kártyás Gábor
Dr. Kaszás Edit Magdolna
Kékesi-Kovács Zoltán
Kerekesné Pörge Erzsébet
Kéri Imréné
Dr. Kintzly Péter
Dr. Kis Richárd
Kis Roxána
Kiss János Tiborné
Kiss Lászlóné
Kiss Márton
Dr. Kiss Nikolett Zsuzsanna
Kóczán József
Komár Krisztián
Koncz Erika Kornélia
Korcz Kálmán
Kormos Pálné
Kósa-Magyar Aliz
Kovács Ádám
Kovács Edit
Kovács Tibor
ifj. Kozák Ferenc
Kövér Andrea
Dr. Krajecz Laura
Kuslits László Béla
Dr. Kussinszky Anikó
Lakatos Christopher
Lakatos Tímea
László Csaba
Laub Jánosné
Dr. Lengyel Dániel
Lévai Viktória
Dr. Liktör Zoltán Attila
Lotharidesné Szirtes Éva
Dr. Lovas Dóra
Dr. Lukács Adrienn
Madarász Attila
Magyar Ágnes
Magyar Lászlóné
Magyar Tibor Géza
Magyar Vivien Ágnes
Maizlné Juhász Ágnes
Makány Petra Melinda
Marton Ferenc
Marton Zsuzsanna

Mátraháziné Márton Ágnes
Meiszterné Polónyi Ildikó
Merkl Józsefné
Dr. Mészáros Dóra
Mészáros Katalin
Mészáros Tamás
Mészáros-Szemők Orsolya
Dr. Mezei Kitti
Dr. Miczán Péter
Mogyorósyné Kovács Marianna
Molnár Ferenc
Molnár Judit Ildikó
Mónus Ferenc
Moórné Horváth Beatrix
Dr. Muzsalyi Róbert
Nagy Éva
Nagy László Vilmosné
Dr. Nagy Richárd
Nagyné dr. Egyed Gabriella
Nagyné dr. Tóth Hajnalka
Dr. Naszladi Georgina
Németh Henriett
Dr. Norris-Tari Anita
Nyujtó Ildikó
Ocskayné Gál Gabriella
Oláh Erika
Ordovics Mónika
Dr. Orosz Dzszenifer
Dr. Ott Máté Boldizsár
Öchlsläger-Tamók Fanni
Pad Dániel
Dr. Papp Dorottya
Párkány Krisztina
Pásztor-Molnár Kinga
Patainé Baranyi Rita Ivett
Pázmándi József
Dr. Pecsénye Flóra
Pécsi Orsolya
Piller Rudolf
Polgár Kitti
Polka Zsuzsanna
Dr. Pollák Kitti
Dr. Pomeisl András
Dr. Pozsonyi Norbert
Dr. Pödör Lea
Purger Ágnes
Rácz Csilla
Dr. Rácz Margit
Répási Gabriella
Rigó Erika

Ritli Andrásné
Dr. Rózsás Eszter
Rumán Mátyás Sándor
Safranyikné Nyáregyházi Klára
Sallainé Marton Ildikó
Dr. Sárady Eszter Mária
Sáránszki Mihályné
Sárdi Krisztina
Schaffer Konrád
Schulz Oszkárné
Dr. Schwertner Nikolett Beatrix
Dr. Selnicean László
Seprenyi Bettina
Seres Józsefné
Dr. Sipter Orsolya Ajnácska
Solárné Répási Andrea
Somodi Béláné
Somogyi Magdolna Klára
Sörös György
Dr. Sperkáné dr. Koncz Rita
Steiglerné Székely Katalin
Strumpf Lajos
Dr. Surányi-Farkas Sára
Szabó András
Szabó András
Szabó György
Szabó Pálné
Szabó Róbertné
Dr. Szabóné Gerecz Andrea
Szálkai Szilvia
Szalóky Zoltánné
Dr. Szecskó József András
Szedlákné Egyed Barbara
Székelyné Molnár Ildikó
Székes Gézáné
Szepesvári Anikó
Dr. Sziebig Orsolya Johanna
Szikszai Sándor Jánosné
Dr. Szilágyi Gábor
Dr. Szinger Dóra Violetta

Dr. Szitásné Lóska Adrienn
Szmolár Tiborné
Szóke Mónika
Dr. Szöllösi Virág
Szvétek Emese Mónika
Szvétekné Bradák Katalin
Tahyné dr. Kovács Ágnes
Dr. Tancsik Annamária
Tímár Ágnes
Toldi Andrea
Tordainé Szálkai Ilona
Dr. Torma Beatrix
Dr. Tóth Andrea Noémi
Tóth László Zsoltné
Tóth Patrícia Anasztázia
Tóth Teréz
Tóth Tímea Teréz
Tóthné Hamar Krisztina
Urbanics Renáta
Üveges Barbara
Vágány Erzsébet
Varga Barbara
Varga Dalma
Varga Imréné
Vargáné Faragó Katalin
Varga-Tóth Tímea
Veres János
Vesztegné Nádházi Katalin Róza
Vida Zoltán
Vitézné Bakos Éva
Dr. Witzl Petra
Závodszy Gyula
Zilahi István
Zsikai-Fejes Anita
Zsíros Ferenc
Zsolnai Gyula
Zsolnai Gyuláné
Zsolnai Henrietta Éva
Zsótér Ferenc

Kitüntettek

- **Az Országos Bírói Tanács a Juhász Andor-díj arany fokozatát** adományozta:
Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit, a Kúria tanácselnöke,
Dr. Darák Péter, a Kúria tanácselnöke, kúriai tanácsos,
Dr. Krecsik Eldoróda, a Kúria nyugalmazott bírása,
Dr. Vezekényi Ursula, a Kúria tanácselnöke, kúriai tanácsos részére.
- **Az Országos Bírói Tanács a Juhász Andor-díj bronz fokozatát** adományozta:
Dr. Csentericsné dr. Ágh Biró Ágnes, a Kúria bírása, kúriai tanácsos részére.
- **Az Országos Bírói Tanács főtanácsosi címet** adományozott:
Hegedűs Mónika, a Kúria bírósági ügyintézője,
Marton Zsuzsanna, a Kúria bírósági ügyintézője részére.
- **Az Országos Bírói Tanács Bírósági Szolgálatért Oklevél elismerésben részesítette 45 éves bírósági szolgálata alkalmából**
Dr. Sebe Máriát, a Kúria bírását.

A Kúria elnöke a 2021. évben végzett munkája alapján

- **az Év bírása kitüntetést** adományozta:
Dr. Bartal Gézának, a Kúria tanácselnökének,
- **az Év tisztviselője kitüntetést** adományozta:
Rác Csillának, a Kúria osztályvezetőjének,
Czibulka Lászlónak, a Kúria osztályvezető-helyettesének, valamint
Kis Roxánának, a Kúria tisztviselőjének.

ARCOK, VALLOMÁSOK

„A bírói pályát úgy fogtam fel, hogy az a legtisztább viszonyok között keresse az igazságot, lehetőleg minden befolyástól mentesen, az emberek közt különbséget nem téve.” * (Barcsay László)

Dr. Bartal Géza

---

a Kúria Polgári Kollégiumának tanácselnöke

Bírói hivatásom gyakorlása során mindenkor a bírói eskü szövegének megfelelően igyekeztem a rám bízott ügyeket ellátni. Arra törekedtem, hogy az ügyfelekben soha ne merüljön fel kétség a tekintetben, hogy az ügyüket tisztességes eljárásban, részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen bírálja el az a tanács, amelynek a tagja voltam.

Ennek elérése érdekében az ügyet, a tényállást maradéktalanul meg kell ismereni, az irányadó jogszabályokkal, bírói gyakorlattal, szakirodalmi állásfoglalásokkal tisztában kell lenni.

Számomra a bírói hivatás gyakorlása folyamatos tanulást, önképzést jelent, mert csak ennek eredményeként érhető el, hogy hitelesen, kellő meggyőző erővel tudjam képviselni az ügy elbírálása során kialakult álláspontomat, a bíróság döntését.

---

* „Bírák vagyunk”: A bírói hatalom gyakorlásáról szóló 1869. évi IV. törvénycikk kihirdetésének 150. évfordulója tiszteletére, szerk. Peres Zsuzsanna, Bagossyné Körtvélyesi Mária, Budapest, Országos Bírósági Hivatal, 2019.

Középiskolai tanulmányaim során egyértelművé vált, hogy a humán tárgyak vonzanak, így merült fel a jogi egyetemre történő jelentkezés gondolata. Az érettségi megszerzése után tanulmányi szerződést kötöttem az Igazságügyi Minisztériummal, így a Pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának elvégzését követően egyenes út vezetett a Zalaegerszegi Járásbíróságra, ahol 1983-ban bírósági fogalmazóként kezdtem bírósági pályámat. A jogi szakvizsga megszerzését követően bírósági titkári kinevezést nyertem, majd 1986. április 1-től bíróként dolgoztam. Négy év elsőfokú ítélezés után – amely időszakban a polgári referádába tartozó szinte valamennyi ügycsoportban eljártam – megyei bírósági bírói, majd tanácselnöki kinevezést kaptam a Zala Megyei Bíróságra.

Sikeres pályázatomat követően 1998. július 1. napjától a Legfelsőbb Bíróságon folytattam bírói pályámat a dr. Fehér Ferenc tanácselnök úr által vezetett tanácsban, amelynek fő referádája a vállalkozási szerződésekkel, azok hibás teljesítésével kapcsolatos jogviták elbírálása volt, egyéb kötelmi jellegű ügyek intézése mellett. Abban az időben a Legfelsőbb Bíróság még másodfokú bíróságként is eljárta a felülvizsgálati kérelmek intézése mellett. Amennyiben a Legfelsőbb Bíróság mint másodfokú bíróság ítélete ellen éltek felülvizsgálati kérelemmel, öt legfelsőbb bíróból álló tanács bírálta el ezt a felülvizsgálati kérelmet. Izgalmas szakmai kihívás volt a nagy tekintélyű kollégák által hozott ítéletek felülbírálatában részt venni.

Az általam a legmagasabb bírói fórumon eltöltött több mint húsz év alatt jelentősen megváltozott a politikai, gazdasági, társadalmi környezet. Érdekes volt nyomon követni az ennek során történt jogszabályi változásokat, és azok társadalmi hatásait, amik a bíróságok elé kerülő ügyek jellegének megváltozásán keresztül is érzékelhetők voltak. Mindezek újabb és újabb szakmai kihívások elé állították az egész bírói kart. Kúriai bíróként részesei és alakítói is vagyunk ezeknek az eseményeknek, ami nagy felelősséggel járó, ugyanakkor inspiráló szakmai, jogász feladat.

Dr. Fehér Ferenc tanácselnök úr nyugdíjba vonulása után a Kúria elnöke 2012-ben a Polgári Kollégium tanácselnöki feladatainak ellátásával bízott meg, majd 2013. december 1-től kúriai tanácselnökké nevezett ki. Büszkeséggel tölt el, hogy az általam vezetett tanácsban olyan kiváló felkészültségű előadó bírókkal dolgozhattam együtt, mint dr. Farkas Attila és dr. Simonné dr. Gombos Katalin, akik azóta mint kúriai tanácselnökök bizonyítják rátermettségüket.

Bírótársaim bizalmából 2010-től a Legfelsőbb Bíróság, majd a Kúria Bírói Tanácsának lettem tagja. 2012-től a Bírói Tanács elnöke vagyok. Megtisztelő, felelősségteljes feladat a Bírói Tanács tagjaival együtt a kúriai álláshelyekre kiírt bírói pályázatok elbírálásában részt venni. Örülök, hogy az elmúlt több mint egy évtizedben lefolytatott pályázati eljárások során részt vehettem a Kúria jelenlegi bírái többségének kiválasztásában.

Bírói munkámhoz szorosan hozzátartozik az oktatásban, továbbképzésben való aktív részvétel, ami megköveteli a szoros munkaterületemen túl is a jogszabályok változásai mellett a jogirodalom folyamatos figyelemmel követését.

Jogi ismeretek tantárgyat tanítottam az akkori Pénzügyi és Számviteli Főiskola Zalaegerszegi Intézetében. Oktattam az ELTE Jogi Továbbképző Intézete által indított képzéseken. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Deák Ferenc Intézete szervezésében jogi szakvizsgára történő felkészítés keretében tartok előadásokat. Rendszeresen töltök be záróvizsga elnöki tisztséget a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán. Tagja vagyok a Jogi Szakvizsga Bizottságnak, többször előadtam a Magyar Igazságügyi Akadémia képzésein. Közreműködtem több, bírák részére készült oktatási anyag létrehozásában. Szakcikkek mellett társszerzője voltam jogi szakkönyveknek, és mind az új Ptk., mind az új Pp. Kommentárjának.

Bírósági szolgálattal egyidős a Magyar Jogász Szövetségben, a mai Magyar Jogász Egyletben viselt tagságom. A Kúria elnökének javaslatára 2018-ban a Magyar Jogász Egylet alelnökévé választottak, amely tisztséget azóta is betöltöm. A Magyar Jogász Egyletnek fontos feladata a jogászok, joghallgatók számára szakmai konferenciák, továbbképzések szervezése. E feladatok megszervezésében, lebonyolításában is aktívan részt veszek, többször tartottam szakmai előadásokat ezeken a fórumokon is.

Pályám alakulására tudatos döntések és a körülmények szerencsés alakulása is kihatott. Különösen szerencsésnek tartom magamat azon okból, hogy a bírósági szolgálati időm kezdetétől olyan kollégákkal dolgozhattam együtt, akik példát mutattak, inspiráltak, segítettek. A korábbi és a jelenlegi munkatársaim támogatása, áldozatos munkája nélkül nem érhettem volna el azokat az eredményeket, amikre büszke vagyok.

Köszönetet mondok ezért mindannyiuknak!

Dr. Bartkó Levente

a Kúria Büntető Kollégiumának tanácselnöke

„Jót s jól! Ebben áll a nagy titok.” Kazinczy írta. Milyen egyszerű és nagyszerű gondolat.

Valójában embert próbáló feladat. Mondhatnám, különösen büntetőbíróként igazságot, jogot szolgáltatni, de hiszen bármiként az. Áldozat. Hivatásomban is erre törekszem.

A miskolci Földes Ferenc Gimnázium diákjaként felnőtt létemet meghatározó, masszív alapot kaptam, lehetett rá építeni.

Bölcsész beállítottságú voltam, mégis a jogot választottam. Nem volt még célom, utat választottam, amire két szeretett tantárgy, a magyar és a történelem lehetőséget adott. Ide egy Weöres Sándor-idézet kívánkozik.

*„Én keresem a célokat:
céloam engem majd megtalál.”*

A jogi diplomámat a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán szereztem. Az egyetemi évek alatt a polgári jog jobban érdekelt, mint a büntetőjog, és nem bíróként képzeltem el a jövőmet. Az egyetem után ügyvédjelöltként dolgoztam Miskolcon. Sokat tárgyaltam (jelölti sors), megváltoztatott. Már a büntetőjog érdekelt, de bíróként. Célom és én egymásra találtunk.

A jogi szakvizsgát követően már a Miskolci Városi Bíróságon titkárkodtam, majd 1993-ban kineveztek, természetesen büntető ügyszakos bírónak.

E hivatáshoz alázat kell. Az igazság és a jog letéteményeseként ez elengedhetetlen. Miután bíró lettem, azzá váltam. A pályán más nem érdekelt, „csak” a bíráskodás. E feladat vezérelt, döntésre váró ügyek, sorsok voltak előttem, nem voltak hosszú távon megfogalmazott konkrét céljaim.

Korábban sokszor kaptam a kérdést, miért váltottam, megbántam-e, de a válaszom mindig az volt: nem. A szívem pedig bölcsész szív maradt, de ez nem gátolt, hanem segített. Ez meggyőződésem.

A Budakörnyéki Bíróságra 1994-ben kerültem áthelyezéssel, saját kérelmemre. Székhely bíróság, szinte mindent tárgyaltam. Összességében tíz évet töltöttem el városon.

Újabb választás előtt 2003-ban álltam, amikor hozzávetőleg egyidőben nyílt lehetőség megyére pályázni, első- és másodfokra is. Az elsőfokot választottam, melynek köszönhetően számos kiemelkedően nehéz, nagy terjedelmű, bonyolult jogi megítélésű ügyet kaptam. Ezek közül is kiemelkedett egy, amely a mai napig is az ország egyik legnagyobb maffiapere.

Elsősorban ezen ügynek köszönhetően, 2010. október 23-án az addigi bírói munkám elismeréseként a Magyar Köztársaság Érdemrend Tisztikeresztje kitüntetésben részesültem.

Két éven keresztül tárgyaltam (168 tárgyalási napon) a Kúria gyönyörű dísztermében – máshol nem volt elég hely. Nem volt egyszerű időszak, viszont – utólag jól hangzik – megyei bírósági tanácselnökként megvettem a lábam a Kúria épületében.

Ezt követően ugyanis 2010 őszén sikeresen pályáztam a Fővárosi Ítéltáblára, amely akkoriban még ugyanitt, a Markó utcában volt elhelyezve. A másodfokú tanács egy szellemi műhely, ahol együtt gondolkodunk, ütköztetjük álláspontunkat, inspiráljuk egymást és jutunk közös nevezőre. Megtanulhattam, hogy mit is jelent a társasbíráskodás akkor, ha három hivatásos bíró alkot tanácsot.

2017-ben kerültem a Kúria Büntető Kollégiumába, a B.III. tanácsba. Megtisztelő feladat és szolgálat.

Korábban énekeltem, meghatározó része volt az életemnek. Hogy jön ez ide? Egy német költő írta: „*Daloljon, akinek dal van adva.*” (Középiskolai emlék, először talán Jókainál olvastam.)

A Büntető Kollégium nem nagy létszámú. Mint egy kamarakórus. Fontos, hogy jó legyen az együttes hangzás. Értsük ezt most a jogra, az alkotmányos feladatra, biztosítani a jogalkalmazás egységét.

A Kúrián a Büntető Kollégiumban az utóbbi években egy generációváltás zajlott le. 2021-ben előbb megbízott, majd kinevezett tanácselnök lettem a B.III. tanácsban. Abban a tanácsban, ahol tanácselnöktársammal együtt kezdtük előadó bíróként, és együtt is folytatjuk, immáron tanácselnökként.

Bíróként eljutottam a pályám csúcsára, lépésről lépésre haladva, a bírói lét stációit végigjárva, egy-egy szinten megfelelő időt eltöltve. Tíz év helyi bírósági múltat követően megyei (törvényszéki) és ítéltáblai (fellebbviteli) bíróként hét-hét évet töltöttem el, sokszor – mint mindannyian – erőn felül teljesítve, de mindig az ügyre koncentrálni, bízva és tovább küzdve, Madách szavait használva.

Az igazságszolgáltatás nemes terhét nem egyedül hordozzuk, voltak és most is vannak jó kollégák, bírótársak, akikkel osztozunk e terhen, számíthatunk egymásra. Szükségünk van a közös teherviselésre, mert az elmúlt években és jelenleg is nehéz időket élünk.

Zárszóként pedig annyi álljon itt, hogy büntetőbíró a hivatásom 1993 februárjától, immár 29. éve, elkötelezettségem töretlen. Ebben támaszom – mert megadatott – a szerető család, ami mindig erőt és hitet ad, és ami kitartóvá tesz.

Huszárné dr. Oláh Éva

---

a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója

Dehogy akartam én jogász lenni! Az olyan száraz és unalmas! Joghallgató éveim alatt derült ki, hogy jogásznak lenni szellemi sziporkákkal, kihívásokkal teli életpálya is lehet. A diploma utáni pályaválasztást meghatározta, hogy sem ügyvéd, sem ügyész nem kívántam lenni, a bírói tevékenységtől pedig félttem. Az, hogy szükség van problémafelismerésre, döntésre, érvelésre, az ember egyszerre lehet pedagógus és pszichológus, vonzott, de a felelősség...! A felelősség mások vagyonáért, becsületéért és szabadságáért, a folyamatosan magas szintű társadalmi elvárás megijesztett. Saját követelményeim ma is ugyanezek, csak ijedtségem csillapodott.

Jogásszá válásomat én, aki bölcsésznek képzeltem magam, egy idős, sokat látott gépírónak köszönhetem. Vívódásaim közepette ő tette fel a döntő kérdést: aki ilyen faramuci módon gondolkodik, miért nem megy jogásznak? Az ELTE ÁJK-n töltött éveimben a polgári jog vonzott, amiben nagy szerepe volt dr. Vékás Lajosnak. Dr. Németh János előadásai arról győztek meg, hogy az eljárásjog átláthatatlan, de később – már végzett jogászként – rájöttem, hogy bár szeretni továbbra sem fogom, de végtelenül tisztellem ezt a jogterületet.

Summa cum laude minősítésű diplomámmal bíró nem mertem lenni, de vonzott a tárgyalótermek világa, így lettem 1985-ben a társadalombiztosítás területén perképviseletet ellátó jogtanácsos. Közvetlen munkakapcsolatom – mások mellett – másodfokon dr. Tóth Ödönnel, dr. Tallián Blankával, első fokon dr. Patassyné dr. Dualszky Katalinnal volt. Az ő tevékenységük alapján alakult ki bennem az a kép, hogy az általam tisztelt és félt bírói hivatás az emberiség, közvetlenség és humor megőrzésével is ellátható. Így jutottam arra a döntésre, hogy jelentkezem a Fővárosi Bíróságon, szeretnék a PKKB-n polgári ügyeket tárgyaló bíró lenni. Persze nem így lett.

A közigazgatási perek ekkor voltak feljövőben, így 1994 áprilisában a PKKB P.I. csoportjába osztottak be. Az akkori titkári időm egy részét a jelenlegi tanácselnököm, dr. Hajnal Péter mellett töltöttem, és ki gondolta volna akkor, hogy majdani közös gondolkodásunk alapjait rakjuk le? 1995. január 1. napjával neveztek ki bírónak, pénzügyi jogi területre – és nagyon tetszett. A közigazgatási perekre vonatkozó hatásköri szabályok megváltozásával lettem a Fővárosi Törvényszék bírójának, majd pályázattal kerültem a 2004. évben a Fővárosi Ítéltábla Közigazgatási Kollégiumába. Nagyon kevés alkalommal voltam előadó bírónak dr. Matheidesz Ilona elnöklete alatt, de vallom, hogy végleges ítéletírási készségeimet tőle kaptam.

A bírósági szervezet 2012-ben bekövetkezett változása éppen megfelelő felkészültségi állapotban talált ahhoz, hogy akarjam és vállaljam a legfelsőbb ítélkezési szintre kerülést. 2012 áprilisától kirendelt bírónaként ítélkeztem itt, majd sikeres pályázatot követően szeptembertől a jelenlegi Közigazgatási Kollégiumban, a Kfv.I. tanácsban, pénzügyi jogi referádával lettem beosztott bírónak, két tanácselnök irányítása alatt, akik közül az egyik mindig dr. Hajnal Péter.

A Fővárosi Ítéltáblában már elsajátítottam a tanácsban történő ítélkezés gyakorlatát, így az együtt dolgozás nem okozott problémát. A Kúrián kitágult a szellemi tér, felkéréseket kaptam írásra, oktatásra, a joggyakorlat-elemző csoportok pezségéről nem is beszélve. Az ELTE ÁJK Pénzügyi Jogi Tanszéken végzett oktatói munkáért különösen szerencsésnek tartom magam: az adójogszabályok folyamatos változásainak nem csak egy-egy területre irányuló figyelemmel kísérése, a hallgatók kérései és elvárásai biztosították az állandó átfogó felkészülést, az ítélkezésben várható problémák előrejelzését.

A bírói pályámat meghatározó pénzügyi pereket minden mástól alapvetően megkülönbözteti az, hogy nem elégséges a közigazgatási jog egyetlen területének ismerete, mindig kell még valami más is, ad absurdum az öröklési jogból. Egyetemem éveim alatt a közigazgatási jog és a pénzügyi jog a hallgatók mumusa volt. Ma már értem, és megértem, hogy az, miszerint „az életben csupán két dolog biztos: a halál és az adó”, alapvetően meghatároz mindent.

Szerencsésnek tartom magam. Egy jó időben elhangzott mondat következtében lettem jogász, később meg tudtam felelni saját elvárásaimnak, nálam jelöltként induló, majd sikeres ügyvédektől, egyetemistáktól hallhattam, hogy sokat tanultak tőlem. Az internet népe csak az ítéleteimből ismer, és azokat is csak ritkán szedik ízekre. Büszke vagyok arra, hogy az adózás területén nem egy olyan jogszabálmódosítás volt, amit részben vagy egészben az én meggyőződésem, vagy másokkal párhuzamosan kifejtett érvelésem idézett elő. Az adóitók tárgyában keletkezett 1/2013. K.M.J.E. jogegységi határozatnak előadó bírójává lettem, és a mai GDPR-rendszerben, az új Pp. és Kp. hatálya alatt is azt hallom, még mindig jól használható érveket tartalmaz. Nyugdíj előtt nem sokkal Vörösmarty Mihállyal együtt azt mondom, *„Köszönjük élet! áldomásodat, / Ez jó mulatság, férfi munka volt!”*

Kis Roxána

a Kúria csoportvezetője

Alaposan visszatekintve látom csak igazán, hogy milyen nagy hatással voltak rám – a jogról, a világról alkotott elképzelésemre – azok a személyek, akiket az elmúlt néhány évben megismertem. Nehéz lenne felsorolni az általuk közvetített értékeket, legyen szó szakmai felkészültségről, alázatról, lojalitásról, a munkára való igényességről, igazságosságról, kitartásról, olykor pedig arról – az elsőre egyáltalán nem is egyértelmű kérdésről –, hogy hogyan is kell „hirdetményi kézbesíteni”. A munkám során igyekszem mindezeknek az értékeknek megfelelően és észszerű keretek között a tökéletességre törekedve eljárni.

Középiskolai tanulmányaimat a Balassa Bálint Gazdasági Szakközépiskolában és Szakiskolában folytattam ügyviteli területen. Már ebben az időben is érdekelt a jog világa, bár – különösen utólag visszanezve vagyok benne biztos, hogy – még nem igazán tudtam, mit takar pontosan. A középiskolai tanulmányaim után nem volt lehetőségem egyetemre jelentkezni, de az első munkahelyeim megválasztása során törekedtem arra, hogy valamilyen formában közel kerüljek a joghoz, így végül egy vidéki rendőrkapitányságon helyezkedtem el.

Ez volt az a hely, ahonnan 2016-ban jelentkeztem a Kúriára, és ennek az évnak a nyarán meg is kezdtem a munkát a Kúria főtitkára mellett.

Az ellátandó feladatok – a Főtitkári Titkárság szerepéből adódóan – elsősorban igazgatási jellegűek voltak, de különösen hálás vagyok Főtitkár Asszonynak, aki elsőként engedett betekintést a jog világába és akinek – nem kizárólag – szakmai támogatására mindig számíthattam.

Jóllehet az érdeklődésem először a büntetőjog, majd egyre inkább az alkotmányjog irányába terelődött, tisztán emlékszem arra, hogy a valaha a kezeim közé került első ügy tárgya tartási szerződés érvénytelensége volt, amibe óriási lelkesedéssel vettem bele magam.

Ekkor vált igazán egyértelművé, hogy szeretném elvégezni a jogi egyetemet, és ebben a Kúrián is maximálisan támogattak, biztattak. A tanulmányaimat 2017 őszén kezdtem meg az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán.

Az egyetem és a Főtitkári Titkárságon ellátott adminisztratív teendőim mellett egyre gyakrabban vontak be szakmaibb feladatokba is. Ennek keretében nyertem bepillantást egyebek mellett az új Pp. konzultációs testület, valamint különböző joggyakorlat-elemző csoportok munkájába, és 2020-ban megbíztak azzal, hogy vegyek részt az akkor bevezetett jogegységi panaszeljárással kapcsolatos feladatok ellátásában.

Ekkor még nem sejtettem, hogy ez lesz az a jogintézmény, ami amellet, hogy – kis túlzással – minden nap újabb kihívások elé állít, mégis olyan sok örömet, tudást, tapasztalatot, megbecsültséget, nem utolsósorban pedig pótolhatatlan emberi kapcsolatokat ad majd nekem.

A Kúrián megszerzett tudás a jogi tanulmányaim során is rendkívül értékesnek bizonyult, a szakdolgozatom tárgyát is a korlátozott precedensrendszer és annak alkotmányos összefüggései képezték.

Az elmúlt évek munkájának gyümölcsét jelentette az a megtisztelő elismerés, hogy 2022 februárjában csoportvezetői megbízást kaptam, és elsődleges feladatomná – továbbra is a Főtitkári Titkárság kötelékében – a jogegységi panaszügyek váltak.

Ahogy eddig is, ezután is arra törekszem, hogy a munkámat a belém fektetett bizalomnak megfelelően, a legnagyobb felkészültség és maradéktalan odafigyelés mellett lássam el, a Jogegységi Panasz Tanács tagjait és valamennyi kollégámat a legjobb tudásom szerint segítsem.

Az elkövetkezendő időszak azonban nemcsak azért jelent kihívást, mert a lehető legteljesebb mértékben igyekszem megfelelni a régi-új munkakör által támasztott elvárásoknak, de azért is, mert az egyetem utolsó évéhez érve szembe kell néznem egy másik próbatétellel: a záróvizsgákkal is. Az újabb célok kitűzése talán még korai lenne, de szerencsésnek tartom magam, amiért megtaláltam azt a területet, ami a leginkább közel áll hozzám.

Bár a Kúria és az ELTE párhuzamos jelenléte nem könnyítette meg az elmúlt éveket, mégsem bánom egy percét sem: a *jog* korábban egy távoli víziónak, egy olyan területnek tűnt, ami mindig vonzott, de mégis elérhetetlennek látszott. Ma viszont tudom, hogy a befektetett munkának és a rengeteg támogatásnak köszönhetően már csak egy karnyújtásnyira vagyok attól, hogy én is *jogász* legyek.

Dr. Vezekényi Ursula

a Kúria Polgári Kollégiumának nyugalmazott tanácselnöke

Napra pontosan 43 évet töltöttem el az igazságszolgáltatásban. Ezen hosszú idő alatt elsődlegesen arra törekedtem, hogy a legjobb lelkiismerettel, alapos felkészültség mellett, pártatlanul döntsék az élem kerülő peres, illetve nem-peres ügyekben, betartva és betartatva a felek eljárási jogait.

Családomban nagy tradíciója van a jogi pályának. Édesapám, apai nagyapám, dédapám ügyvéd, anyai nagyapám a római jog professzora volt. Így családi hatásra jelentkeztem az ELTE Állam- és Jogtudományi Karára. Tanulmányaim során még nem volt egyértelmű számomra, hogy polgári vagy büntetőjoggal szeretnék foglalkozni, de abban biztos voltam, hogy ítélezni szeretnék. Úgy éreztem, a bírói munka felel meg leginkább a habitusomnak.

Az egyetem summa cum laude minősítéssel történt elvégzése után a PPKB-n kezdtem el fogalmazói éveimet. Nagy szerencsémre egy év után felkerültem a Legfelsőbb Bíróságra, ahol mind a Büntető, mind a Polgári Kollégiumban dolgoztam. Itt döntöttem el, hogy polgári joggal kívánok foglalkozni. Fantasztikus bírókat ismerhettem meg, közlőrl láttam, hogy milyen hivatástudattal, mennyire felkészülten, ugyanakkor alázattal kell az ítélezési munkát végezni.

A jogi szakvizsga „kiváló” eredménnyel történt letétele, majd ezt követően pár hónapos titkári ténykedés után 1982-ben a PPKB-n polgári ügyszakos bíróként kezdtem el a bírói hivatás gyakorlását. Ezt követően rövid időt töltöttem az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Jogi Kapcsolatok Főosztályán, de a „hivatali” munkát nem találtam kellően vonzóknak. Ezért amikor a gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. törvény elfogadásra került, és a Fővárosi Bíróság cégbírókat keresett, „jelentkeztem” cégbíróknak.

A társasági és cégjog mint jogterület választása „telitalálat” volt számomra, és több mint 33 évig végigkísérte pályafutásomat, hiszen 1988 óta nem volt olyan időszak, amikor az általam tárgyalt referatívában ez a jogterület ne sze-

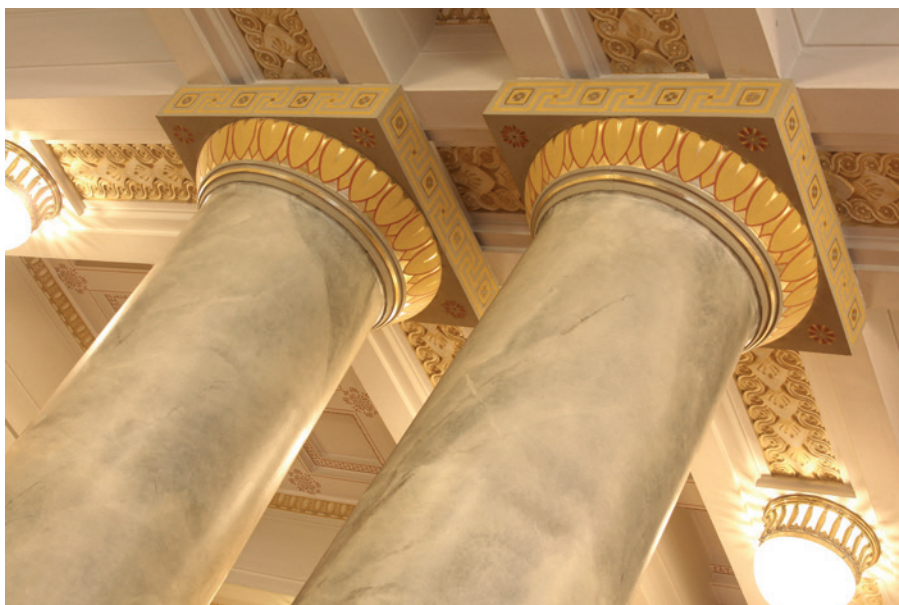

repelt volna. Fantasztikus volt látni, hogy mennyire dinamikusan fejlődik ez a jogterület. Úgy érzem, hogy ehhez, ha minimálisan is, de én is hozzájárulhattam – egyrészt a kodifikációban való részvétellel, másrészt azokkal a határozatokban, illetve publikációimban írtakkal, amelyek hatottak a jogi szabályozásra. Ez a jogterület tette lehetővé számomra, hogy egyrészt az ELTE Jogi Továbbképző Intézetében, másrészt a PPKE Deák Ferenc Intézetében a szakjogászképzésbe oktatóként bekapcsolódhassak, és 1992 óta folyamatosan a jogesetek által felvetett jogkérdésekre koncentráltan oktathassak.

1992 áprilisában kerültem fel a Legfelsőbb Bíróságra, ahol kezdetben olyan tanácsokban dolgoztam, amelyek elsődlegesen társasági és cégjogi ügyekben döntöttek, ideértve a privatizációval kapcsolatos pereket is.

2010-ben kerültem át a „pénzügyinek” nevezett tanácsba, amelynek tanácselnöke lettem. Kezdetben vegyes gazdasági ügyeket tárgyaltunk, majd referádánkban egyre nagyobb arányt képviseltek a devizahitelezéssel kapcsolatos peres ügyek. Ezek a társadalmi, gazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyek nagyon sok, korábban fel nem merült, sok vitára okot adó jogkérdéseket vetettek fel. A joggyakorlat kialakítása során szoros figyelemmel kellett lenni az uniós jogra, az Európai Unió Bíróságának jogértelmezésére is. E körben nagy segítségemre volt, hogy évekig részt vettem az uniós jogitriener-képzésben. Az ügyek nagy száma, a sok vitatott jogkérdés, a joggyakorlat lehetőség szerinti egységesítése szükségessé tette, hogy a Kúria az elvi irányítás több eszközével is éljen, amelyek kidolgozásában aktívan részt vehettem.

Úgy érzem, hogy egy teljes bírói pályafutás van a hátam mögött. Személyiségemből is fakadóan szívesen ítélkeztem tanácsban. A legfőbb ítélkező fórumon végzett munkám során konszenzus kialakítására törekedtem. Nagy örömömről szolgál, hogy közvetlen kollégáimmal, továbbá a gazdasági szakágon belüli, illetve a polgári szakágban tevékenykedő bírótársaimmal kölcsönös bizalmon, megbecsüléssel alapuló kapcsolat tudott létrejönni, hiszen meggyőződésem, hogy ez az egyik alapvető feltétele a színvonalas munkának.

RÁCZ CSILLA

a Kúria Informatikai Osztályának osztályvezetője

„Mindenki úgy tekint a számítógépre, mint egy eszközre, holott az nem egy eszköz, hanem egy kapu. Kapu egy másik világra, egy olyan világra, melynek peremvidékeit csak most kezdjük felfedezni.”

(Alan Dean Foster)

Az informatikai rendszerek fejlesztésével, üzemeltetésével, biztonságával ma már több tudományág is foglalkozik. Pályám során mindig úgy tekintettem az üzemeltetés és fejlesztés eldöntendő kérdéseire, hogy azok elvi szinten és hosszú távon is helytálló, konzisztens döntések legyenek. A fejlesztett rendszerek jól működő, egymáshoz illeszkedő informatikai rendszerekké váljanak, melyek sok éven keresztül hatékonyan segítik a munkát.

Tanulmányaim kezdetétől reál érdeklődésű voltam, matematikában, fizikában, kémiában többször vettem részt tanulmányi versenyeken, melyeken megyei dobogós helyezést is elértem. Édesanyámat példaként tekintve felvételiztem a Veszprémi Vegyipari Egyetemre, ahol 1985-ben okleveles vegyészmérnökként végeztem szilikátkémia szakon.

Már az első diplomám megszerzésekor úgy gondoltam, hogy tovább szeretném folytatni tanulmányaimat. Mivel az akkori Magyarországon gyerekcipőben járó számítástechnika már korábban felkeltette érdeklődésemet, ezért 1986-ban felvételiztem az ELTE programozómatematikus szakára. 1993-ban az ELTE esti tagozatán programtervező matematikus diplomát szereztem kiváló eredménnyel.

1985-ben első munkahelyem a Szilikátipari Központi Kutató és Tervező Intézet volt, ahol cementgyárak automatizálásával, az ehhez szükséges szoftverek fejlesztésével foglalkoztam. Ez a munka azért is kedvemre volt, mivel igényelte a vegyészmérnöki és számítástechnikai ismereteimet is. A rendszerváltás után az Intézet megszüntetésre került, így kerültem 1991-től az akkori Legfelsőbb

Bíróságra, ahol a számítástechnikai eszközök használatának bevezetése éppen folyamatban volt.

Dr. Solt Pál elnök úr és dr. Folly Gábor akkori osztályvezető elhivatott volt abban, hogy a jövőt az informatikai rendszerek bevezetése jelenti. Az akkori DOS-alapú alkalmazások futtatásával kb. 40 db számítógép alkotta az első informatikai hálózatot. Az első feladataim közé tartozott a Legfelsőbb Bíróság határozatainak adatbázisához az adatgyűjtés megszervezése, a szükséges fejlesztések elvégzése.

1998-ban az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala megalakulásával és dr. Folly Gábor országos informatikai vezetővé történő kinevezésével én kaptam a feladatot a helyi informatikai vezetői teendők ellátására. Ebben az időszakban vezettük be a Windows operációs rendszert, építettük ki a Kúria jelenlegi strukturált informatikai hálózatát, készült el 2000-ben a Legfelsőbb Bíróság első honlapja, 2001-ben a webes elérésű határozatok adatbázis, az első korszerű eszköznyilvántartás, az első teljeskörűen minősített elnöki iktató-rendszer, és azóta sok más informatikai fejlesztés is.

Az évek során több országos informatikai projektben is dolgoztam, így a BIIR-rendszer specifikációjának elkészítésében, az első informatikai stratégia kidolgozásában, a „Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja” elnevezésű projektben. 2010-ben részt vettem „Az informatikai fejlesztés hosszú távú irányaira és az informatikai szervezetre vonatkozó részletes szabályozás koncepcióját” kidolgozó munkacsoport munkájában dr. Soós Gyula, a Fejér Megyei Bíróság akkori elnökének, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács tagjának vezetésével.

2011-ben abban a megtiszteltetésben részesültem, hogy munkám elismeréseként főtanácsosi címet kaptam.

Az elmúlt harminc évben az informatika mennyiségi és minőségi téren is több nagyságrendet lépett előre, az emberiség számára egy új dimenziót nyitott, jövőjét csak 3-5 évre becsülhetjük előre. A bíróságok számára is megváltozott az ügyintézés minősége, a munkavégzés ma már szinte lehetetlen az informatikai eszközök nélkül. Az elmúlt évek járványhelyzete még szorosabbra fűzte kapcsolatunkat az informatikával. A következő években, évtizedekben a fejlesztések az ítékezésben is új módszerek alkalmazását teszik majd lehetővé, és minőségi előrelépésre adnak módot. Számomra hatalmas élményt jelentett az, hogy ezt a fejlődést munkám során a kezdetektől végigkísérhettem.

Czibulka László

---

a Kúria Informatikai Osztályának osztályvezető-helyettese

Számomra informatikusnak lenni nemcsak annyit jelent, hogy informatikai rendszereket üzemeltetek, hanem szolgálatot is, mivel a számítógépek mellett mindig ott vannak a felhasználók. Az informatikát egy eszköznek tekintem, amellyel a felhasználók munkáját hatékonyabbá tudom tenni. A pályafutásom során mindig arra törekedtem, hogy mindenkinek a maximális támogatást nyújtsam.

Már gyerekkoromban lenyűgöztek a számítógépek, leginkább azok fizikai működése érdekelt. Tanulmányaimat tudatosan a gyengeáramú rendszerek, a digitális technika irányában folytattam. Villamosmérnöki diplomámat 2004-ben a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Villamosmérnöki és Informatikai Karán szereztem.

Pályakezdőként 2005. január 24. napjától informatikusként helyezkedtem el az akkor még Legfelsőbb Bíróság Informatikai Osztályán. Kezdetben a jogi terület ismeretlen volt számomra. Az informatika már akkor is behálózta a teljes szervezetet, rálátást kaptam a Kúria működésére, hamar megismertem az összes dolgozót a pincétől a padlásig. Az informatikusi feladatköröm mellett 2013 óta látom el a Kúria információbiztonsági felelős feladatait, amellyel hozzájárulok az elektronikus információs rendszerek védelméhez, ezáltal valamennyi kolléga informatikailag biztonságos munkavégzéséhez. 2015. szeptember 1. napjától az Informatikai Osztály osztályvezető-helyettesének neveztek ki, így aktívan részt veszek az igazgatási feladatokban is. 2016-ban megbízást kaptam a Kúria rendszerbiztonsági adminisztrátori feladatkör betöltésére, amelynek keretén belül elvégzem a minősített adatkezeléssel, titkos ügyintézésrel kapcsolatos rendszerüzemeltetést.

Az információbiztonsági ismereteim bővítése érdekében 2020-ban nemzetközileg elismert információbiztonsági szakoklevelet szereztem az Information Systems Audit and Control Association (ISACA) által szervezett képzésen. A minősítés megszerzésével betekintést nyertem a globális üzleti környezet információbiztonsági modelljeibe, gondolkodásmódjába.

Az OBH elnöke 2015 és 2017 között egy projekt keretén belül kezdetben munkacsoporttagnak, majd munkacsoport-vezetőnek bízott meg. A feladat és a felelősség nagy volt, mivel az összes bírósági dolgozó illetményével és egyéb juttatásaival kapcsolatos összes számfejtési adatot a központosított rendszerbe kellett áttölteni, a központi rendszeren keresztül zavartalan elszámolás technikai feltételeit kellett megteremteni. A projekt informatikai munkacsoportjának vezetésével rengeteg tapasztalatot szereztem, betekintést nyertem az OBH és a bíróságok országos szintű működésébe.

Dr. Darák Péter elnök úr 2019 júniusában tagnak delegált az Európai Jogi Intézet és az Amerikai Jogi Intézet által szervezett „Blokklánc technológia és okosszerződések” elnevezésű projektbe. A projekt célja a blokklánc technológiával és okosszerződésekkel kapcsolatos szabályozási keretek megfogalmazása. A feladatom a projekt keretében létrehozott szövegek informatikai szempontból történő véleményezése.

Az elmúlt években a Kúrián is lehetőségem volt számos projektben részt venni, ezáltal szakmai tapasztalataimat tovább tudtam bővíteni. 2014-ben részt vettem a Kúria ÁROP-szervezetfejlesztési programjában, 2018-ban a GDPR megfelelést támogató munkacsoportot koordináltam, ami mellett a Kúria középtávú Stratégiájának kidolgozásában is közreműködtem.

Pályafutásom során dr. Suba Ildikó főtitkár-helyettes asszony volt a legnagyobb hatással szakmai fejlődésekre. Még informatikusként rám bízta a devizahiteles ügyek tömeges lebonyolításához szükséges informatikai eszközbeszerzés tervezését. Támogatásának köszönhetően vállaltam el az OBH központi projektjében az informatikai munkacsoport vezetését és a Kúrián az információbiztonsági felelősi szerepkörömet.

A szakmai munkám mellett lehetőségem volt a Kúrián a kreativitásom kibontakoztatására is. Rendszeresen részt vettem rendezvények szervezésében és megörökítésében, a rendezvényekhez kapcsolódó tájékoztató és reprezentációs anyagok kidolgozásában. A Kúria vezetői tréningjein önmagam megismerésével nemcsak a személyiségemet tudtam fejleszteni, hanem a kollégákkal való hatékonyabb együttműködést is. A technológia robbanásszerű fejlődése miatt az informatikusoknak egyre több és összetettebb feladatokkal, kihívásokkal kell szembenéznük. Meggyőződésem szerint ezeket a kihívásokat a legkönnyebben együttműködve, csapatban lehet megoldani.

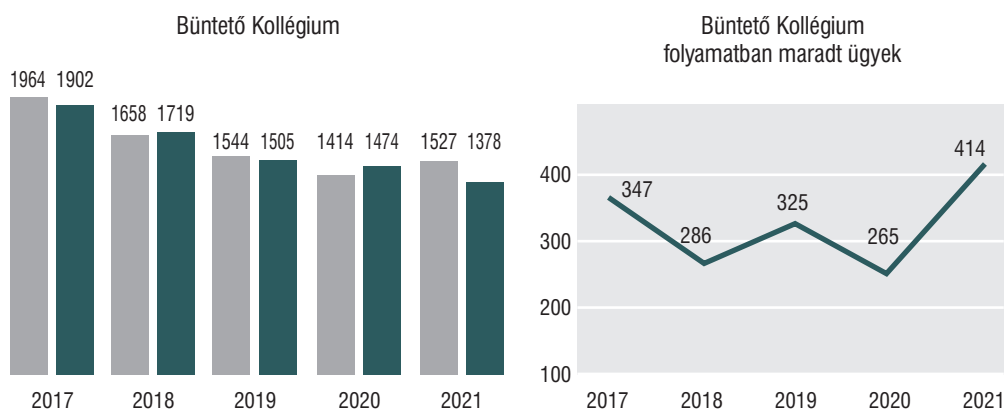
A Kúria ügyforgalma 2017–2021-ben

	2017			2018			2019			2020			2021		
	Érkezett	Befejezett	Folyamatban	Érkezett	Befejezett	Folyamatban	Érkezett	Befejezett	Folyamatban	Érkezett	Befejezett	Folyamatban	Érkezett	Befejezett	Folyamatban
Büntető Kollégium	1964	1902	347	1658	1719	286	1544	1505	325	1414	1474	265	1527	1378	414
Közigazgatási- Munkaügyi Kollégium Közigazgatási Szakág	1851	1768	994	2125	1909	1210	2147	2537	820	3140	3416	544	4356	4273	627
Közigazgatási Kollégium Önkormányzati ügyek	38	45	6	42	40	8	41	45	4	37	34	7	58	38	27
Polgári Kollégium Polgári Szakág	3334	2908	1816	2617	2820	1613	2150	2393	1370	1708	2267	811	2222	2344	689
Polgári Kollégium Gazdasági Szakág	784	765	372	572	647	297	451	503	245	467	500	212	550	467	296
Polgári Kollégium Munkaügyi Szakági Részcollégium	741	785	475	572	727	320	372	511	181	195	310	66	168	186	48
Jogegységi panasz ügyek*	–	–	–	–	–	–	–	–	–	6	5	1	38	26	13
Összesen	8712	8173	4010	7586	7862	3734	6685	7494	2945	6967	7946	1906	8919	8712	2114

* 2020. július 1-jétől a Kúrián jogegységi panaszügyeket is elbírálnak.

Ügyérkezés és ügybefejezés

I. Büntető Kollégium:

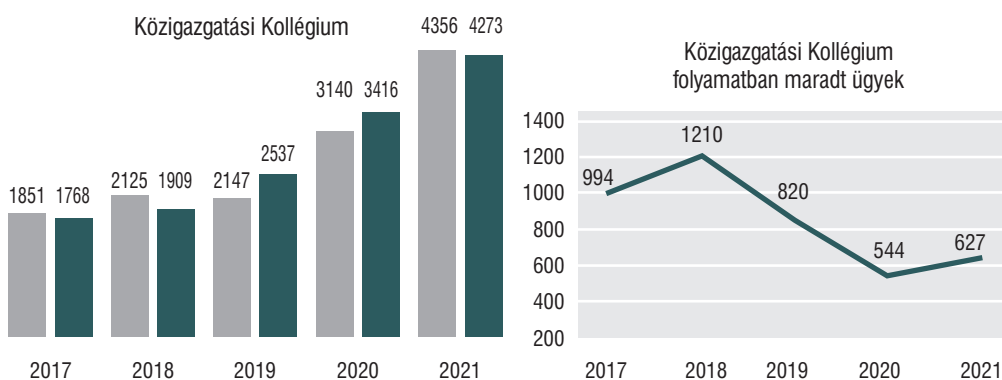

A fenti oszlopdiagram a Büntető Kollégium 2017. évtől 2021. évig terjedő időszakban folyamatosan csökkenő befejezését mutatja. Az érkezők számát vizsgálva a 2020. évhez képest emelkedés tapasztalható a 2021. évben.

A diagram értékeléséből megállapítható, hogy a 2021. évben a befejezésnél az utolsó öt év legalacsonyabb mutatói láthatók (az öt év legmagasabb, 2017. évi érkezéséhez viszonyítva az érkezés $\sim 22,25\%$ -kal, a befejezések száma $\sim 27,55\%$ -kal esett vissza.)

A folyamatban maradt ügyek száma a 2017. évhez képest $19,3\%$ -kal nőtt.

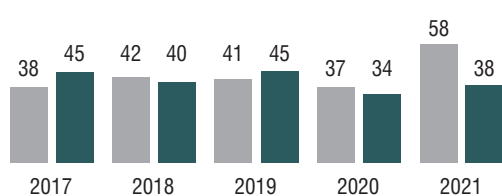
II. Közigazgatási Kollégium:

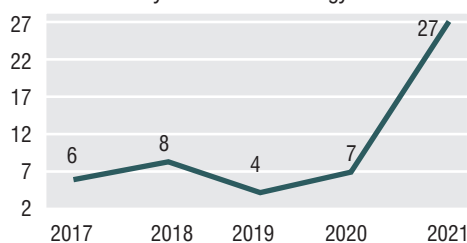
A 2021. évben érkezett ügyek $49,5\%$ -a a Közigazgatási Kollégiumhoz érkezett.

III.A. Önkormányzati ügyek:

Közigazgatási Kollégium önkormányzati ügyek

Közigazgatási Kollégium Önkormányzati Tanács folyamatban maradt ügyek

A Kúrán 2012. január 1-jétől működik Önkormányzati Tanács.

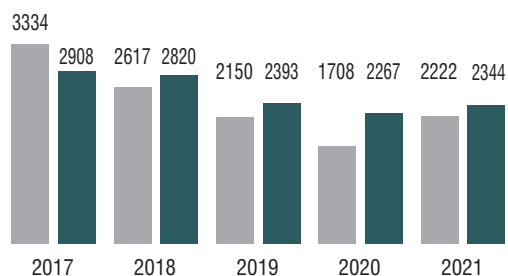
Az önkormányzati ügyek oszlopdiagramján jól látható, hogy a vizsgált öt évben 2021-ben volt a legmagasabb az érkezők száma.

A 2021. évben az ügyek 79%-a három hónapon belül, a 29%-a pedig hat hónapon belül fejeződött be.

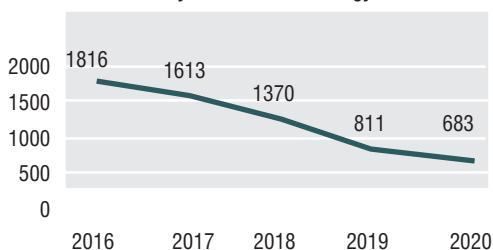
III. Polgári Kollégium:

III.A. polgári szakág:

Polgári Kollégium polgári szakág

Polgári Kollégium polgári szakág folyamatban maradt ügyek

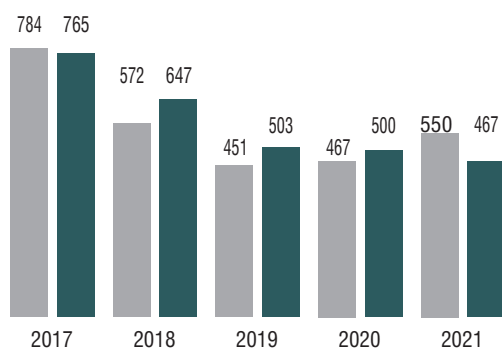

A Polgári Kollégium polgári szakágának oszlopdiagramján jól látható, hogy a 2017. évi legmagasabb érkezés számához képest a 2021. évi érkezők száma 33,35%-kal alacsonyabb. A 2021. évi befejezések száma az előző évhez képest 3,4%-kal nőtt.

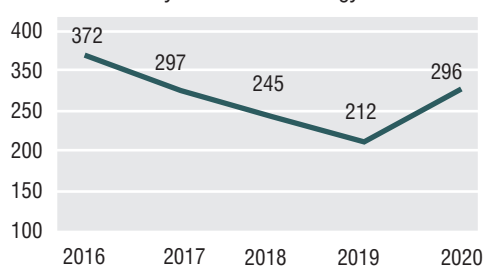
A grafikon a folyamatban maradt ügyek folyamatos csökkenését mutatja.

III.B. gazdasági szakág:

Polgári Kollégium gazdasági szakág

Polgári Kollégium gazdasági szakág folyamatban maradt ügyek

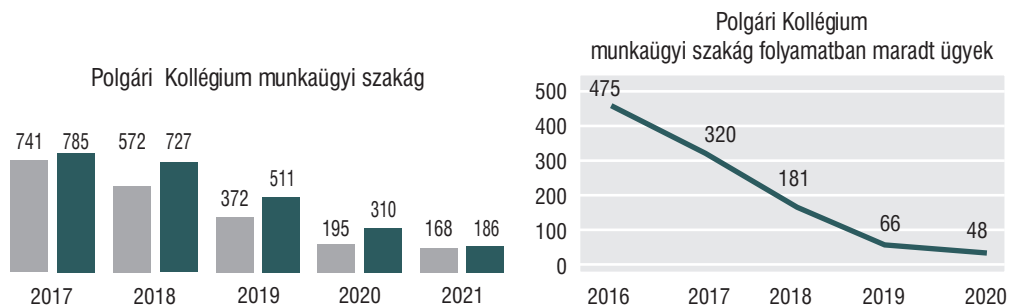

■ Érkezett ■ Befejezett

A Polgári Kollégium gazdasági szakágának oszlopdiaagramján jól látható, hogy az előző évek változó érkezési és befejezési adataival szemben, a legmagasabb évi érkezéshez (2017. év) képest a 2021. évi érkezés 29,85%-kal esett vissza. Az érkezések száma az előző 2020. évi érkezéshez képest viszont 17,7%-kal növekedett.

III/C Munkaügyi Szakági Rész kollégium:

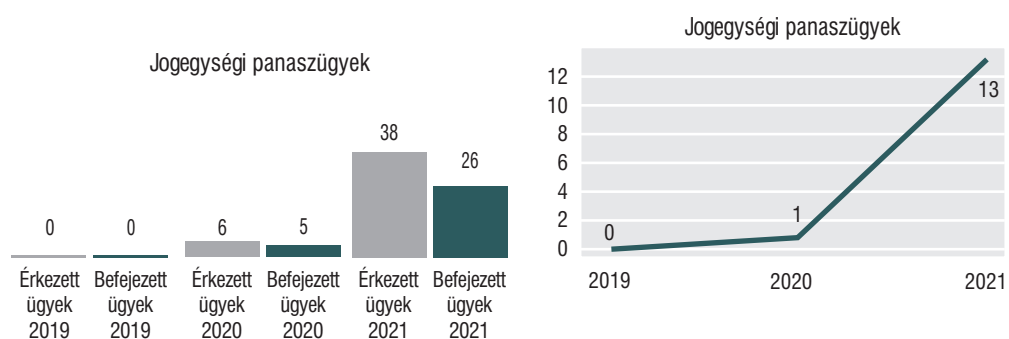

2020. április 1-től a Polgári Kollégium részét képezi a Munkaügyi Szakági Rész kollégium.

A Munkaügyi Szakág oszlopdiaagramján a 2021. évi érkezések számának vizsgálata alapján megállapítható, hogy az előző évekhez képest folyamatos csökkenés tapasztalható.

A 2021. évi befejezések száma meghaladta az érkezések számát, de az elmúlt öt éves időszakot vizsgálva jóval alatta marad a korábbi befejezés számainak. A folyamatban maradt ügyek számát mutató grafikonból is jól látható, hogy az alacsonyabb érkezés és az előző évekhez képest magasabb befejezés együttes hatása a folyamatban maradt ügyek számának folyamatos csökkenéséhez vezetett.

IV. Jogegységi panaszügyek:

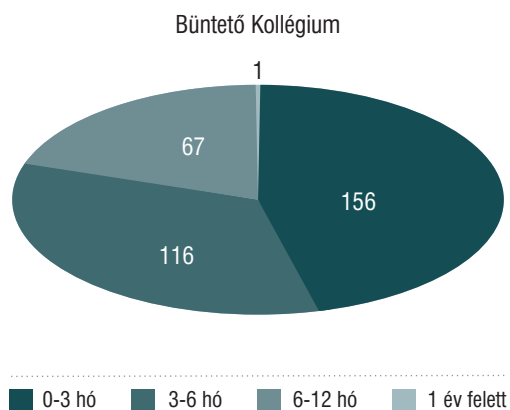
2020. július 1-jétől a Kúrián jogegységi panaszügyeket is elbírálnak.

A grafikonokon a 2020. év II. féléves és a 2021. teljes év adatai láthatók.

■ Érkezett ■ Befejezett

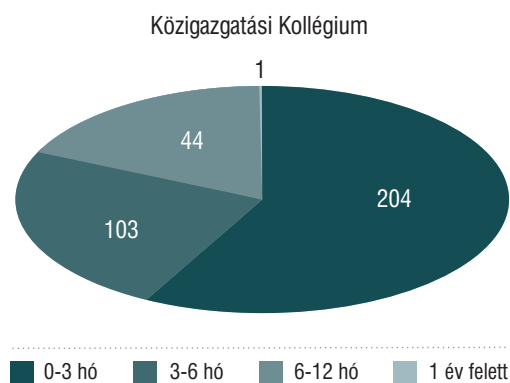
A folyamatban maradt felülvizsgálati és önkormányzati ügyek időtartam szerinti megoszlása

I. Büntető Kollégium:

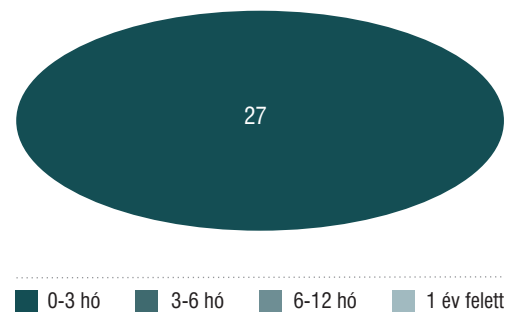
II. Közigazgatási Kollégium:

III/A Közigazgatási szakág:

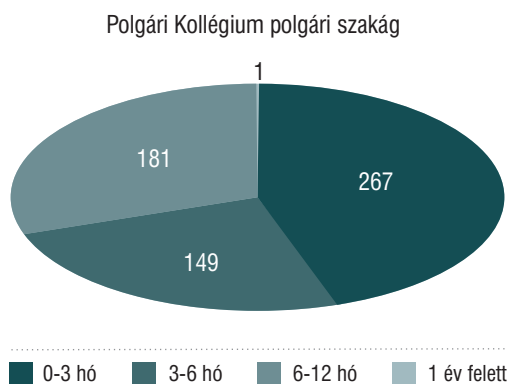
III/Aa Önkormányzati ügyek:

Közigazgatási Kollégium önkormányzati ügyek

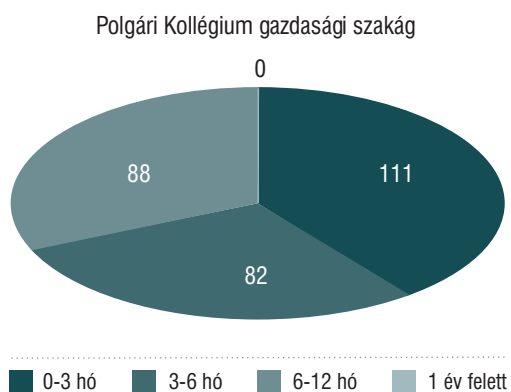

III. Polgári és Gazdasági Kollégium:

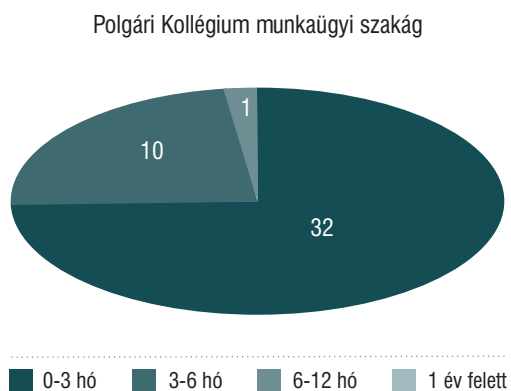
III/A Polgári szakág:

III/B Gazdasági szakág:

III/C Munkaügyi Szakági Részkollégium:

■ EGYEDI ÜGYEKBEN HOZOTT HATÁROZATOK

„[...] a bírói függetlenség nemcsak és elsősorban a mi féltve őrzött drága kincsünk, hanem a magyar alkotmánynak egyik legerősebb pillére és a nagyközönség lelkiületét megnyugtató, azt rendíthetetlen bizalommal eltöltő szilárd hit és élő valóság”* (Paraszka Gyula)

A Kúria egyedi ügyekben hozott határozatai közül néhány érdekesebb ügyet emelünk ki.

POLGÁRI SZAKÁG

Személyiségi jogvédelem választási kampány idején (Kúria Pfv.IV.21.348/2019/8. – BH 2021.197.)

A Kúria megítélése szerint nem helytálló az a következtetés, hogy miután a perbeli közlések miatt rágalmozás vétségében az alperes bűnösségét a büntetőeljárásban jogerős bírósági határozat megállapította, a személyhez fűződő jog megsértése miatt a polgári perben eljáró bíróság nem állapíthatja meg, hogy a sérelmezett kijelentések nem sértik a felperes jó hírnevét. A rágalmozás törvényi tényállása ugyanis nem azonos a jó hírnév megsértésének törvényi tényállásával, előbbinek a „becsület” a védett jogi tárgya, ezzel szemben a felperes igényét nem a kifogásolt közléseknek becsületsértő voltára, hanem a jó hírnév sérelmére alapította. A Kúria szerint a másodfokú bíróság nem tulajdonított kellő jelentőséget annak a körülménynek, hogy a sérelmezett közlés a 2014. évi helyi önkormányzati választási kampány idején történt, a peres felek a polgármesteri tisztségért egymással szemben induló jelöltek voltak. A helyi önkormányzati választáson egymással szemben polgármesterjelöltként induló, közszereplő peres felek a választási kampányban közügyeket érintő témában nyilvánultak meg, melynek során kölcsönösen egymás tevékenységét bírálták. Az alperes perben sérelmezett közlésének közvetlen előzménye a felperes részéről származó Facebook-bejegyzés volt, amelyben a városi közműtársaságnál elmulasztott ellenőrzéssel kapcsolatban az alperes felelősségét is felvetette. Az alperes a felperes írására válaszolva, az ellene irányuló váddal szemben, a városi közműtársaságnál az ellenőrzés kezdeményezésének elmulasztásával éppen a felperes felelősségére mutatott vissza, amikor azt közölte, hogy hivatali tisztségénél fogva – a Pénzügyi és Ellenőrzési Bizottság elnökeként – a felperesnek kellett volna elrendelnie a városi közműtársaságnál ellenőrzéseket, amelyre azért nem került sor, mert a felperes tartott attól, hogy ő maga is felelősségre lett volna vonva. A közlés ténybeli alapja, miszerint a felperes a bizottság elnöki tisztségét betöltötte és a bizottság hatáskörénél fogva jogosult elrendelni ellenőrzést, továbbá a felperes tisztségének betöltése időszakában a városi közműtársaságnál ellenőrzést nem rendelt el, a valóságnak megfelelt. Az az alperes valós tényekből levont következtetése volt, hogy a városi közműtársaságnál elkövetett sikkasztásra azért nem derült korábban fény, mert a felperes az általa vezetett bizottságnál az

* „Bírák vagyunk”: A bírói hatalom gyakorlásáról szóló 1869. évi IV. törvénycikk kibirdetésének 150. évfordulója tiszteletére, szerk. Peres Zsuzsanna, Bagossyné Körtvélyesi Mária, Budapest, Országos Bírósági Hivatal, 2019.

ellenőrzést nem kezdeményezte, és az az alperes véleményének minősül a felperes részéről az ellenőrzés elrendelésének elmulasztása a felelősségre vonás elkerülését szolgálta. Az alperes megszólalásaira pedig a véleménynyilvánítás szabadsága egyaránt kiterjed, függetlenül attól, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletre méltó vagy elvetendő. A Kúria ezért megállapította, hogy a választási kampány során a szemben álló, közszereplőnek minősülő felek közül az egyik jelölt a másik jelölt korábbi köztisztviselésének ellátása során végzett tevékenységét bírálta, a választásokon polgármesteri tisztségért induló jelölt köztisztviselésre való alkalmasságát tette kérdésessé, ezzel a véleményével azonban nem sértette meg a felperes jó hírnévhez fűződő jogát.

Fenntartóváltás hatása az egyetem jogalanyiságára (Kúria Pfv.III.20.770/2021/3. – BH 2021. 336.)

A felülvizsgálati eljárásban a felperesek bejelentették, hogy perbe vonják az általuk megnevezett egyetem jogi személyt, egyben kérték a jogelőd egyetem perből történő elbocsátását. Hivatkozásuk szerint az alperesi egyetem jogutódlással megszűnt; álláspontjuk szerint mind a megszűnő, mind a jogutódként megalapított egyetem jogi személy, azonban a jogelőd egyetem költségvetési szervei státusza a törvény erejénél fogva megszűnt, az államháztartási törvény alapján a költségvetési szervet, így magát az egyetemet is meg kell szüntetni, mert az Állam tulajdonában és fenntartásában felsőoktatási intézmény nem lehet más formában, mint költségvetési szerv. A Kúria ezzel szemben rámutatott: az alperes állami fenntartású felsőoktatási intézményként költségvetési szervei jogállásban működött, amely jogi személy. A vonatkozó jogszabályokból, illetve a megszüntető és az alapító okirat rendelkezései alapján megállapítható, hogy a korábban költségvetési szervként működő alperes jogállását a fenntartóváltást megelőzően két jogszabály határozta meg: egyrészt az államháztartási törvény alapján közfeladat ellátására létrejött jogi személyként működött, másrészt a felsőoktatási törvény szerint felsőoktatási intézményként rendelkező jogi személyiséggel. Az alperes mint felsőoktatási intézmény esetében fenntartóváltás történt, amelynek az a következménye, hogy a magyar állam fenntartói joga és ezzel az egyetem költségvetési szervei jogállása megszűnt, a fenntartói jog a vagyonkezelő alapítványhoz került, ugyanakkor a felsőoktatási intézmény mint szervezet és annak jogi személyisége nem szűnt meg, így a fenntartóváltás az egyetem jogalanyiságát nem érinti, az a továbbiakban alapítványi fenntartásban közhasznú szervezetként működik tovább.

Tisztességes eljárás sérelme

(Kúria Gfv.VII.30.198/2020. – BH 2021.110.)

A felperesek felülvizsgálati kérelmükben eljárásjogi jogszabálysértésként többek között kifejezetten arra hivatkoztak, hogy a másodfokú bíróság nem tájékoztatta őket arról, hogy az adott ügyben – kereseti kérelmükre tekintettel – a pertárgy értéke a szerződéses értékhez igazodik, eltérően az elsőfokú bíróság álláspontjától, amely a pertárgy értékét meg nem határozhatónak minősítette. A felperesek csak a másodfokú bíróság ítéletéből szereztek tudomást arról, hogy milyen összegű első- és másodfokú eljárási illeték megfizetésének kötelezettsége terheli őket. A tájékoztatás elmaradása miatt a másodfokú bíróság megfosztotta a felpereseket annak megfontolásának lehetőségétől, hogy felmérhessék a fellebbezésük és esetleges pervesztességük anyagi következményeit. A Kúria megítélése szerint az adott ügyben a másodfokú bíróság ezen tájékoztatásának elmaradása a felperesek tisztességes eljáráshoz való jogát sérti. A peres bíróságnak joga és kötelezettsége, hogy a le nem rótt illeték megfizetésére hivatalból kötelezze az illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesített pervesztes felet. A perorvoslati kérelmet benyújtó fél számára azonban egyértelműnek kell lennie az illetékfizetési kötelezettségének terjedelme, annak érdekében, hogy felmérhesse esetleges pervesztességének anyagi következményeit. A fellebbezés benyújtásakor a felperesek az elsőfokú bíróság által megállapított pertárgyértéket okkal tekinthették irányadónak, és a másodfokú bíróság előzetes tájékoztatásának hiányában nem számolhattak azzal, hogy a másodfokú bíróság ebben a körben elfoglalt eltérő álláspontja miatt lényegesen nagyobb költségkihatása lehet az előterjesztett fellebbezésüknek, annak eredménytelensége esetén. A másodfokú bíróság akkor járt volna el helyesen, ha a fellebbezést benyújtó felpereseket előzetesen tájékoztatja, hogy a per tárgyának értékét eltérően határozta meg az elsőfokú bíróságtól, mert ekkor lettek volna a felperesek abban a helyzetben, hogy a fellebbezésük miatt az esetleges pervesztességük anyagi következményeit helyesen felmérjék, és ennek ismeretében eldöntsék, fenntartják-e a fellebbezésüket. Mivel ez az előzetes tájékoztatás elmaradt, az az adott tényállás mellett a felperesek eljárási jogainak gyakorlására kiható, méltánytalan helyzetet eredményezett, amely a tisztességes eljáráshoz való joguk megsértését jelenti.

Ármeghatározás megfelelése

(Kúria Pfv.VI 20.962/2020. – BH 2021.341.)

A peres feleknek a perben vitás szállítási szerződéseket megelőző üzleti kapcsolatból megállapíthatóan a felek rendszeres szerződési partnerek voltak, szerződési gyakorlatukat és jogviszonyukat a felperes általános szerződési feltételei (ÁSZF) kezdettől meghatározták, így az ott definiált árképzési módszer az alperes előtt nem volt ismeretlennek tekinthető a vizsgált időszakban sem. A Kúria kiemelte, hogy az ÁSZF nemcsak világos és egyértelmű tartalommal, de egyben a szállítási szerződés természetének – határidős jellegének – kétségtelenül megfeleltethetően írta elő a Londoni Fém-tőzsdén (LME) forgalmazott színesfém LME-re hivatkozással jelölt árként egyrészt azt, hogy arra az ajánlat időpontja az irányadó, továbbá azt is, hogy LME-árként a szállítás időtartamával egyező vagy ahhoz legközelebb álló (általánosan 3, 15 vagy 27 hónap) LME jegyzési ár az alkalmazandó a szerződő felek adott jogviszonyában. Az alpereséhez hasonló tevékenységet végző magyar vállalkozások képviselői, illetve a fémkereskedelmi üzletágban működő külföldi kereskedelmi partnerek általános szerződési feltételei sem zárták ki azt, hogy a felperes az adott színesfémrel kereskedő társaságként – nem pedig gyártóként – árképzése során tekintettel legyen az általa szállítani vállalt termék későbbi beszerzésében rejlő kockázatra, és azt az adott szállítási szerződésben kikötött szállítási határidőhöz mérten, az LME-re bevezetett különböző jegyzési árak szerint figyelembe vegye. Az ármeghatározás a fémkereskedelemben szokásos módon utal az LME-n jegyzett árakra, ezért nem lehet azt szokatlannak tekinteni és a szerződés részévé válását kizárni amiatt, mert az ott jelzett azonnali árak közül nem az alperes által előadott – szintén a londoni fém-tőzsde azonnali árai között szereplő – Cash Sellers Settlement ár, hanem a keretszerződés időtartamához igazodó 15 havi eladási ár figyelembevételével került meghatározásra. Az ármeghatározás nem minősíthető szokatlannak abból következően sem, hogy az alperes által hivatkozott piaci szereplők az azonnali ár ezen fajtáját üzleti gyakorlatukban maguk (különösen az eladó felperesétől eltérő adottságaira, vagy a szerződés eltérő időtartamára tekintettel) nem alkalmazták.

MUNKAÜGYI SZAKÁG

Munkáltatói retorzió (Kúria Mfv.X.10.170/2020. – BH 2021.205.)

A felperes felülvizsgálati kérelmében kifogásolta azt, hogy a munkaviszonyát megszüntető felmondás indoka nem volt valós és okszerű, az alperes visszaélt jogával. A Kúria rámutatott: ha az alanyi jog gyakorlása mögött a törvényben nevesített valamely körülmény (bosszú, ártási szándék, véleménynyilvánítás elfojtása, jogos érdek csorbítása, igényérvényesítés korlátozása) áll, akkor a joggal való visszaélést tilalmazó elvet kell alkalmazni. A rendeltetésellenes joggyakorlás esetén formális jogsértés nem állapítható meg, azaz a jog gyakorlása nem ütközik tételesen meghatározott tilalomba, ugyanakkor az adott jog gyakorlása nem annak rendeltetése érdekében történik, és ez a másik fél oldalán hátránnyal jár. Mindez joggal való visszaélésnek minősül. A perbeli esetben a munkáltató 2013. március 5-én jogellenesen szüntette meg azonnali hatályú felmondással a felperes munkaviszonyát, ezért az előzményi perben eljáró bíróság arra kötelezte az alperest, hogy a felperest a korábbi munkaszerződésének megfelelő változatlan feltételekkel foglalkoztassa tovább. Az alperes e kötelezettségének ténylegesen nem tett eleget, hanem a felperes által korábban ellátott munkakörben foglalkoztatott személyt alkalmazta tovább, és a felperes jogviszonyát ismételten megszüntette. Ezt azzal indokolta, hogy az adott munkakörben foglalkoztatott munkavállaló magasabb szakmai végzettséggel rendelkezik, a felperes számára pedig hasonló munkakört nem tud feljárnani. A peres eljárás során igazolást nyert, hogy munkaviszonya fennállása alatt a felperes is megfelelő színvonalon végezte az adott munkakörben a munkáját, annak ellátása során munkatársaival megfelelően tudott együttműködni. Nem volt vitatott az a tény sem, hogy a munkáltató nemcsak a felperes, hanem más munkavállalók munkaviszonyát is megszüntette, akik felléptek a munkáltató vezetőjével szemben. A felperes a Felügyelő Bizottság tagjaként tett feljelentést a munkáltatói jogkör gyakorlója ellen közokirat-hamisítás és csalás miatt; igazolható módon a munkáltatói jogkör gyakorlója a felperes munkaviszonya újabb megszüntetése előtt szerzett e tényről tudomást. Mindezen adatok és körülmények egybevetése alapján kellő alappal lehet arra a következtetésre jutni, hogy a munkáltató – jogerős ítélet kötelezése ellenére – nem tett eleget foglalkoztatási kötelezettségének, és a felperes alacsonyabb szakmai képzettségére hivatkozva, ténylegesen a büntetőeljárásban gyakorolt szerepére figyelemmel, retorziót alkalmazva szüntette meg ismételten a felperes munkaviszonyát.

A hűtlen kezelés és a pénzmosás megállapíthatóságáról (Bhar.II.495/2021/41.)

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű vádlott egy önkormányzati tulajdonú cég vezérigazgató-helyettese és egyúttal egy sportszövetség alelnöke, a IV. rendű vádlott egy érdekképviselői egyesület volt elnöke és az egyesület munkájának segítője, a VIII. rendű vádlott a sportszövetség elnökhelyettese volt. A vádlottak megállapodtak abban, hogy az önkormányzati cég szerződéseket köt a IV. rendű vádlott által vezetett cégcsoport egyik tagjával, és a szerződések alapján elkészítendő kutatási tanulmányokért fizetett összeg egy részéből támogatják az I. és a VIII. rendű vádlott által vezetett sportszövetséget. A vádlottak azt tervezték, hogy a tanulmányokért fizetett összeget az önkormányzati cég által a következő évben fizetendő innovációs járulék összegéből leírják. Ennek érdekében a vádlottak – az önkormányzati cég részéről a II. rendű vádlott, az egyesület részéről a III. és az V. rendű vádlottak bevonásával – egyeztetéseket folytattak, melynek eredményeképp aláírásra került három visszadátumozott fiktív szerződés, majd az aláírástól számított 2-9 nap alatt az I. rendű vádlott utasítására 20 millió forint került átutalásra az egyesület számára úgy, hogy az I. rendű vádlott a teljesítés megtörténtét valótlanul igazolta. Valójában a fizetéssel szinte egy időben a cégcsoport három munkatársa az internetről ollózott össze valamiféle szakmai anyagot, ami szakmai értékkel nem bírt. Az egyesülethez befolyt ellenértéket fiktív szerződések alapján a VI. rendű, onnan pedig a VII. rendű vádlott által vezetett céghez utalták tovább, onnan pedig végül alig több, mint az eredeti összeg fele az I. és a VIII. rendű vádlott által vezetett sportszövetséghez érkezett meg „médiafelület és hirdetési jogok értékesítése” címen.

Az elsőfokú bíróság az I. és a II. rendű vádlottat társtettesként, a III. és a IV. rendű vádlottat bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés büntetében, utóbbiakat egyúttal pénzmosás büntetében, az V.–VIII. rendű vádlottakat orgazdaság büntetében mondta ki bűnösnek, és valamennyi vádlottat szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását próbaidőre felfüggesztette. Több vádlottal szemben pénzbüntetést is kiszabott.

A másodfokú bíróság a tényállást több helyen szükségtelenül és iratellenesen módosította. Arra az álláspontra helyezkedett, hogy a terheltek szándéka lényegében – az innovációs járulék megfizetésének elmulasztásával – költségvetési csalásra irányult, amit azonban a vád nem rótt a terhükre. Ezért valamennyi vádlottat felmentette az ellenük emelt vád alól.

Az ügyészség fellebbezése alapján harmadfokon eljáró Kúria a tényállás szükségtelen módosításait mellőzte. Rámutatott arra, hogy az I. és a II. rendű vádlott által vezetett önkormányzati cégnél a vagyoni hátrány a fiktív tanulmányokért kifizetett összeg elutalásának napján állt elő, az összegnek a fizetendő innovációs járulék összegéből történő leírására pedig csak a cselekmény fel nem fedése esetén, hónapokkal később – az akkor esedékes adóbevallás napján – kerülhetett volna sor. Ekként a vádlotti cselekmény nem a költségvetést, hanem a gazdasági társaságot károsította; a vagyoni hátrány összegének a közteherből való leírása legfeljebb a cég kárának megtérülését biztosította volna. Ezért az I. és a II. rendű vádlott bűnösségét társtettesként, az érdekvédelmi egyesület részéről a kifizetést megalapozó fiktív szerződések létrehozásában részt vett III.–V. rendű vádlottakat bűnszegédként elkövetett hűtlen kezelés bűntettében mondta ki bűnösnek. Ugyancsak bűnös tevékenység a bűncselekményből származó összeg eredetének elleplezése is; ezért azokat a vádlottakat, akik részt vettek abban, hogy az önkormányzati cégtől származó összeg továbbutalása révén az legális ügyletből származóként érkezzon meg a cég vezetője által irányított sportszövetséghez, pénzmosást követtek el. Így a Kúria III. és a IV. rendű vádlottakat a vagyon elleni bűncselekménnyel halmazatban, az V.–VIII. rendű vádlottakat pedig önállóan e bűncselekményben is bűnösnek mondta ki, egyúttal valamennyi vádlottat próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre és pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a vádlottakat a több mint 10 éves időmúlásra tekintettel előzetes mentesítésben részesítette.

A Tokaji borvidék területén területi korlátozás nélkül csak furmint, hárslevelű, kabar, sárga muskotály, zéta és kövérszőlő szőlőfajták telepíthetők (Kfv.IV.35.211 /2021/7.)

A Kúria a 2021. október 12-én kihirdetett döntésében azt a kérdést vizsgálta, hogy a Tokaji Borvidék Hegyközségi Tanácsa Rendtartása a borvidéki termelőkre kötelező jelleggel előírhatja-e, hogy a borvidéken csak meghatározott szőlőfajták telepíthetők területi korlátozás nélkül. A megállapított tényállás szerint a Tokaji borvidéken szőlészeti, borászati tevékenységet folytató személy részére kiadott, konkrét telepíthető szőlőfajta meghatározását nem tartalmazó újratelepítési engedélyt a hegybíró – tudomást szerezve arról, hogy a jogosult a telepítést chardonnay és pinot noir szőlőfajtákkal kívánta elvégezni – kiegészítette azzal, hogy a Tokaji borvidék területén a Borvidéki Rendtartás szerint területi korlátozás nélkül csak furmint, hárslevelű, kabar, sárga muskotály, zéta és kövérszőlő szőlőfajták telepíthetők. A felperes ezen korlátozást tartalmazó határozat-kiegészítés elleni keresetét a Fővárosi Törvényszék elutasította. A Kúria a Fővárosi Törvényszék ítéletét hatályában fenntartotta. A Kúria megállapította, hogy a határozatok az ügyféllel való együttműködés körében a fél által betartani vállalt rendtartás előírásainak kiemelésével kiegészíthetők. A hegyközségi rendtartás a hegyközség tagjára, a borvidéki rendtartás a borvidék területén működő üzemekre kiterjedő kötelező erejű rendelkezéseket állapíthat meg. A Kúria az ügyben megállapította továbbá, hogy a hegyközségek és a hegyközségi tanácsok mint a szőlő- és borgazdálkodás terén évszázados hagyománnyal rendelkező szakmai szervezetek, az általuk ellátandó közfeladat teljesítése körében hatáskörrel rendelkeznek a célszerű telepítés és művelés meghatározására. Az UNESCO világörökségi listáján szereplő, a világon egyedülálló, több mint ezeréves, változatlan formában maradt szőlészeti és borászati hagyományt megtestesítő Tokaji borvidéken telepíthető szőlőfajták meghatározása és védelme nemzeti érdek.

■ A KÚRIA JOGGYAKORLAT- EGYSÉGESÍTŐ TEVÉKENYSÉGE

A KÚRIA JOGEGYSÉGI PANASZ TANÁCSA ÉS A JOGEGYSÉGI PANASZ ELJÁRÁS

A jogegységi panasz lényege, jogszabályi alapja

A Kúria 2020. évi Évkönyve is érintette már a jogegységi panasz intézményének bevezetéséről szóló rendelkezéseket. A jogegységi panasz benyújtásával, befogadásának feltételeivel, a panasz eljárással kapcsolatos rendelkezéseket a Bszi. 41/A. §-44.§-a tartalmazza. A 2020-as év végén a jogalkotó módosította a Bszi. vonatkozó szabályait, pontosították a panasz visszautasításának egyes eseteit, szélesítették a panasszal támadható határozatok körét. A módosítások továbbá bevezették az eljárás megszüntetésének és felfüggesztésének eseteit. Utóbbi esetben lehetővé vált a Jogegységi Panasz Tanács számára, hogy az Európai Unió Bíróságához forduljon előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése céljából. Ezen túl a változtatások a Bírósági Határozatok Gyűjteményében történő közzététel helyes értelmezéséhez is világos, egyértelmű támpontot biztosítottak. A Jogegységi Panasz Tanács 2021. évben kifejtett tevékenysége ezen új szabályok alkalmazását, a szabályok értelmezésének gyakorlattá formálását valósította meg.

A jogegységi panasz eljárással kapcsolatban szükséges kiemelni, hogy a jogegység biztosítása elsősorban a felülvizsgálati eljárásokban történik, az eljárási törvényekben a Kúria közzétett határozataitól való eltérés a felülvizsgálat alapjaként szerepel, ezek a szabályok meghatározzák, hogy a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással felülvizsgálati kérelmet terjeszthet elő a jogosult.

Ehhez képest a jogegységi panasz kivételes jogorvoslati eljárás, amely a peres felek indítványára, rájuk kiható módon járul hozzá a jogegység biztosításához, és nem elvi szinten, általában, hanem a konkrét, egyedi ügyben vizsgálja a jogegység kérdését. Ugyanakkor nem csak a panaszosnak a per tárgyává tett jog- és érdeksérelmének kiküszöbölésére szolgál, hanem a közzétett határozattól eltérés feloldását, a jogegység biztosítását célozza.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa is több ügyben rámutatott, hogy a jogegységi panasz eljárás egy a Bszi-n alapuló, rendkívüli, jogerő utáni, jogegységet célzó, sui generis eljárás, a jogrendszer belső koherenciájának megteremtését szolgáló önálló eszköz.

A panasz eljárás bevezetésének egyik indoka a Velencei Bizottság azon elvárása és töretlen gyakorlata, hogy a jogegységet a peres felek indítványára, rájuk kihatóan, jogorvoslati eszközökkel kell biztosítani, amelyben a döntés következményeit viselő felek is kifejthetik álláspontjukat.

A jogegység fogalmát törvény közelebbről nem határozza meg, azonban a Jogegységi Panasz Tanács gyakorlatában kirajzolódik annak lényegi tartalma. Egyfelől a jogegység hiányát a korábbi döntéstől jogkérdésben való indokolatlan eltérés okoz-

za. A jogegység követelménye sohasem absztrakt, hanem mindig konkrét ügyekhez, konkrét jogértelmezéshez köthető, az csak meghatározott és megjelölt bírói döntések tekintetében merülhet fel. Másfelől a jogegység leggyakrabban, igaz nem kizárólagosan anyagi jogi kérdés, mivel azt kell biztosítani, hogy a bíróságok hasonló ügyeket ugyanolyan tartalommal döntsenek el. A jogegység követelményén belül tehát az az elvárás, hogy ugyanazon jogkérdést felvető ügyekben a jogértelmezés is azonos legyen. Ha nincs meg az ügyek közötti azonosság, összevethetőség, mert eltérő háttérűek a bírói döntések, akkor sem jogilag, sem tágabb értelemben nem értelmezhető a jogegység.

A Bszi. rendelkezése értelmében a jogegységi panaszokat a Kúria elnöke vagy elnökhelyettese által vezetett, legalább 9 tagú jogegységi panasz tanács bírálja el, a jogegységi panasz tanács elnöke a tagokat a Kúria kollégiumaiból jelöli ki úgy, hogy minden kollégiumból legalább 1-1 tagot ki kell jelölni. A jogegységi panasz tanács tehát különleges, kollégiumközi tanács, amely az elnökből és legalább 8 további tagból áll. A 2021-ben érvényesült rend szerint a jogegységi panasz tanács tagja a jogegységi ügyekért felelős elnökhelyettes, a tanácsba ezen kívül tagként a Kúria tanácselnökei jelölhetők ki, akiknek névsorait a Kúria ügyelosztási rendjében rögzített táblázatok kollégiumonként, a tanácselnöki beosztás kezdő időpontjához igazodó, úgynevezett szenioritási rendben tartalmazták úgy, hogy a lista elején a leghosszabb tanácselnöki kinevezéssel rendelkező bíró állt.

A tagokat a tanács elnöke a fenti táblázatok kötött listájáról jelölte ki a jogegységi panasz jellege szerint olyképpen, hogy az elbírálásra kerülő jogegységi panasz tárgya szerinti kollégiumból négy, míg a további kollégiumokból két-két tag került a tanácsba. A kijelölés az adott lista elejéről és végéről váltakozva, egyesével történt. A kötött listák elejéről és végéről egyenlő arányban történő kijelölés ügyérkezésenként folyamatos volt úgy, hogy amennyiben a két kijelölési irány „összeért”, akkor azokat újra kell kezdeni. Amennyiben e kijelölési szabály alapján a tanácsban az érintett ügygel azonos ügyszakban ítélező bíró nem vett volna részt, úgy a listán soron következő, az érintett ügygel azonos ügyszakban ítélező bírót kellett kijelölni. A következő ügyben a kijelölési sorrend onnan folytatódott, ahol az érintett ügygel azonos ügyszakban ítélező bíró kijelölése miatt a sorrendiség megszakadt. A jogegységi panasz jellege szerinti kollégiumból való kijelöléshez, és a másik két kollégiumot érintő jogegységi panasz tanácsba való kijelöléshez a kijelölés sorrendjét illetően külön-külön vezettük a listákat. Mindez a rögzített rend és a szeniorátus elveinek megfelelő, automatikus ügyelosztást és automatikus tanácsösszeállítását biztosította. A következő, 2022-es évtől a Velencei Bizottság ajánlása folytán a tanácsok száma és összetétele jelentősen változott. 2022. január 1-jétől két 21 fős állandó összetételű tanács működik, mindkettőben egy-egy tanácselnök vesz részt a Kúria tanácsaiból kiegészülve a magasabb beosztású vezetőkkel.

A 2021. évben érkezett panaszok

2021-ben 38 jogegységi panasz érkezett: 9 polgári ügyben, 6 gazdasági ügyben, 22 közigazgatási ügyben és 1 munkajogi ügyben. Büntető ügyben nem érkezett panasz. 2021-ben a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa 26 ügyet fejezett be, 13 ügy maradt folyamatban.

A 2021-ben érkezett 38 panaszból 22-t utasított vissza a Kúria. A visszautasítási okok között a leggyakoribb ok az illeték hiányos megfizetése vagy meg nem fizetése volt. Hasonlóan gyakran fordult elő visszautasítási okként a Jogegységi Panasz Tanács indoklásában, hogy az előterjesztő jogi képviselő hiányában nyújtotta be a panaszt, vagy a meghatalmazást késedelmesen nyújtotta be, amely szintén kizárja a panasz befogadását. A Kúria több jogegységi panasz határozatában is kifejtette, hogy mivel a jogegységi panasz eljárás jogorvoslati eljárás ugyan, de nem a megelőző per folytatása, az alapeljárásban vagy akár a perorvoslati eljárás során adott meghatalmazás hatálya önmagában, automatikusan nem terjed ki a jogegységi panasz eljárásra, a panasz előterjesztőjének tehát kifejezetten a jogegységi panasz eljárásra vonatkozó meghatalmazással kell igazolnia jogi képviselője képviseleti jogát. Szintén szerepelt a visszautasítási indokok között, hogy a panasz előterjesztője nem tárt fel részletesen a jogkérdésben történő eltérés lényegét, elvi tartalmát. A panasz benyújtásának tartalmi feltételeit a törvény nem részletezi, a törvény azt a követelményt támasztja a panasz előterjesztőjével szemben, hogy a panaszában jelölje meg azt a határozatot, amellyel szemben a panaszt előterjeszti, és azt a közzétett kúriai határozatot, amelytől jogkérdésben való eltérést állít. A Kúria álláspontja szerint a féltől elvárható, hogy az előterjesztett jogegységi panaszban bemutassa a támadott döntés és a közzétett kúriai döntések közötti ügyszabotosságot, a jogkérdésben való eltérést részletesen indokolja, tegye világossá, hogy a közzétett döntésekben milyen elvi álláspontot fogadott el a Kúria, és ehhez képest milyen álláspontot fogadott el az ítélező tanács a támadott határozatban. A panaszt benyújtó féltől tehát elvárható, hogy tartalmi jogértelmezés útján tárja fel az általa vázolt jogi problémát.

A Kúria számos határozatában kifejtette, hogy a panaszt benyújtó fél részéről nem elégséges pusztán a határozatok számának említésével az eltérésre való hivatkozás, hanem azt a jogértelmezésre kell vonatkoztatnia.

Előfordult olyan eset, amelyben a panaszt előterjesztő fél olyan határozatra hivatkozott, amelyet nem tettek közzé a Bírósági Határozatok Gyűjteményében. A Bszi. szerint 2012. január 1-jét követően hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozattól való eltérésre hivatkozással lehet benyújtani. Egy másik esetben a panaszt előterjesztő fél a támadott határozat érdemi helyességének felülvizsgálatát várta a Kúriától, amelyre jogegységi panasz eljárásban nincs törvény által megengedett mód.

A 2021-ben érkezett 38 panaszból 14-et a Jogegységi Panasz Tanács befogadott. A Kúria honlapján közzétett jogegységi panasz határozatok közül 3 esetben az érdemi elbírálás után a panaszokat elutasította. Ezekben az esetekben a panasz érdemben nem volt megalapozott.

A befogadott határozatok közül egy esetben a Kúria megállapította a jogkérdésben történő eltérést, azonban a támadott határozatot hatályában fenntartotta, mert az eltérés indokolt volt. Ebben az esetben a támadott határozattal ellentétes jogértelmezés nem hivatkozható későbbi hasonló ügyekben. A további befogadott panaszok esetében az ügy elbírálása áthúzódott a 2022-es évre.

A Jogegységi Panasz Tanács jogegységi panasz eljárásban hozott határozatai

A törvény rendelkezése szerint, ha a jogegységi panasz tanács megállapítja a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérést, de az eltérés indokolt volt, dönt a bíróságokra kötelező értelmezésről és határozatában a panasszal támadott határozatot hatályában fenntartja. Ha a panaszt olyan ügyben nyújtották be, amelyben törvény a bíróság eljárására legfeljebb ötnapos határidőt állapít meg, vagy más törvény így rendelkezik, a Panasz Tanács a jogkérdésben való eltérés megállapítása mellett megállapítja az eltéréssel okozott jogsértést, de a panasszal támadott határozatot hatályában fenntartja.

Ha a Panasz Tanács a jogkérdésben való eltérést megállapítja és úgy találja, hogy az nem volt indokolt, a panasszal támadott határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi, és a Kúriát új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja. Amennyiben a jogegységi panasz tanács megállapítja, hogy a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben nem történt eltérés, a jogegységi panaszt elutasítja.

A Kúria jogegységi határozatainak közzététele

A törvény értelmében a jogegységi panasz tanács jogkérdésben való eltérést megállapító határozata jogegységi határozat hatályú, azt a jogegységi határozatok közzétételére vonatkozó szabályok szerint a Magyar Közlönyben, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében, a bíróságok központi internetes honlapján és a Kúria honlapján közzé kell tenni. A jogegységi határozat a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező. Ha a Kúria indokoltnak tartja, a jogegységi határozat egyéb módon történő közzétételéről is intézkedhet.

A Kúria Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozata

A határozatban a Kúria kimondta, hogy a 2/2014. PJE határozat 1. pontja azzal a kötelező értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet.

A Kúria kölcsöntartozás megfizetése tárgyában megállapította, hogy a Gfv.30.315/2020/5. számú ítélet jogkérdésben eltér a Pfv.20.185/2018/7. számú, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozattól. Az eltérés indokolt volt, ezért a Kúria a Gfv.30.315/2020/5. számú ítéletet hatályában fenntartotta.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa határozata tehát azt állapította meg, hogy a jogegységi panasz jogkérdésben való eltérés tekintetében alapos, egyébként alaptalan. A Kúria a határozatban áttekintette az Európai Unió Bíróságának vonatkozó gyakorlatát, más országok és Magyarország által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásban hozott döntéseit. Az árfolyamkockázat mibenlétét szabályozó szerződéses feltételek átláthatóságával kapcsolatban felállított követelményrendszer maga a fogyasztói irányelv, az irányelvet a hazai jogba átültető szabályozás, valamint az EUB-nak a fogyasztói irányelvet kötelező jelleggel értelmező ítéletei adják meg.

Mivel az EUB egyik ebben a tárgykörben hozott ítéletében kimondta, hogy a szerződési feltételek világos és érthető megfogalmazásának követelménye ahhoz, hogy a fogyasztók tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak, magában foglalja, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek nemcsak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára, abban az értelemben, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit is. A pénzügyi intézmények feladatába tartozó tájékoztatásnak ki kell terjednie a kölcsönfelvevő lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletekre gyakorolt hatására. Mindezek közelebbről annyit jelentenek, hogy a kölcsönfelvevőnek világos tájékoztatást kell kapnia egyrészt arról, hogy a deviza alapú kölcsönszerződés aláírásával bizonyos mértékű árfolyamkockázatot vállal, amely gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat, amennyiben az a pénznem, amelyben jövedelmét kapja, leértékelődik azon devizához képest, amelyben a kölcsönt nyújtották; másrészt fel kell hívnia a banknak a figyelmet az átváltási árfolyam lehetséges változásaira és a devizában felvett kölcsönrel összefüggő kockázatokra; végül pedig a fogyasztó számára tényleges lehetőséget kell biztosítani az összes szerződéses feltétel megismerésére. Az Európai Unió Bíróságának részletes elemzése alapján a Kúria rögzítette, hogy a jogegységi panasszal támadott (az eltéréssel érintett határozathoz képest újabb) kúriai ítélet illeszkedik az EUB és a Kúria újabb gyakorlatához. Ezért a felperes által ebben az időszakban a lakásvásárlási célú devizaalapú lakossági kölcsönszerződések megkötése során alkalmazott Általános Szerződési Feltételeknek az árfolyamkockázatot a fogyasztóra hárító rendelkezése tisztességtelen.

A Kúria Jpe.I.60.002/2021/7. számú határozata

Ebben, a felperes jogegységi panaszát elutasító határozatában fejtette ki a Kúria kifejtette, hogy a jogegység fogalmát az egyes eljárási törvények nem definiálják, a Bszi. jogegységi eljárásra és jogegységi panasz eljárásra vonatkozó rendelkezéseiből, annak egyes eseteire vonható le – negatív oldalról – következtetés, melynek értelmében a jogegység hiányát a korábbi döntéstől való indokolatlan eltérés okozza. A jogegység követelménye tehát sohasem absztrakt, hanem mindig konkrét ügyekhez, jogértelmezéshez köthető, az csak meghatározott és megjelölt bírói döntések tekintetében merülhet fel. Sem a Bszi., sem más jogszabályok nem rendelkeznek a jogegység alapvető feltételéről, a döntések jogi egybevetettségéről. A jogegység leggyakrabban anyagi jogi kérdés, mivel azt kell biztosítani, hogy a bíróságok hasonló ügyeket ugyanolyan tartalommal döntsenek el. A jogegység követelményén belül tehát az az elvárás, hogy ugyanazon jogkérdést felvető ügyekben (ügyszabásosság) a jogértelmezés is azonos legyen. Ha nincs meg az ügyek közötti azonosság, mert eltérő háttérűek a bírói döntések, akkor sem jogilag, sem tágabb értelemben nem értelmezhető a jogegység.

A jogegység követelménye megköveteli annak vizsgálatát, hogy mikor áll fenn az ügyek (bírói döntések) közötti azonosság. Az ügyszabásosság több tényező által befolyásolt, összetett jogfogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni. Ennek során szigorúan kell venni az összehasonlított bírói döntésekben az alkal-

mazott anyagi jogszabály egyezőségét (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát, továbbá közigazgatási perben – a kérelemhez kötöttség és a közigazgatási ügy tárgya által meghatározott vizsgálat miatt – a hatósági, a kereseti és a felülvizsgálati kérelem ténybeli és jogi azonosságot befolyásoló elemeit.

Nincs ügyazonosság: eltérő anyagi jogi háttérű, azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kérelmet tartalmazó, vagy azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő tényállású közigazgatási ügyek és annak alapján indult közigazgatási jogviták között. Alappal kérdőjelezhető meg az ügyazonosság továbbá: azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kereseti vagy eltérő felülvizsgálati érvelés esetén.

Lényeges elvi tétel továbbá, hogy a Kúria a jogegységi panasz eljárásban az ítélező tanács által megállapított tényállást nem bírálhatja felül, mivel ez az eljárás nem jelent egy újabb teljes körű jogorvoslatot, a vizsgálat csak a közzétett és az ítélező tanács által meghozott döntések jogkérdésben való eltérésére szorítkozik. A Kúria álláspontja szerint a jogegységi panaszt előterjesztő féltől elvárható, épp a jogintézmény sajátos jellege és a kötelező jogi képviselet okán, hogy a támadott döntés és a közzétett kúriai döntés(ek) közötti ügyazonosságot bemutassa, annak fennállását részletesen indokolja, a jogkérdésben való eltérést a kezdeményező pontosan megjelölje, és panaszában állítson fel párhuzamot a jogkérdés szempontjából releváns tények, alkalmazandó jogszabályok, az eljárás kereteit meghatározó kérelmi elemek hasonlóságára utalva, továbbá mutassa be, hogy a közzétett döntésekben milyen elvi megállapításra jutott, ugyanezen jogkérdésben milyen álláspontot fogadott el az ítélező tanács és indokolja meg, miben látja a közzétett és támadott kúriai döntés közötti eltérést. Nem megfelelő az érvelés, ha az nem a közzétett kúriai döntésre, hanem annak kezdeményezői értelmezésére koncentrál, és ezzel elszakad a kúriai döntés elvi magjától. Az ügyazonosság lényeges elemeinek vagy az ezzel kapcsolatos jogi érvelés hiánya esetén sikerrel nem állíthatja a kezdeményező, hogy az ítélező tanács jogegységet sértő módon járt el. Ebben az esetben a jogegységi panaszt a Bszi. 41/C. § (3) bekezdése alapján el kell utasítani. A Kúria jogegységi panasz eljárásban az ítélező tanács által megállapított tények felülbírálatára nem jogosult, ezért nem vizsgálható a felperes által állított iratellenesség kérdése, a jogegységi panasz elbírálásának kiinduló ténybeli alapja a Kúria ítéletének tényállása.

A Kúria Jpe.60.005/2021/5. számú határozata

A jogegységi panasz határozat elvi tartalmában is rögzítettek szerint a jogegységi panasz eljárás egy sui generis jogorvoslat, az nem az alapeljárás folytatása, így a felperes részére az alapeljárásban megállapított munkavállalói költségkedvezmény nem terjed ki a jogegységi panasz eljárásra.

A jogegységi panasz eljárásban a költségkedvezmény (munkavállalói) iránti kérelmet a jogegységi panasz benyújtásával egyidejűleg kell az általános szabályok szerint kérelmezni, valamint a jogosultságot valószínűsíteni. A Kúria a költségkedvezmény iránti kérelemről külön végzésben, a jogegységi panasz befogadásáról szóló döntés meghozatala előtt határoz.

A Jogegységi Panasz Tanács hangsúlyozta továbbá, hogy a munkáltatói felmondások indokolásának hasonlósága nem eredményezi feltétlenül a jogértelmezés szempontjából releváns tények azonosságát (ügyazonosság).

A Kúria Jpe.I.60.011/2021/3. számú határozata

A Kúria végrehajtási ügyben hozott közigazgatási végzés elleni közigazgatási per tárgyában a felperes jogegységi panaszát visszautasította, a panasz befogadhatóságát illetően azt állapította meg, hogy a jogegységi panasz érdemben nem bírálható el.

A panaszt előterjesztő felperes összesen 16 kúriai ítéletet jelölt meg felsorolás-szerűen, mint amelyekről nézete szerint a panasszal érintett ítélet eltért, ezeknek azonban nem mindegyikét tartalmazta már a felülvizsgálati kérelme.

A Jogegységi Panasz Tanács ebben a döntésében is utalt arra, hogy a jogegységi panasz jogintézménye nem a panaszosnak a per tárgyává tett jog-, és érdeksérelmének kiküszöbölésére szolgál. Erre a bírósági eljárási törvények által szabályozott rendes és rendkívüli jogorvoslatok többirányú lehetőséget biztosítanak. A jogegységi panasz eljárás, mint ahogy a nevében is tükröződik, a közzétett határozattól eltérés feloldását, a jogegység biztosítását célozza, nem pedig újabb jogorvoslati fórumot nyit a panaszosnak, a megelőző eljárások során szükségszerűen már érvényesített jog-, és érdeksérelmének orvoslására.

A Kúria jelen ügyben is rámutat arra, hogy a jogegységi panasz eljárás egy a Bszi-n alapuló, rendkívüli, jogerő utáni, jogegységet célzó, sui generis eljárás, a jogrendszer belső koherenciájának megteremtését szolgáló önálló eszköz ugyan, de nem a per folytatása. Nem jelentheti a felülvizsgálati eljárás megismétlését, továbbá az abban szereplő indokolás felülmérlegelését. Nem működhet kvázi „szuper-felülvizsgálatként”.

A Jogegységi Panasz Tanács álláspontja következetes abban, hogy nem elég arra hivatkozni, hogy az egyik határozat eltért a másiktól, a panasz befogadásához szükséges, hogy az előterjesztő megjelölje miben látja az eltérést. Az eltérés megjelölésének azonban konkrétnek kell lennie, pontos jogértelmezésre vonatkozó álláspontnak kell ütköznie, pontos jogértelmezésre vonatkozó állásponttal.

A felülvizsgálati kérelemben is már hivatkozott döntések a BHGY-ben valóban megjelent 2012. január 1. utáni döntések, azonban azokat a panaszos egy törvényi „kommentárba beágyazottan” - a kommentár szerzője által interpretált sommás lényegét kiemelve - tüntette fel, melyeket részleteiben nem elemzett, nem mutatta be azt a lényegi háttértényállást, azaz a szükséges ügyszabályosságot, ami az összehasonlítás alapfeltétele. Nem munkálta ki, hogy a támadott határozat konkrétan melyik jogszabályi rendelkezésre vonatkozó mely jogértelmezést, hol nem tartotta be, hol tért el a támadott ítélet jogkérdésben a Kúria közzétett jogértelmezésétől. A panasz előterjesztőjének feladata a panaszolt határozat és az összehasonlításul hivatkozott határozatok közötti ellentét feltárása, amelynek azonban jelen esetben konkrét bemutatása elmaradt.

A fentiekre tekintettel a felperes jogegységi panasz befogadására nem volt lehetőség.

JOGEGYSÉGI HATÁROZATOK

Polgári Kollégium

A polgári-gazdasági-munkaügyi szakágú jogegységi tanács határozatai

A Polgári Kollégium héttagú, összevont polgári-gazdasági-munkaügyi szakágú jogegységi tanácsa 2021-ben nyolc jogegységi határozatot hozott (ebben az évben a Kollégium mint jogegységi tanács nem hozott jogegységi határozatot).

1/2021. PJE határozat az együttes aláírási jog átruházásáról

Az 1/2021. Polgári jogegységi határozat szerint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 47. § (2) bekezdése szerinti aláírási jog együttes átruházására vonatkozó rendelkezés nem irányadó, ha a 47. § (1) bekezdése szerinti együttes cégjegyzésre jogosultak a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 222. §-a alapján meghatalmazást adnak a hitelintézet képviselőjére a pénzügyi szolgáltatási tevékenység körében meghatározott szerződéstípusok tekintetében.

2/2021. PJE határozat a zálogkötelezett jogainak érvényesítéséről önálló zálogjog esetén

A biztosítéki céllal alapított önálló zálogjog esetén a zálogkötelezett jogainak a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 269. § (3) bekezdése alapján történő érvényesítéséről szóló 2/2021. Polgári jogegységi határozat szerint biztosítéki céllal alapított önálló zálogjog esetén azt, ha a zálogjog közvetlen megszerzőjének jogutódja a zálogjog megszerzésekor legalább arról tudott, hogy az önálló zálogjogot egy másik jogviszonyra tekintettel, annak biztosítékaként alapították, úgy kell tekinteni, hogy az alapul szolgáló jogviszonyt ismerte.

3/2021. PJE határozat a végrehajtási lap visszavonása, illetve a végrehajtási záradék törlése iránti kérelmet elutasító végzés elleni fellebbezésről

A végrehajtási lap visszavonása, illetőleg a végrehajtási záradék törlése iránti kérelmet elutasító végzés elleni fellebbezés lehetőségéről szóló 3/2021. Polgári jogegységi határozat szerint a végrehajtási lap visszavonására, illetőleg a végrehajtási záradék törlésére irányuló kérelmet elutasító végzés ellen van helye fellebbezésnek.

4/2021. PJE határozat a devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződés felmondása jogszerűségének megítéléséről

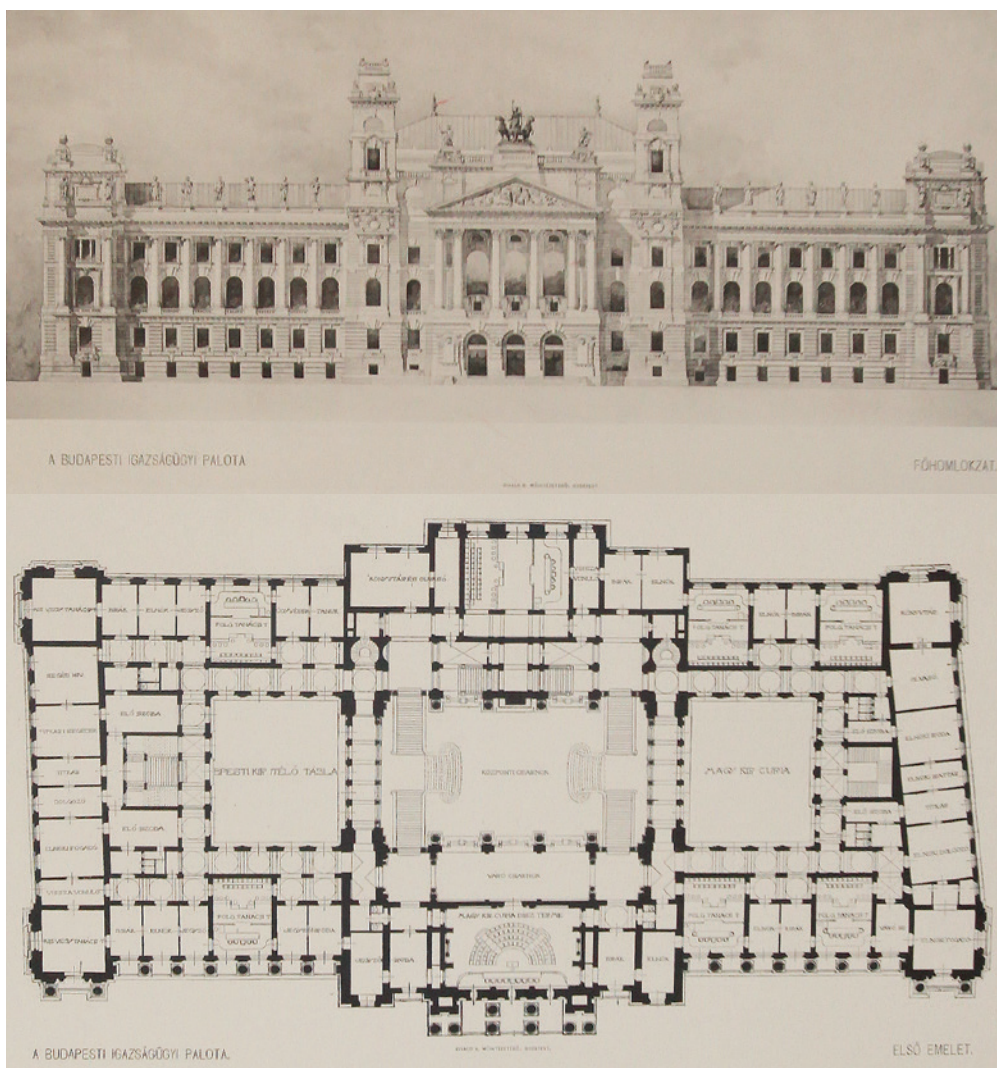
A devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződések felmondása jogszerűségének megítéléséről szóló 4/2021. Polgári jogegységi határozat szerint a devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződések részleges semmissége miatt szükséges elszámolási kötelezettséget előíró 2014. évi XL. törvény szerinti elszámolás nem zárja ki, hogy a bíróság a polgári jog szabályai szerint utólag vizsgálja, hogy alapos volt-e a pénzügyintézet részéről a szerződésnek az adós fizetési késedelmére alapított felmondása.

5/2021. PJE határozat a felszámolás kezdő időpontjában az adós ellen folyamatban lévő végrehajtási eljárás megszüntetéséről

A felszámolás kezdő időpontjában az adós ellen folyamatban lévő végrehajtási eljárás megszüntetéséről szóló 5/2021. Polgári jogegységi határozat szerint, ha a felszámolás kezdő időpontjában folyamatban lévő végrehajtási eljárás időtartama alatt az adós az ingatlanát harmadik személyre átruházza, és a tulajdonosváltás bejegyzésére a végrehajtási jognak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzését követően kerül sor, akkor a végrehajtási eljárást csak a végrehajtási árverés lefolytatását követően lehet megszüntetni.

6/2021. PJE határozat a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés semmisségének egyes kérdéseiről

A fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés semmisségének egyes kérdéseiről szóló 6/2021. Polgári jogegységi határozat szerint a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 213. § (1) bekezdés b) pontja alapján akkor semmis, ha az éves, százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót egyáltalán nem tartalmazza.

7/2021. PJE határozat a szerződésátruházás szabályairól

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szerződésátruházási szabályainak érvényesüléséről szóló 7/2021. Polgári jogegységi határozat rendelkezése szerint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben szabályozott szerződésátruházás a szerződésből kilépő felet megillető, illetve terhelő jogok és kötelezettségek összességének a szerződésbe belépő félre történő olyan átruházását jelenti, amely a jogviszony folytonosságának fennmaradása mellett a szerződésből kilépő és a szerződésbe belépő fél között jogutódlást eredményez; ha a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépése előtt kötött szerződésből származó valamennyi jog és kötelezettség 2016. január 6-án vagy azt követően jogszabály rendelkezése alapján száll át másra, a szerződésre a továbbiakban a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szabályait kell alkalmazni. A szerződésátruházás ilyenkor is jogutódlást jelent azzal, hogy a szerződést ebben az esetben – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 53/C. § (2) bekezdése alkalmazásában – a szerződésben maradó és a szerződésbe belépő fél közötti új szerződésnek kell tekinteni. A szerződés tartalma, a feleket a jogviszony alapján megillető jogok és kötelezettségek változatlanok maradnak.

8/2021. PJE határozat a büntetőügyben tartott nyilvános tárgyaláson készített képmás hozzáférhetővé tételéről

A büntetőügyben tartott nyilvános tárgyaláson készített képmás hozzáférhetővé tételéről szóló 8/2021. Polgári jogegységi határozat szerint a büntetőügy nyilvános tárgyalásán (nyilvános ülésén) részt vevő közhatalmat gyakorló személy képmásának közzétételét a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 74/B. § (1) bekezdésében vagy a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 108. § (2) bekezdésében megkövetelt feltétel, az érintett hozzájárulásának hiánya önmagában nem teszi jogszerűtlenné; a közhatalmat gyakorló személy képmásának hozzájárulása nélküli közzététele nem lehet öncélú, és a megjelenítés nem sértheti az emberi méltóságot.

A polgári-gazdasági-munkaügyi szakágú jogegységi tanács közigazgatási szakágú jogegységi tanáccsal közös határozatai

A Polgári Kollégium összevont polgári-gazdasági-munkaügyi szakágú jogegységi tanácsa a közigazgatási szakággal közösen 2021-ben három jogegységi határozatot hozott.

1/2021. KPJE határozat az elővásárlási jog jogosultjának nyilatkozatáról

Az 1/2021. Közigazgatási-polgári jogegységi határozat szerint abban az esetben, ha az elővásárlási jog jogosultjának nyilatkozata bármely – akár alaki, akár tartalmi – okból nyilvánvalóan nem felel meg az anyagi jogi feltételeknek, akkor a vevő tulajdonjogát be kell jegyezni az ingatlan-nyilvántartásba.

2/2021. KPJE határozat a Magyar Államnak biztosított teljes személyes illetékmentesség hatályáról

A 2/2021. Közigazgatási-polgári jogegységi határozat szerint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés a) pontjában a Magyar Államnak biztosított teljes személyes illetékmentesség hatálya – törvény erre vonatkozó kifejezett rendelkezése hiányában – nem terjed ki azokra a gazdasági társaságokra, amelyek külön törvény alapján a Magyar Állam javára és nevében járnak el.

3/2021. KPJE határozat a törvényszék mint elsőfokú bíróság közigazgatási perben hozott ítélethez kapcsolódó, végrehajtási tárgyú végzése elleni fellebbezés elbírálásáról

A 3/2021. Közigazgatási és polgári jogegységi határozat szerint a törvényszék mint elsőfokú bíróság – a közigazgatási perben hozott ítélethez kapcsolódó – végrehajtási tárgyú végzése elleni fellebbezést az ítélőtábla bírálja el.

A Polgári Kollégium ügykörét érintő jogegységi eljárások közül 2021. december 31-én folyamatban maradt az eljárás az alábbi kérdésekben:

- az anyagi jogerőhatás;
- a közterület-használati jogviszony minősítése;*
- az Európai Unió bírósága előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítéletére mint a perben el nem bírált és a perújító félre kedvezőbb határozatot eredményező határozatra alapított perújítás megengedhetősége;
- az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett zálogjogból eredő követelésnek a zálogtárgy új tulajdonosával szembeni érvényesíthetősége nemperes eljárásokban; **
- a bérleti jogviszonynak a bérbeadó vagyongazdálkodó által felmondással történt megszűnését követően a felmondás érvényessége, jogellenessége;
- a jogi személy határozatai végrehajtásának felfüggesztése iránti kérelmét elutasító végzés elleni fellebbezés lehetősége.

* Az 1/2022. KPJE határozat bírálta el.

** Az 1/2022. PJE határozat bírálta el.

Büntető Kollégium

A 2021. évben a büntető jogegységi tanács két jogegységi határozatot hozott.

1/2021. számú BJE határozat az eljárási szabálysértés miatt előterjesztett felülvizsgálati indítvány irányáról

A jogegységi határozatban a Kúria az eljárási szabálysértés miatt előterjesztett felülvizsgálati indítvány iránya, valamint a terhelt terhére szóló felülvizsgálati indítvány bejelentésére nyitva álló hat hónapos határidő számításának módja tekintetében adott iránymutatást.

A határozatban a Kúria kifejtette, hogy a feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések miatti felülbírálatnak a felülvizsgálatban is kötelező feltételek nélküli érvényesítését jelenti a hatályon kívül helyezés. Ezek jogkövetkezménye alapvetően ugyanaz valamennyi esetben. A Be. nem tesz különbséget a feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések között abban a tekintetben, hogy az törvénysértő eljárást eredményezett, avagy törvénysértő akadályát képezte az eljárás lefolytatásának. Következményük nem mérlegelhető, ezért az eljárási szabálysértés miatt előterjesztett felülvizsgálati indítványnak nincs iránya, így azt az ügyészség az ügydöntő határozat közzétételétől számított hat hónap leteltét követően is előterjesztheti.

2/2021. számú BJE határozat a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből való kizárásról

E jogegységi határozatban a Kúria a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizáró jogszabályi rendelkezés önhibára vonatkozó kitételének értelmezését végezte el.

A határozat lényege szerint az elítélt köteles magát a büntetés, illetve az intézkedés végrehajtásának alávetni. Ennek megtagadása esetén vele szemben a törvényben meghatározott jogkövetkezmények állnak be; így a büntetés-végrehajtási bíró kizárhatja őt a feltételes szabadság kedvezményéből. A Kúria ennek megfelelően határozta meg a Büntető Törvénykönyv Általános Részéhez igazodóan az ilyenkor figyelmen kívül nem hagyható szempontokat.

Közigazgatási Kollégium

A közigazgatási szakágú jogegységi tanács a jogegység követelményének biztosítása érdekében a 2021. évben a Polgári Kollégiummal három közös, ezenkívül két önálló jogegységi határozatot hozott.

A közigazgatási-polgári jogegységi tanács jogegységi határozatai

1/2021. számú KPJE határozat az elővásárlási jog jogosultjának nyilatkozatáról

A Kúria ítélkező tanácsa jogegységi eljárást kezdeményezett az előtte folyamatban lévő, ingatlan-nyilvántartási ügyben indult közigazgatási perben A Kúria Közigazgatási-Polgári Jogegységi Tanácsának (a továbbiakban: Jogegységi Tanács) abban kellett döntenie, hogy az ingatlanügyi hatóságnak be kell-e jegyeznie az ingatlan-nyilvántartásba a vevő tulajdonjogát abban az esetben, ha a felek és az elővásárlásra jogosult között vita alakul ki az elfogadó nyilatkozat hatályossága tekintetében. A vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint az anyagi jogi feltételeket nem teljesítő elfogadó nyilatkozat esetén a jogkövetkezmény a vevő tulajdonjogának bejegyzése, az elővásárlásra jogosult számára pedig a hatálytalanság iránti per megindítása (és a perfeljegyzés) biztosít kellő jogvédelmet; ha viszont a nyilatkozat az anyagi jogi feltételeknek megfelel, de az elővásárlásra jogosult és a vevő között jogvita alakul ki az adásvételi szerződés jogszerűsége tekintetében, akkor az ingatlanügyi hatóság az eljárás felfüggesztése mellett felhívja az elővásárlásra jogosultat a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti per megindítására és ennek igazolására. A Jogegységi Tanács álláspontja szerint e rendelkezés alkalmazandó akkor is, ha a jogosult személye bizonytalan, ami a szerződés hatálytalanságának megállapítása iránti perben vitatható, azaz az elővásárlásra jogosult e megállapítási per megindítását köteles határidőben igazolni; ellenkező esetben a jogkövetkezmény a vevő tulajdonjogának bejegyzése, amelyet követően a hatálytalanság megállapítása iránti pert már a tulajdonossal szemben indíthatja meg az elővásárlásra jogosult.

2/2021. számú KPJE határozat a Magyar Államot megillető teljes személyes illetékmentesség hatályáról

A Kúria Közigazgatási és Polgári Kollégiumának kollégiumvezetői által indítványozott jogegységi eljárást az indokolta, hogy a Kúria gyakorlata nem egységes abban a kérdésben, hogy a NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zártkörűen működő részvénytársaságot (a továbbiakban: NIF Zrt.) és más, a Magyar Állam nevében és javára eljáró gazdasági társaságokat megilleti-e a személyes illetékmentesség a polgári és közigazgatási peres eljárásokban. A vonatkozó ágazati jogszabályok vizsgálata alapján a Jogegységi Tanács megállapította, hogy a NIF Zrt. egyrészt az állam nevében és javára jár el, másrészt, az építetói és vagyonkezelői feladatok ellátása során saját nevében eljáró ügyfélnek minősül. Amennyiben a NIF Zrt. saját jogán indít polgári vagy közigazgatási pert, a keresetlevélben felperesként magát tünteti fel, eljárása nem azonosítható a Magyar Állam nevében kifejtett tevékenységgel. A Magyar Államot megillető személyes illetékmentesség célja, hogy az állam „önmagának” ne fizessen bizonyos szolgáltatásokért, ezért megfelelne a józan észnek és a közjónak, ha az Itv. úgy rendelkezne, hogy az állam nevében és javára eljáró jogi személyeket megilleti a személyes illetékmentesség. Az Alaptörvény 28. cikke alapján azonban az ilyen kiterjesztő értelmezésre – az erre vonatkozó kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában –, illetve a gazdasági társaságok státuszát, eljárását rendező ágazati törvények mellett, nincs lehetőség. A kiterjesztő jogértelmezés az alkalmazandó jogszabályoktól való olyan mértékű elszakadást jelentene, amely az Alaptörvénnyel összhangban álló értelmezéssel nem igazolható.

3/2021. számú KPJE határozat a törvényszék mint elsőfokú bíróság közigazgatási perben hozott ítélethez kapcsolódó, végrehajtási tárgyú végzése elleni fellebbezés elbírálásáról

A Kúria jogegységi feladatokért felelős elnökhelyettese indítványozta a jogegységi eljárás lefolytatását annak meghatározása érdekében, hogy a törvényszék mint elsőfokú bíróság – a közigazgatási perben hozott ítélethez kapcsolódó – végrehajtási tárgyú végzése elleni fellebbezés elbírálására melyik bíróság rendelkezik hatáskörrel. Az indítványozó álláspontja szerint eltérő jogalkalmazási és jogértelmezési gyakorlat alakult ki abban a kérdésben, hogy másodfokon az ítélőtábla vagy a Kúria járjon-e el. A Kúria egyik tanácsa a közigazgatási és munkaügyi bíróság végrehajtási lapot visszavonó végzése elleni fellebbezést elbírálta, az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. A Kúria egy másik tanácsa megszüntette az eljárást, megállapította a hatásköre hiányát és az ügyet áttette az ítélőtáblához. Álláspontja szerint a végrehajtási lap iránti kérelem nem minősül közigazgatási jogvitának vagy egyéb olyan eljárásnak, amely tekintetében a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 5. §-a értelmében a közigazgatási bírói út biztosított. Az indítvány szerint a végrehajtást elrendelő bíróság végzése elleni fellebbezés elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróság megállapításakor a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) szabályait kell alkalmazni, következésképp, a fellebbezéssel támadott végzés elbírálására az ítélőtábla rendelkezik hatáskörrel. A Kúria összevont Közigazgatási és Polgári-Gazdasági-Munkaügyi Jogegységi Tanácsa (a továbbiakban: Jogegységi Tanács) a vonatkozó jogszabályhelyek összevetése és értelmezése alapján arra az álláspontra jutott, hogy a végrehajtási eljárás elrendelésével kapcsolatos jogvita nem tartozhat a Kp. tárgyi hatálya alá. A bírósági végrehajtás ugyanis önálló, a per körén kívül eső eljárás. Azokra a kérdésekre, amelyeket a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) nem szabályoz, a nemperes eljárások sajátosságaiból eredő eltérésekkel a Pp.-t és a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvényt kell alkalmazni. A Vht. a polgári és közigazgatási ügyekben hozott marasztaló határozatok végrehajtását egységesen szabályozza, a végrehajtási lap kiállítását az első fokon eljáró bírósághoz telepíti, emellett biztosítja a fellebbezés lehetőségét a végrehajtási lap visszavonását elrendelő és a visszavonás iránti kérelmet elutasító végzéssel szemben. E törvény a végrehajtási tárgyú végzések elleni fellebbezések elbírálására – függetlenül attól, hogy azt polgári vagy közigazgatási ügyben hozták – a Pp. szabályait rendeli alkalmazni. A Pp. vonatkozó rendelkezése alapján a törvényszékhez tartozó ügyekben az ítélőtábla jár el másodfokon. Mindezek alapján a Jogegységi Tanács akként határozott, hogy a törvényszék mint elsőfokú bíróság – a közigazgatási perben hozott ítélethez kapcsolódó – végrehajtási tárgyú végzése elleni fellebbezés elbírálására a Kp. nem irányadó.

1/2021. számú KJE határozat a mezőgazdasági termelőszövetkezet földhasználati joga megszűnése időpontjáról és törléséről, valamint a termelőszövetkezet ügyféli jogállásáról

A Kúria elnöke indítványozta a jogegységi eljárás lefolytatását a mezőgazdasági termelőszövetkezet földhasználati joga megszűnése időpontjának és törlésének az ingatlan-nyilvántartási eljárással összefüggő egyes kérdései, továbbá az egykori mezőgazdasági termelőszövetkezet ingatlan-nyilvántartási eljárásban fennálló ügyféli jogállása és keresetőségi joga tárgyában. Az indítványozó szerint a jogegységi eljárás lefolytatására azért volt szükség, mert az azonos ténybeli alapból származó jogkérdések megítélésénél a Kúria Kfv.37.475/2019., Kfv.37.471/2019., Kfv.37.472/2019., Kfv.37.473/2019., Kfv.37.478/2019., Kfv.37.480/2019., Kfv.37.481/2019. és Kfv.37.483/2019. számú döntéseiben kifejtett álláspontjai nem egységesek.

A kérdés eldöntése szempontjából releváns tényállás szerint a felperes mezőgazdasági termelőszövetkezet a vonatkozó jogszabályi előírások alapján rendelkezett a vagyona felosztásáról. A földkiadás tárgyában eljáró hatóság megkeresése alapján indult ingatlan-nyilvántartási eljárásban a földkiadási határozat alapján a részarány-tulajdonosok tulajdonjogát bejegyezték, a felperes földhasználati jogát törölték. A jogerős határozattal szemben előterjesztett kereset alapján indult közigazgatási pert az elsőfokú bíróság mintaperként bírálta el. Az elsőfokú bíróság a részarány-tulajdonos tulajdonjogának bejegyzése tekintetében a keresetet a keresetőségi jog hiányára alapítottan elutasította. A földhasználati jog körében pedig arra a következtetésre jutott, hogy a földhasználati jog törlése jogszerű, mivel az a jogszabály erejénél fogva szűnt meg.

A korábbi mintaperben meghozott döntésre figyelemmel a Kúria tanácsai eltérően döntöttek egyrészt a földhasználati jog megszűnésének időpontjával (csak a tulajdonjog bejegyzését követően, avagy a bejegyzéstől függetlenül is törölhető), másrészt a mezőgazdasági termelőszövetkezet keresetőségi jogával kapcsolatban (a keresetőségi jog a mintaperben elismerést nyert, avagy a mintaperben hozott ítélettől el lehet térni).

A Közigazgatási Jogegységi Tanács (a továbbiakban: Jogegységi Tanács) rámutatott: a földhasználati jog törvény általi megszűnése és az ingatlan-nyilvántartásból való törlés időpontja szükségképpen elválnak egymástól, ugyanakkor a földhasználati jog törlése nem konstitutív hatályú. A keresetőségi jog körében a Jogegységi Tanács arra a következtetésre jutott, hogy a felperesnek a termőföld ingatlanra fennálló bármilyen jogosultsága hiányában, a határozat tulajdonjogra vonatkozó rendelkezés tekintetében nincs olyan anyagi jogi érdekeltisége, jogmegóvási szüksége, amely a keresetőségi jogát megalapozná.

2/2021. számú KJE határozat a szerződés szerinti vevő és az elővásárlási jogosult által benyújtott nyilatkozatok értékelésének szempontjairól

A Kúria ítélkező tanácsa az előtte folyamatban lévő ügyben indítványozta a jogegységi eljárás lefolytatását, mert el kívánt térni a Kúria Kfv.37.673/2016/4. számú közzétett határozatától és a szintén közzétett Kfv.37.681/2016/10. számú határozatát kívánta követni. Az indítványozó tanács álláspontja szerint a földforgalmi törvény rendelkezései alapján a mezőgazdasági igazgatási szervnek a szerződés szerinti vevő és az elővásárlási jogosult által benyújtott nyilatkozatokat azonos szempontok alapján kell értékelnie. Ettől eltérő álláspontot tartalmaz a Kfv.37.673/2016/4. számú határozata, amely szerint, ha a vevő nem megfelelően jelöli meg az elővásárlási jog jogalapját vagy pontatlan nyilatkozatot tesz, azt a Földforgalmi tv. nem szankcionálja, ellenben, ha az elővásárlási jog jogosultja teszi ugyanezt, a részére a megtagadás jogkövetkezményét írja elő.

A Közigazgatási Jogegységi Tanácsnak (a továbbiakban: Jogegységi Tanács) abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a mezőgazdasági szakigazgatási szerv vizsgálhatja-e a szerződés szerinti vevő elővásárlási jogra történő hivatkozásának helyességét, ha a szerződés szerinti vevő az adásvételi szerződésben olyan nyilatkozatot tesz, amelyből nem állapítható meg az elővásárlási jogosultság jogalapja, vagy az, hogy az elővásárlási jog mely törvényen alapul, illetve az elővásárlási jog nem a megjelölt törvényen, vagy a törvényben meghatározott sorrend szerinti ranghelyen alapul, vagy amelyből nem lehet megállapítani, hogy milyen ranghelyen kíván élni elővásárlási jogával. A Jogegységi Tanács álláspontja szerint a törvény a szerződés szerinti vevő és az elővásárlásra jogosultak tekintetében lényegében azonos feltételeket határoz meg a jognyilatkozat tartalmával, formájával, megtételével kapcsolatban. A követelmények azonossága abból ered, hogy a vevő és az elővásárlásra jogosult ugyanarról a kérdéstről, az elővásárlásra jogosultság jogalapjáról nyilatkoznak, jelentősége pedig a jogalkotó által felállított birtokpolitikai preferenciákat tükröző rangsor kialakításánál van. A Jogegységi Tanács szerint minden, akár a vevő, akár az elővásárlásra jogosult nyilatkozati hibája gátolja az objektív és a helyes rangsor kialakulását, ezért ezeket az eseteket úgy kell tekinteni, mint amelyek nem felelnek meg a törvény rendelkezéseinek. Mindezek alapján a Jogegységi Tanács a Kfv.37.681/2016/10. számú közzétett döntésében foglalt jogértelmezéssel értett egyet.

KOLLÉGIUMI VÉLEMÉNYEK

Polgári Kollégium

A Polgári Kollégium 2021-ben egy kollégiumi véleményt fogadott el, a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló a 1/2021. (VII. 12.) PK véleményt.

Az 1/2021. (VII. 12.) PK véleményben a Kollégium részletesen értelmezte a felülvizsgálat engedélyezésének törvényben meghatározott okait a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről.

Büntető Kollégium

A Kúria Büntető Kollégiuma 2021-ben összesen négy kollégiumi véleményt alkotott az alábbi témákban:

- **1/2021. (V.13.) BK vélemény** a 18. életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett, a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény elkövetőjével szemben – egy kivétellel – kötelezően alkalmazandó, 18. életévét be nem töltött személlyel kapcsolatot eredményező foglalkozás gyakorlásától való végleges hatályú eltiltás alkalmazásának szabályairól.
- **2/2021. (V.13.) BK vélemény** a törvénysértő büntetés kiszabásának orvoslásáról.
- **3/2021. (V.13.) BK vélemény** a bíróság egészére nézve bejelentett kizárási ok érvénytelenségéről.
- **4/2021. (V.13.) BK vélemény** a bíró kizárásáról rendelkező határozatban a bíróság kijelölése tárgyában hozott döntés elleni fellebbezés kizártságáról.

Közigazgatási Kollégium

- A Kúria Közigazgatási Kollégiuma 2021-ben két kollégiumi véleményt alkotott.
- **1/2021. (IX. 27.) KK vélemény** a szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos jogorvoslatról.
- **2/2021. (XI. 08.) KK vélemény** a jogszabályi előírásoknak nem megfelelő informatikai módon – a jogi képviselő számára kötelezően előírt Cégekpu helyett saját Ügyfélkapun keresztül – előterjesztett keresetlevél elfogadhatóságáról.

A JOGGYAKORLAT-ELEMZŐ CSOPORTOK TEVÉKENYSÉGE

Polgári Kollégium

A 2021. évben a kollégiumban hét joggyakorlat-elemző csoport működött az alábbi tárgykörökben:

- A gondnokság alá helyezési perek bírósági gyakorlata;
- A gyógyulási (túlélési) esély csökkenésével (elvesztésével) kapcsolatos ítélezési gyakorlat vizsgálata;
- A nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény gyakorlata;
- Az atipikus foglalkoztatási formák bírói gyakorlata;
- A sérelemdíj alkalmazásának gyakorlata;
- Az online térben elkövetett jogsértések, különös tekintettel a személyiségi jogok megsértésére;
- Az előzetes döntéshozatali eljárások kezdeményezésének gyakorlata.

Az atipikus foglalkoztatási formák bírói gyakorlata tárgykörben felállított joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló véleményét a Polgári Kollégium 2022. január 26-ai ülésén fogadta el; a többi joggyakorlat-elemző csoport 2022-ben is folytatja a munkát.

Az atipikus foglalkoztatási formák bírói gyakorlatának vizsgálatára felállított joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló jelentése rámutatott: a munkajogi szakirodalom az egy munkavállaló és egy munkáltató között, határozatlan időre, teljes munkaidőre, a munkáltató székhelyén vagy telephelyén végzett feladatok ellátására létrejött munkaviszonyt tekinti tipikus munkaviszonynak; a fentiekől bármely elemében eltérő munkaviszony az ún. atipikus munkaviszony kategóriájába esik. A munkaerőpiac és a munkáltató foglalkoztatási igényei folyamatosan változnak, így egyre inkább teret nyertek a hagyományostól eltérő munkaszerződések. Az elmúlt időszakban kezdődött világvárvány pedig egyes ágazatokban általánossá tette a távmunkavégzést, továbbá a home office keretében történő munkavégzést. Az atipikus munkaszerződések és az ezen szerződésekkel foglalkoztatott munkavállalók számának növekedése indokolta e jogterület munkajogi gyakorlatának átfogó elemzését és annak összefoglaló megjelenítését. A joggyakorlat-elemző csoport ennek fényében a következő vizsgálati tárgyköröket vizsgálta meg érdemben: részmunkaidős foglalkoztatás, a határozott időre létesített munkaviszonyok, a több munkáltató által létesített munkaviszony, a távmunkavégzés, a bedolgozói munkaviszony, valamint a munkaerő-kölcsönzés keretében történő foglalkoztatás. A vizsgálat tárgyát képezte továbbá a közfoglalkoztatás, az egyszerűsített foglalkoztatás és az alkalmi munkára irányuló munkaviszonyok, valamint azok a közigazgatási perek, amelyek tárgya az atipikus munkaszerződéssel foglalkoztatott munkavállalók ellenőrzése. A joggyakorlat-elemző csoport az atipikus foglalkoztatási formák bírói gyakorlata elemzésével összefüggésben az alábbi összegző megállapításokat tette:

I.1. Ha teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részmunkaidőre kötött munkaszerződése, szünetelt megállapodása semmis, azt a leplezett megállapodás alapján kell megítélni [Mt. 27. § (2) bekezdés]. A munkavégzés tényleges napi időtartamát a peres eljárásban a munkavállaló érdekében áll bizonyítani [Pp. 265.§ (1) bekezdés].

I.2. Ha a munkáltató a munkavállalót a részmunkaidőre kötött munkaszerződés ellenére teljes munkaidőben foglalkoztatta, a munkavállaló – tényállástól függetlenül – nem csupán a teljes munkaidős foglalkoztatás megállapítását és elmaradt munkabére megfizetését kérheti, hanem vagylagosan lehetősége van arra is, hogy – választása szerint – az Mt. 107. § -a szerint rendkívüli munkaidőnek minősülő munkaidőkre az Mt. 143. § (2) bekezdése szerint bérpótlékot igényeljen.

I.3. A munkáltató az Mt. 61. § (3) bekezdése alapján csak az általános teljes napi munkaidő felére vonatkozó munkavállalói ajánlat elfogadására köteles, egyéb esetekben a feleknek az Mt. 58. §-a szerint a munkaszerződés-módosításában meg kell állapodni.

II.1. A határozott idő „más alkalmas módon” történő kikötése nem bontó feltételnek, hanem időhatározásnak minősül. Az ilyen kikötésnek a felek akaratától függetlenül, bizonyosan bekövetkezőnek és kalkulálhatónak kell lennie.

II.2. A határozott idő kikötése érvénytelenségének megállapítása iránt a munkavállaló a munkaviszony fennállása alatt a Pp. 172. § (3) bekezdése szerinti megállapítási keresettel élhet. A gyakorlatban ugyanakkor ilyen tartalmú keresetet a munkavállaló általában csak a munkaviszony megszűnését követően terjeszt elő, amelyben a határozott idő kikötésének érvénytelensége mellett a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeit érvényesíti. A keresetlevelet ebben az esetben az Mt. 287. § (1) bekezdés b) pontja szerint 30 napon belül kell előterjeszteni, így az eljáró bíróságnak lehetősége van mindkét kereseti kérelem vizsgálatára.

II.3. Az Mt. a határozott idejű munkaviszony létesítéséhez nem kívánja meg a munkáltatói érdek fennállását, azonban annak meghosszabbítására, vagy a határozott idejű munkaviszony megszűnését követő hat hónapon belüli ismételt létesítésére az Mt. 192. § (4) bekezdése csak munkáltatói jogos érdek fennállása esetén ad lehetőséget. A megállapodás nem irányulhat a munkavállaló jogos érdekének csorbítására. Azt, hogy a határozott idejű munkaszerződés meghosszabbítása a munkáltató jogos érdeke a munkáltató, azt pedig, hogy a hosszabbítás a munkavállaló jogos érdekét csorbítja a munkavállaló érdekében áll bizonyítani.

II.4. Amennyiben a felek között megkötött munkaszerződés határozott időre vonatkozó kikötése az Mt. 192. § (4) bekezdése és a 27. § (1) és (3) bekezdése alapján érvénytelen, a felek közötti munkaviszony az Mt. 29.§ (3) bekezdése alapján határozatlan időre jött létre. Ha az érvénytelenül kikötött határozott idő lejártakor a munkáltató a munkavállalót nem foglalkoztatja tovább, jogellenesen jár el. A munkavállaló ilyen esetben a jogellenes munkaviszony megszüntetése esetén járó jogkövetkezmények iránt pert indíthat.

II.5. A rövidebb időre kötött határozott idejű munkaszerződés esetén sem kizárt a próbaidő kikötése, ugyanakkor, ha a munkaszerződés időtartama azonos a próbaidő tartamával, a próbaidő kikötése az általános magatartási követelményekbe ütközik.

II.6. A próbaidőt követően, a próbaidő célját szolgáló okból megkötött határozott idejű munkaviszony nem felel meg törvénynek, nem tekinthető az Mt. 192. § (4) bekezdése szerinti munkáltatói jogos érdeknek.

II.7. Az Mt. kötött írásbeli indokolással lehetővé teszi a munkavállaló számára, hogy a határozott idejű munkaviszonyát felmondással megszüntesse. Erre akkor van lehetőség, ha a munkaviszony fenntartását valamely ok lehetetlenné tenné, vagy körülményeire tekintettel mindez aránytalan sérelemmel járna. A törvény szerint megkövetelt ok nem utal a munkáltató kötelezettségszegésére, magatartására, így a felmondási jog lehetőség a munkavállaló számára, hogy pl. egészségi állapotára, személyi vagy családi körülményeiben bekövetkezett változásra tekintettel határozott idő lejártát megelőzően megszüntesse a munkaviszonyát. A jogalkotó a munkavállaló felmondásához külön jogkövetkezményt nem fűz, ezért saját jognyilatkozatára alapítottnak a munkavállaló általában nem alapíthat igényt. A munkavállaló felmondásának azonnali hatályú felmondássá való átminősítésére pedig nincs jogszerű lehetőség.

II.8. A határozott idejű munkaviszonyban a munkáltató vitathatja a munkavállalói felmondás jogszerűségét és érvényesítheti igényét az Mt. 84. § (2) bekezdése alapján. Ebben az esetben az Mt. 64. § (2) bekezdése alapján a munkavállaló érdekében áll bizonyítani a közölt okok valóságát és okszerűségét, azt, hogy a felmondása szerinti ok olyan súlyú, amely a jogviszony fenntarthatatlanságát vagy ennek aránytalan elnehezülését eredményezi.

II.9. A „vis maior” helyzet [Mt. 66. § (8) bekezdés c) pont] önmagában nem, csak a munkáltató működésére és az adott munkavállaló munkaviszonyára gyakorolt hatásával együttesen adhat alapot a határozott időre kötött munkaviszony megszüntetésére.

III.1. Amennyiben a munkavállaló a kikölcsonzés során számára okozott kárért vagy személyiségi joga megsértéséért kizárólag a kölcsönvevő munkáltatóval szemben érvényesíti igényét, célszerűnek mutatkozik a kölcsönbeadó munkáltató perbevonása.

Büntető Kollégium

A 2021. évben egy joggyakorlat-elemző csoport által készített összefoglaló jelentést fogadott el a kollégium, míg további két vizsgálat folyamatban maradt.

A kártalanítás és a feltételes szabadságra bocsátás feltételei a büntetés-végrehajtási bírói gyakorlatban elnevezésű joggyakorlat-elemzés összefoglaló anyagát a kollégium 2021. július 1. napján tartott ülésen fogadta el.

A joggyakorlat-elemzés két aktuális és a gyakorlatot foglalkoztató kérdéskör feltárásával foglalkozott. Az egyik az úgynevezett büntetés-végrehajtási kártalanítás kérdésével kapcsolatos gyakorlati problémákat tárta fel. Rámutatott arra, hogy egy előzmények nélküli sui generis büntetés-végrehajtási ügyről van szó, amely teret nyert, és az immáron megfelelő szabályozás mellett megfelelő jogalkalmazói gyakorlat alakult ki. A jogalkotó létrehozott egy kompenzációs, hatékony jogorvoslati módszert. Ez ugyan komoly terhet jelent a bíróságok számára, azonban ennek az igénynek eleget tudnak tenni. A Kúria ebben a tárgykörben több határozatot is hozott, illetve korábban már joggyakorlat-elemzést is folytatott.

A feltételes szabadságra bocsáthatóság vizsgálata kapcsán pedig feltárta, hogy kúriai elvi bírósági döntés alapján olyan módosítás történt, amelyhez a bírói gyakorlat is igazodott.

Immáron megfelelően alkalmazzák azt a szempontrendszert, amelyet a feltételes szabadságra bocsáthatóság kérdése kapcsán vizsgálni kell.

A járványhelyzet okozta nehézségek okán „Az emberkereskedelem értelmezésével kapcsolatos bírói gyakorlat vizsgálata”, valamint „Az előkészítő ülés gyakorlata, különös tekintettel a beismerés feltételeire” tárgyú joggyakorlat-elemzések kapcsán az összegző jelentések elfogadása 2022-re várható.

Közigazgatási Kollégium

A Kúria Elnöke által a közigazgatási ítélezési tevékenység vizsgálata keretében „Az építésügyi hatósági eljárások gyakorlata” tárgykorben felállított joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló véleményében a kitűzött céloknek megfelelően elemezte a szabályozási modellváltás (2013) előtti és utáni jogszabályokon alapuló kúriai döntéseket, egyben felhívta a figyelmet a jogi környezet változásaira és a következményekre.

Ezek közül kiemelendő, hogy az Étv., amely kezdetben egy kógens, alapvetően anyagi jogi szabályokat tartalmazó kódex volt, mára szubszidiárius kerettörvénnyé vált, és ezzel egyidejűleg meghatározó szerepre tett szert a kormányrendeleti szintű jogalkotás. A fentiek mellett a szabályozás hangsúlya az anyagi jogi kérdésekről áttevődött az eljárásjogiakra, így több, az Ákr.-től eltérő rendelkezés lelhető fel az Étv.-ben és az alacsonyabb szintű jogszabályokban.

Az építési hatósági eljárások vonatkozásában a jogalkotói cél egyértelmű: az eljárási rend egyszerűsítése és a gyorsítás. Ennek megfelelően az előzetes hatósági engedélyhez kötött építési tevékenységek köre jelentősen csökkent, ezzel párhuzamosan meghatározóvá váltak az építésfelügyeleti és építésrendészeti eljárások mint a jogkövető magatartás elérésének legfőbb eszközei. Ezekkel az eljárásokkal súlyuknak megfelelően a joggyakorlat-elemző csoport önálló fejezetben foglalkozott.

A joggyakorlat-elemzés során a törzsanyagot képező klasszikus építésügyi területek – építési, fennmaradási, használatbavételi, bontási ügyek – mellett a joggyakorlat-elemző csoport külön fejezetekben tárgyalta az ügyféli jogállás és a keresetösségi jog, a szakértői bizonyítás és a bírói döntéssel megismételt hatósági eljárás témaköreit mint a bírói gyakorlat számára megkerülhetetlen kérdéseket. Miután az Ákr. és a Kp. 2018. január 1-jén léptek hatályba, így az elemzéssel érintett ügyek többségében a bíróságok a Ket.-et és a régi Pp.-t alkalmazták, azonban az eljárásjogi témájú részanyagok kitekintést adnak az új eljárás kódexek szabályozására és a hozzájuk kapcsolódóan kialakuló bírói gyakorlatra. Külön részanyag készült a korlátozási kártalanításról, egyrészt azért, mert ezt a jogintézményt elsődlegesen az Étv. szabályozza, és a jogalap körében alapvetően építésügyi jogszabályokat kell alkalmazni. Másrészt azért is, mert a kisajátítási perek gyakorlatával foglalkozó joggyakorlat-elemző csoport nem tárgyalta a korlátozási kártalanítást. Az összefoglaló vélemény bemutatja az új szabályozási rendszerhez kapcsolódó hatósági jogalkalmazási problémákat, amelyek közül a bírói gyakorlat egyes jogértelmezési kérdésekre már választ adott, míg a további vitás kérdések eldöntése szintén a közigazgatási bíróságok, végső fokon a Kúria feladata lesz az előttük folyó perekben. A szabályozási modellváltást a joggyakorlat-elemző csoport két aspektusból vizsgálta. Egyfelől annak hatásait az építésügyi hatósági eljárásokra, másfelől az építésügyi igazgatás, ezen belül a településtervezés oldaláról, figyelemmel a szervezeti és hatásköri változásokra is. Elsősorban jogalkotási szemszögből foglalkozott a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokkal és az ún. plázastop törvényekkel. A részanyagok szerzői bemutatták a szabályozás célját, szempontjait, módszerét és hatásait az építési jogterületre. Az épület, illetve az építési, kivitelezési munkák okozta szomszédjogi jogsértések témaköre a polgári jog területére tartozik, azonban a konkrét jogesetek eldöntésekor az elsődlegesen alkalmazandó magánjogi szabályok mellett – a jogviták jellegéből fakadóan – nem mellőzhetők az építésügyi rendelkezések. A joggyakorlat-elemző csoport az építésügyi igazgatás területén nem tapasztalt olyan lényeges ítélkezési eltérést, amely miatt a joggyakorlat továbbfejlesztése vagy az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében jogegységi határozat meghozatala szükséges. Az építési jogosultság igazolása körében megfontolásra javasolta, hogy a jogalkotó vizsgálja meg a 2013. január 1-jén hatályba lépett jogszabály-módosítások hatását és az ennek következtében előállt helyzetet a problémák orvoslása érdekében.

■ AZ ÍTÉLKEZÉSEN KÍVÜLI EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK A KÚRIÁN 2021-BEN

KÖLTSÉGVETÉSI ÉS ELLÁTÁSI FŐOSZTÁLY

A 2021. év során – hasonlóan a 2020-as évhez – kihívást jelentett a pandémiára tekintettel előírt intézkedések maradéktalan betartása mellett megszervezni és végrehajtani a gazdálkodási feladatokat. A járványügyi helyzet intézkedései (otthoni munkavégzés, karantén) mellett – a pénzügyi lehetőségeket messzemenően figyelembe véve – a Költségvetési és Ellátási Főosztály munkáját mindig határidőben, az előírásoknak megfelelően látta el.

A Költségvetési és Ellátási Főosztály tevékenységét és munkásságát – hasonlóan az ítélkezésben résztvevőkéhez – szigorú, sokszor változó jogszabályi környezet határozza meg. A jogszabályi előírások mellett az Országos Bírósági Hivatal mint fejezetet irányító szerv iránymutatásait, továbbá jogszabályi felhatalmazás alapján a Magyar Államkincstár, Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. szabályzatait is alkalmazni szükséges. A költségvetési pénzekkel való takarékos, szabályszerű és felelős gazdálkodás biztosítása kiemelt precizitást, fokozott időszerszerűséget és korszerű gazdálkodási rendszereket igényel. 2021-ben a gazdálkodási rendszerek alkalmazását tekintve változást jelentett az új könyvelési rendszerre – Forrás.NET – való átállás, mely zökkenőmentesen megvalósult. Az év végi zárással kapcsolatos gazdálkodási feladatok ellátása mellett megkezdtük a felkészülést a Magyar Államkincstár Központi Költségvetés Támogató Rendszerének 2022. január 1. napjával történő éles indulására.

Az Állami Számvevőszék éves, átfogó ellenőrzést végzett a 2020. évi gazdálkodást érintően, mely hasonlóan az előző évekhez, a Költségvetési és Ellátási Főosztály munkáját, a Kúria gazdálkodását érintően elmarasztaló megállapítás nélkül zárult.

A Kúria jelenleg és még várhatóan néhány évig a Budapest, V. kerület Markó utca 16. sz. alatti épületben működik. Az üzemeltetési munka járvány által nehezített napi feladatai mellett, a felújítási és beruházási igények színvonalas megvalósításához az Ellátási Osztály valamennyi munkatársa lelkiismeretes és kitartó munkával járult hozzá.

Az utolsó átfogó felújítás óta eltelt évtizedek során az épületgépészeti rendszerek túlnyomó része – a víz- és csatornarendszer, a fűtési csővezetékrendszer –, valamint az elektromos és a tűzvédelmi rendszerek is elavultak. Az üzemeltetés biztonságának növelése érdekében az utóbbi években részlegesen felújítottuk például a fűtési és hűtési rendszereket, egyes világítási egységeket, illetve a tűzjelző rendszert. 2021-ben befejeződtek a folyosói világítás korszerűsítési munkálatai, valamint a teljes körű lefedettséget biztosító tűzjelző rendszer kiépítése.

A homlokzat korábbi átfogó veszélymentesítésével és a veszélymentesítést követő helyreállítással sikerült az akut veszélyhelyzeteket elhárítani.

A nyílászárók korszerűsítése az elmúlt években a korábban készített kiviteli tervek alapján ütemezetten, a rendelkezésre álló pénzügyi fedezet függvényében zajlott.

Az előző évekhez hasonlóan lehetőség nyílt a dolgozószobákban – korlátozott keretek között – a legelhasználtabb berendezések cseréjére, és a Fővárosi Ítéltáblától átvett irodák berendezésére.

Az 1896-ban épült Kossuth téri eredeti Kúria épület rekonstrukciójáról a Kormány határozatot (a Steindl Imre Program harmadik ütemével kapcsolatos egyes döntések meghozataláról szóló 2025/2017. (XII.22) Korm. határozat) hozott és az építkezés lebonyolítójaként a Steindl Imre Programiroda Nonprofit Zrt-t (továbbiakban SIP nZrt.) jelölte ki.

A Kossuth téri épület kiviteli tervei 2021-ben elkészültek. 2022-ben a SIP nZrt. lebonyolításával várhatóan megkezdődnek a tartószerkezeteket nem érintő bontás kivitelezési, valamint a műalkotások és műtárgyak restaurátori védelmének munkálatai. A 2019. évi CXXXVII. törvény hatálybalépésével a Kúria 2020 áprilisától új feladatkörökkel kiegészülve működik. A feladatkörök bővülésével járó létszámnövekedésre tekintettel a teljes szervezet elhelyezése a Kossuth téri épületben nem oldható meg. Ezért a Kormány 2021 decemberében arról döntött, hogy a Kossuth téri épületben el nem férő szervezeti egységek elhelyezésére az Alkotmány utca 5. sz. alatti ingatlant bocsátja a Kúria rendelkezésére. 2022 év elején a tervezési program összeállításával megkezdődött az épület felújítási munkáinak előkészítése.

Ennek köszönhetően a legfőbb bírói testület néhány év múlva várhatóan visszaköltözhethet eredeti, Kossuth téri épületébe. A várható költözés előkészítése a Kossuth téri épület rekonstrukciójának tervezésével megkezdődött, így az Ellátási Osztály 2021-ben a Markó utcai székház vagyongazdálkodási és üzemeltetési feladatainak elvégzésén túl a Kossuth téri épületbe történő átköltözés előkészítési feladataiban is közreműködött.

BELSŐ ELLENŐRZÉS

A belső ellenőrzési tevékenység folyamatos ellátása érdekében a Kúrián egy teljes munkaidőben foglalkoztatott belső ellenőrzési vezető végez ellenőrzési tevékenységet.

A veszélyhelyzeti időszak kihívásai ellenére a Kúria 2021. évi ellenőrzési tervében foglalt feladatok továbbra is maradéktalanul végrehajtásra kerültek, azzal az eltéréssel, hogy a tervben szereplő rendszerellenőrzés elnöki utasításra tanácsadásra lett átminősítve. Soron kívüli és terven felüli ellenőrzésre nem került sor. A belső ellenőrzési vezető bizonyosságot adó tevékenysége során az elmúlt évben a gazdálkodással összefüggő munkafolyamatokra összpontosítva látta el feladatát.

A gazdálkodás terén a 2020. évi költségvetési beszámoló, valamint a Kúrián az üzemeltetésre és vagyionkezelésbe átvett eszközökkel kapcsolatos nyilvántartási feladatok vizsgálatára került sor. Három korábbi ellenőrzés nyomon követése is megtörtént, mely utóellenőrzések a Kúrián a 2019. évi beszerzéseknek és közbeszerzéseknek az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) Ellenőrzési Főosztálya által kiadott módszertan alapján lefolytatott, valamint a Kúrián az üzemeltetésre és vagyionkezelésbe átvett eszközökkel kapcsolatos nyilvántartási feladatok, továbbá a Kúriára beérkezett elektronikus tértivevények kezelésének vizsgálata nyomán keletkezett intézkedési tervben foglalt feladatok végrehajtására irányultak.

A belső ellenőrzési vezető a 2020. évi költségvetési beszámoló összeállítását az ellenőrzés során kiválóan megfelelőnek minősítette, a vizsgált tételek vonatkozásában tett megállapításokra tekintettel javaslattételre nem volt szükség.

A Kúrián az üzemeltetésre és vagyionkezelésbe átvett eszközökkel kapcsolatos nyilvántartási feladatok ellenőrzése során megállapítást nyert, hogy a Kúria elnöke a jogszabályi előírásoknak megfelelően kialakította a Kúria számviteli politikáját, melynek keretében elkészítette az eszközök és a források értékelési szabályzatát, valamint a leltárkészítési és leltározási szabályzatot. A tárgyeszköz-gazdálkodási szabályzat alapvetően minden minimálisan elvárható elemet tartalmaz. Az üzemeltetésre átvett eszközök a Kúria könyveibe – helyesen – értékkel nem kerültek be. A Kúria az eszközöket szabályszerűen, az átadó intézménynél nyilvántartott bruttó bekerülési értéken vezette be a könyveibe, illetve a hozzá tartozó értékcsökkenési leírást szabályszerűen elszámolta. A vizsgálat a Kúrián az üzemeltetésre átvett tárgyi eszközök nyilvántartását teljes körűnek találta.

A Kúria belső ellenőrzési vezetője a 2021. évben tanácsadó tevékenységét írásbeli és eseti, szóbeli felkérés alapján látta el. Tanácsadói tevékenysége a kúriai közigazgatási bírók külső konferenciákon való részvételével összefüggő esetleges kockázatok feltárására, valamint a bírók és igazságügyi alkalmazottak elhelyezésére, az irattárak kapacitására, továbbá a Kúria Polgári Kollégiuma által használt ügyviteli rendszerek adattartalmára irányult. Ezen túlmenően az OBH és a belső szabályzattervezetek véleményezésére, a Kúria belső kontrollkörnyezetének javítása érdekében folytatott tevékenységekre és a 2021. évi Korrupcióellenes Konferencia háttéranyagának elkészítésében való közreműködésre is kiterjedt.

A Kúrián a belső kontrollrendszer a gyakorlatban megbízható működést tanúsított. A felső-vezetői beszámoltatás mellett a középvezetői ellenőrzés is általánosan alkalmazott módszer, az utasítások írásbeli rögzítése és határidők tűzése az irányítás és a vezetői ellenőrzés rendszeres elemei. A belső ellenőrzési vezető az ellenőrzési jelentésekben, valamint tanácsadói tevékenysége révén hasznos, a gyakorlatban is végrehajtható javaslataival segítette a Kúria elnökének, Költségvetési és Ellátási Főosztályának, valamint más szervezeti egységeinek munkáját. Az ellenőrzési jelentésekben foglalt megállapítások és ajánlások elfogadásra kerültek, a Kúria vezetésével és a vizsgált szervezeti egységek vezetőivel eredményes együttműködés keretében jöttek létre.

A nyomon követések során megállapítást nyert, hogy a belső ellenőrzési vezető észrevételeire és javaslataira készített intézkedési tervekben foglalt – 2021. évben esedékes – feladatok 100%-ban megvalósultak.

A SAJTÓ TÁJÉKOZTATÁSÁVAL ÉS A KÚRIA KOMMUNIKÁCIÓJÁVAL KAPCSOLATOS LEGFONTOSABB ESEMÉNYEK

*„A nyelvem határai a világom határai.”
(Ludwig Wittgenstein)*

A Kúria külső kommunikációja 2021-ben

2021 több szempontból az építkezés éve volt: dr. Varga Zs. András hivatalba lépése, kabinetjének felállítása, új kúriai vezetők kinevezése, egyes munkafolyamatok átstrukturálása határozta meg a kommunikációs feladatok jelentős részét.

Az intézmény megjelenítésében az új elnök által megfogalmazott egyik alapvetést – miszerint a legfőbb bírói fórum szilárd, magabiztos, megbízható intézmény – tekintetük zsinórmértéknek, amely mellett változatlanul a közvélemény tárgyilagos, pontos, közérthető, szigorúan szakmai alapokon nyugvó tájékoztatása jelentette a legfontosabb célt.

Hangsúlyoznunk kell, hogy a Kúria kifelé irányuló kommunikációját nagymértékben érintette és megnehezítette a koronavírus által okozott világjárvány. A Kúria azonban minden kívülről érkező nehézség ellenére hatékony külső és belső kommunikációt folytatott.

A pandémia okozta szükségszerű „bezárkózásnak”, a külvilággal való szolidabb kapcsolattartási lehetőségeknek megfelelően az intézmény kommunikációs tevékenysége is visszafogottabbá vált: a személyes jelenléte kívánó rendezvények számát minimalizáltuk, az információk megosztásának elsődleges színtere az online térbe helyeződött át.

A vírusválság a Kúrián is nagymértékben felerősítette a technika, a digitalizáció szerepét a mindennapos munkavégzésben.

Pozitív eredményként könyvelhető el, hogy a legfőbb bírói fórum azonnal reagált a megváltozott kommunikációs feltételekre és körülményekre, valamint az ezzel járó kihívásokra. Az Országos Bírószági Hivatal szakszerű háttértámogatásával, a technológiai fejlesztések révén a Kúria az online kommunikációs eszközök, csatornák (Skype, YouTube) biztosította lehetőségeket hatékonyan építette be munkafolyamataiba.

2021-ben is a honlap (www.kuria-birosag.hu) volt az első számú kommunikációs csatorna, amelyet összesen 1 785 155-en kerestek fel az év folyamán. A megtekintett tartalmak közül a sajtóval kapcsolatos események, hírek száma volt a legmagasabb, összesen 182 927-szer keresték fel ezen tartalmakat.

A Kúria honlapjának mint elsődleges kommunikációs csatornának kiemelt szerepére tekintettel nagyobb hangsúlyt kapott annak tartalmi fejlesztése.

Nemzeti hagyományaink ápolása és a jogtörténet kiemelkedő eseményei előtti tiszteletadás jegyében ebben az évben az 1861-ben megrendezett Országbírói Értekezlet 160. évfordulóját ünnepeltük, a főoldal fejlécében megjelenítve az erre emlékező sorokat. Annak érdekében, hogy a honlap még inkább felhasználóbaráttá váljon, kisebb strukturális változásokat hajtottunk végre: egységesítettük a kommunikációs tartalmakat, új menüpontokat hoztunk létre.

A Kúria Kommunikációs Osztálya – a nyilvánosság felé történő tájékoztatási kötelezettségén túl – 2021-ben is kiemelt feladatának tekintette a szakmai munkáról, annak eredményeiről való rendszeres, tárgyilagos, mértéktartó híradást. 2021-ben 28 közleményt jelentettünk meg a honlapon a legfontosabb kúriai eseményekről, 29 közleményt adtunk ki kúriai döntésekről, valamint multimédiás tartalommal is gazdagodott a honlap. A Kúria YouTube-csatornáján keresztül közvetítette az 1861. évi Országbírói Értekezlet 160. évfordulója alkalmából dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke és Bódiné dr. Beliznai Kinga, az ELTE Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszékének egyetemi docensével folytatott beszélgetését.

A bírósági szervezetrendszer iránt érdeklődő állampolgárokkal való kapcsolatok ápolását is a jövő évre kellett halasztanunk a világjárvány miatt – bízunk benne, hogy 2022-ben újra megrendezhetjük a Nyitott Bíróság programot, valamint részt vehetünk a Kulturális Örökség Napjainak rendezvénysorozatában, és a Kúria épületében láthatjuk vendégül egy történelmi sétára, és tájékoztathatjuk a legfőbb bírói fórumon folyó munkáról mind a fiatalabb, mind az idősebb korosztály képviselőit.

Sajtókapcsolatok

A személyes jelenléte igénylő sajtóeseményeket – sajtótájékoztatókat, személyes interjúkat – egészségvédelmi okokból minimálisra csökkentettük.

2021-ben a Kúria elnöke összesen kilenc alkalommal nyilatkozott különböző sajtóorgánumnak (*Inforádió, Magyar Nemzet, Kossuth Rádió, Index, Mandiner, 168 óra, Pesti Ügyvéd, Magyar Katolikus Rádió*).

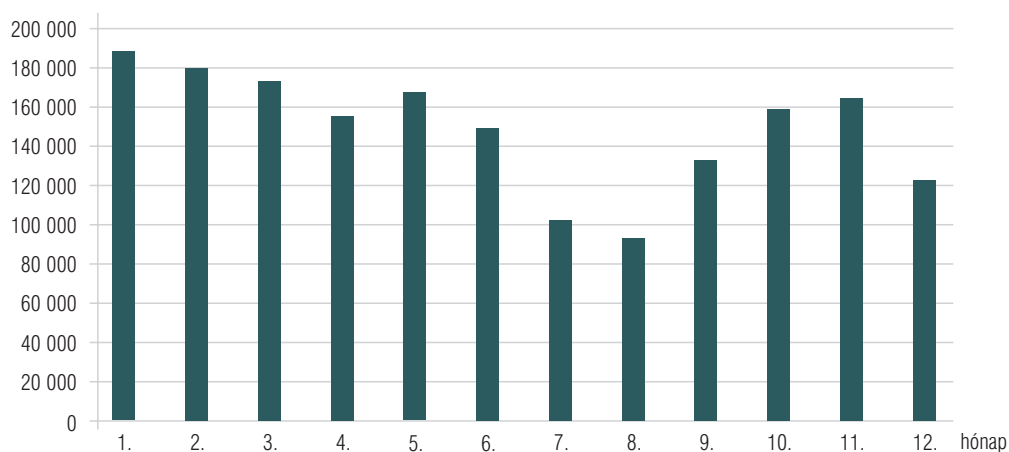
Az állampolgárok gyakran a sajtóhírekből értesülnek a bírósági döntésekről, legfontosabb eseményekről és eredményekről, így a Kommunikációs Osztály által kiadott sajtóközleményeknek a tájékoztatáson túl fontos szerepük van a közvélemény jogismeretének gyarapításában és a bíróságokba vetett közbizalom erősítésében. Éppen ezért tervezzük a jelenleg rendelkezésre álló, ismeretterjesztő jellegű, az intézmény honlapján elérhető elektronikus tartalmak további fejlesztését.

Intézményi belső kommunikáció

A COVID–19-világjárvány következtében felerősödött az intézmény belső kommunikációs tevékenységének szerepe is. Ennek legfőbb színtere a Kúria Intranetes felülete, amely az információátadás legfontosabb szervezeten belüli közvetítő eszközének bizonyult. A „belső háló” legnagyobb előnye az interaktivitás és a közösségfejlesztés. Az Intraneten a 2021-es évben közzétett tartalmaknál egyértelműen a Hirdetmények (129 db) domináltak más megjelenésekhez – Ítéletábrák és Törvényszékek anyagai (62 db), válogatott strasbourgi esetjog (95 db), statisztikák (73 db) – képest. Az Intranet mellett fontos szerepet játszottak a belső kommunikáció és a közösség-erősítés szempontjából a hagyományossá váló kúriai okiratátadó ünnepségek is. Ezen alkalmak során, amikor a járványügyi helyzet engedte, személyes jelenléttel, vagy részben személyesen és Skype-on keresztül nyílt lehetőség a tevékeny hétköznapokban megállni egy percre, és nyugdíjba vonuló vagy jubiláló kollégáinkat köszönteni, valamint munkatársaink eredményeit elismerni és azoknak közösen örülni. A 2021. évi Teljes Üléseket, az Ünnepi Teljes Ülést Skype-értekezlet útján, míg az igazságügyi alkalmazottak éves értekezletét személyes jelenléttel tartottuk meg.

Látogatottsági statisztika

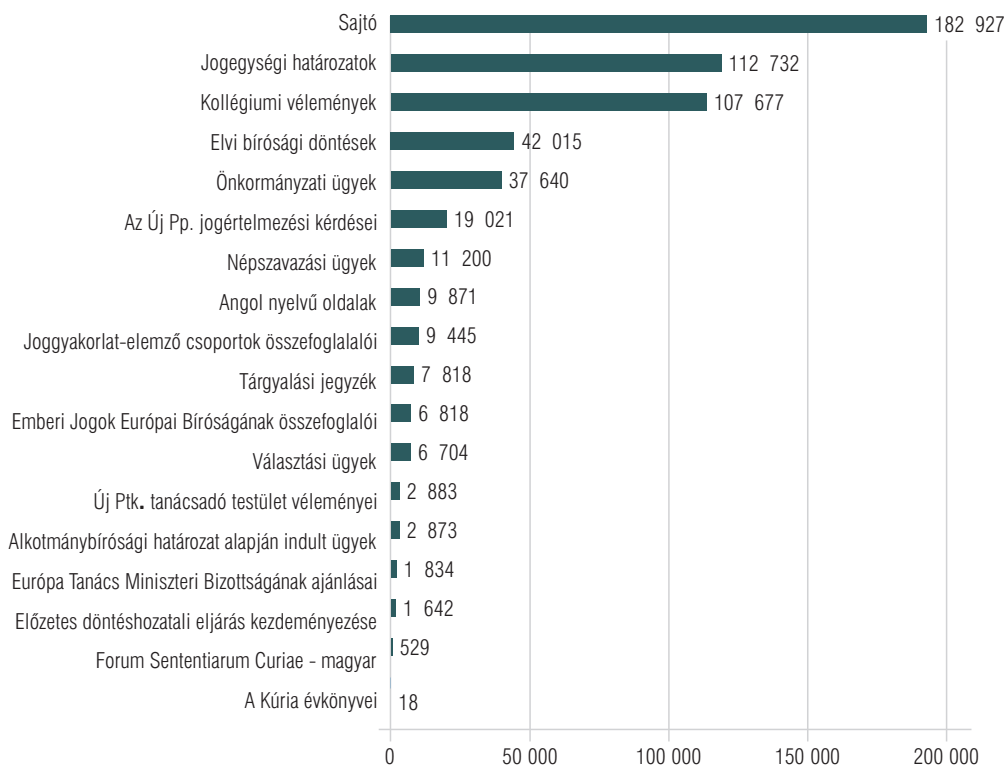
(2021. 01. 01. – 2021. 12. 31.)

Hónap	Oldalmegtekintések
január	188 059
február	179 540
március	172 837
április	155 053
május	167 174
június	149 097
július	102 199
augusztus	92 804
szeptember	132 529
október	158 963
november	164 548
december	122 352
Összesen	1 785 155

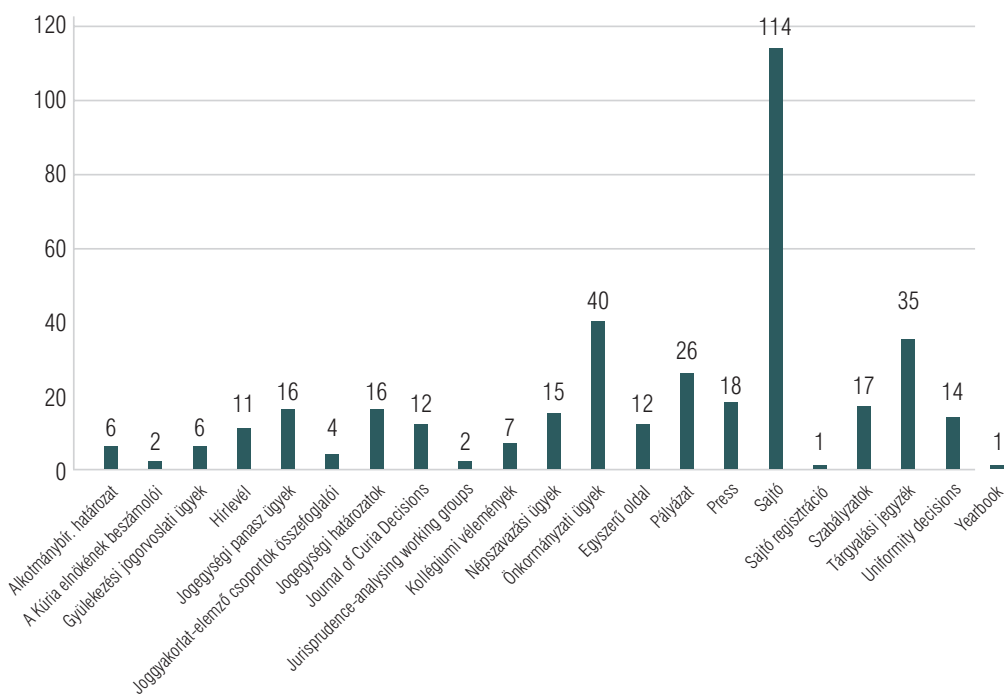
Egyes tartalmak megtekintése

(2021. 01. 01. – 2021. 12. 31.)

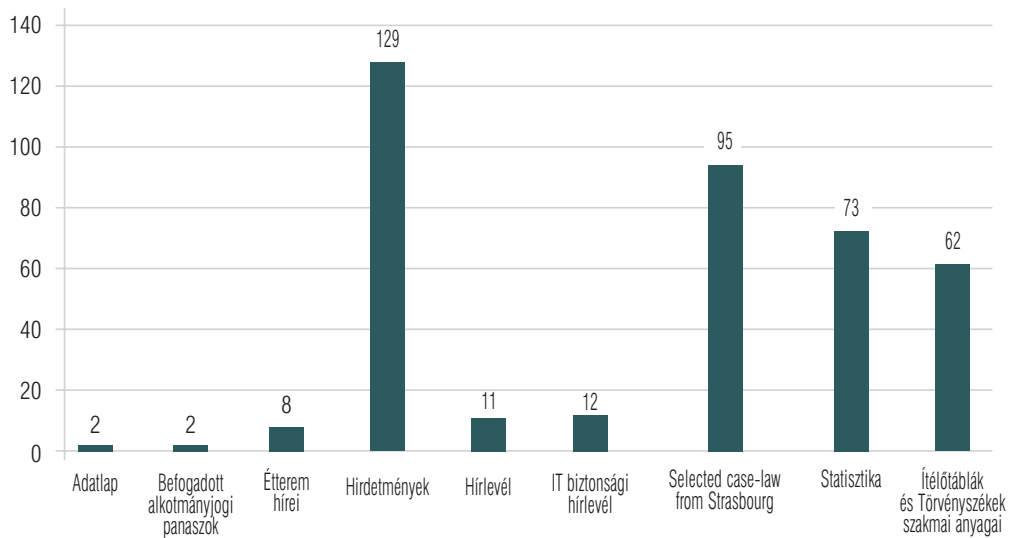
Intranet közzétételi statisztika

(2021. 01. 01. – 2021. 12. 31.)

Típus	Darabszám
Adatlap	2
Befogadott alkotmányjogi panaszok	2
Étterem hírei	8
Hirdetmények	129
Hírlevél	11
IT-biztonsági hírlevél	12
Selected case-law from Strasbourg	95
Statisztika	73
Ítéletátlák és Törvényszékek szakmai anyagai	62

INFORMATIKAI OSZTÁLY

A 2021. évi OBH központi és a Kúria által saját hatáskörben lebonyolított informatikai eszközbeszerzéseivel az informatikai eszközök állományának avultsága jelentősen javult a Kúrián. Az eszközök avultsága átlagosan 20% körül van, ami jelentős előrelépés az egy évvel korábbi, kb. 30%-os avultsághoz képest, illetve hozzávetőlegesen megfelel annak a fenntarthatósági követelménynek, hogy évente az eszközök kb. 17%-át kell újra cserélni ahhoz, hogy az eszközállomány ne avuljon el.

A 2021. évi eszközbeszerzések az alábbiak szerint alakultak:

OBH központi beszerzés keretében 120 db PC-t és 41 db notebookot kapott a Kúria. Központi forrás biztosításával 2021. év végén 39 db nyomtatót, 37 db monitort, 23 db digitális diktafont és adatmentés céljára 1 db NAS-t szereztünk be. Az OBH 51 db új 24"-os monitort közvetlenül adott át a Kúria számára.

Saját forrásból 40 db notebookot, 11 db helyi nyomtatót, 75 db monitort, 1 db multifunkciós színes nyomtatót, 10 db tabletet vásárolt a Kúria.

Korszerű videókonferencia-rendszer áll rendelkezésre a jogegységi tanácsülések és más események lebonyolításához.

Megtörtént egy új informatikai eljárás kidolgozása, amellyel a Kúria határozatainak adatbázisába feltöltött 2012–2020. évi határozatok rövid összefoglalója a Bírósági Határozatok Gyűjteményébe is betöltésre kerül.

A 2021. év végén szerződést kötöttünk a szabadságok és egyéb távollétek elektronikus nyilvántartására. A rendszer beüzemelése 2022 év elején folytatódik.

A Kúrián nem történt olyan incidens, mely a helyi rendszerek tekintetében jelentős szolgáltatás-kiesést jelentett volna. A helyi szolgáltatások folyamatosan rendelkezésre álltak, a helyi kezelésű adatok tekintetében illetéktelen hozzáférés vagy adatvesztés nem történt.

A Kúria informatikai biztonsági felelőse havonta hírlevélben hívja fel a figyelmet az aktuális informatikai biztonsági kockázatokra, illetve rövid tájékoztatóban értesítette a felhasználókat a vírushelyzet miatt széles körben bevezetett távmunka informatikai biztonságára vonatkozó legfontosabb szabályokról, változásokról.

TÖRY GUSZTÁV JOGI SZAKKÖNYVTÁR

A Jogi Szakkönyvtár a megszokott színvonalon nyújtotta szolgáltatásait – első és legfontosabb feladatának, a Kúrián folyó ítélező munka és jogegységi tevékenység támogatásának maradéktalanul eleget tett. Egész évben folyamatosan a megszokott nyitvatartási rendben várta az olvasókat/használókat, de a személyes használat helyett továbbra is az online távhasználat jellemezte a megkereséseket. A hagyományos, nyomtatott anyagok mellett a tájékoztatási munkában nagy segítséget jelentettek a rendelkezésre álló adatbázisok, a szabadon hozzáférhető, jogi vonatkozású elektronikus források, repozitóriumok.

A Jogi Szakkönyvtár az Országos Bírósági Könyvtári Rendszer (OBKR) egyik meghatározó intézményeként szakmailag egész évben segítette a bírósági könyvtárakat, valamint a jogásztársadalom tudományos és kutató tevékenységét szakirodalmi szolgáltatásokkal.

Az állomány gyarapodása 2021-ben is folytatódott, elsősorban vásárlással, illetve ajándékkönyvek útján. A külső könyvtárszakmai kapcsolatok szorosabbá váltak a járványhelyzet okozta nehézségek ellenére.

A képzés, önképzés valamennyi munkatárs számára fontos, ennek megfelelően a kollégák több oktatáson is részt vettek. Ezek közül kiemelkedik az Országos Bírósági Hivatal, a Fővárosi Törvényszék Könyvtára, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) Jogi Szekciója, valamint a Kúria Tőry Gusztáv Jogi Szakkönyvtára közös szervezésében megvalósult rendezvény, melyre 2021. október 7-én került sor. „A jogtudományi kutatás és kutatástámogatás hagyományos és 21. századi lehetőségei” című konferencia célja az volt, hogy az érdeklődők számára átfogó képet nyújtson a jogtudományi kutatás és kutatástámogatás lehetőségeiről, magyarországi intézményeiről, az alkalmazott hagyományos és modern módszerekről, továbbá azt is vizsgálta, hogy ezekre milyen hatással van a pandémia. A résztvevőket dr. Varga Zs. András elnök úr is megtisztelte köszöntőjével és „A jogtudományi kutatás jelentősége” című előadásával.

Összességében elmondható, hogy a Jogi Szakkönyvtár sikeres évet zárt, köszönhetően a jó adottságainak, a könyvtárosok, de legfőképpen az olvasók rugalmasságának és alkalmazkodóképességének.

Belföldi események

- *2021. január 27.* – Az 1861. évi Országbírói Értekezlet 160. évfordulója alkalmából dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke és Bódiné dr. Beliznai Kinga, az ELTE Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszékének egyetemi docense beszélgetett. A beszélgetés megtekinthető a Kúria YouTube-csatornáján.
- *2021. április 8.* – A Kúria Ünnepi Teljes Ülést és konferenciát rendezett a régi bírósági szervezet visszaállításának 160. évfordulója alkalmából.
- *2021. május 28.* – Dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke fogadta a Nemzeti Emlékezet Bizottság képviselőit.
- *2021. május 28.* – Dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke fogadta Ilan Wurman arizonai vendégoktató docenst a Mathias Corvinus Collegium szervezésében.
- *2021. május 29.* – Dr. Varga Zs. András, Kúria elnöke megkoszorúzta Mádl Ferenc egykori köztársasági elnök úr sírját, halálának 10. évfordulója alkalmából.
- *2021. május 30.* – Dr. Patyi András, a Kúria elnökhelyettese megkoszorúzta az Ismeretlen Katona síremlékét a Magyar Hősök Emlékünnepén.
- *2021. június 21.* – A Kúria elnöke átadta a Kúria egész közösségének elismeréseit a Kúria 2021. június 21-i Teljes Ülésén.
- *2021. június 23.* – A Magyar Jogászegylet Jubileumi konferenciát tartott a Kúrián „Értékek és intézmények a tízéves Alaptörvényben” címmel, az Alaptörvény elfogadásának 10. évfordulója alkalmából.
- *2021. július 9.* – A Kúria elnöke Amicus Curiae elismerést adott át Gianni Buquicchio úrnak, a Velencei Bizottság leköszönő elnökének.
- *2021. szeptember 16.* – Szladits Károly születésének 150. évfordulója alkalmából emlékszobor-avatást és ünnepi tudományos ülést tartottak 2021. szeptember 16-án Dunaszerdahelyen, ahol a Kúriát Böszörményiné dr. Kovács Katalin elnökhelyettes asszony képviselte.
- *2021. szeptember 30.* – A Kúria vezetői fogadták az Európai Parlament LIBE Bizottsága delegációját.
- *2021. október 20.* – Dr. Varga Zs. András elnök úr köszöntője az MTA-ELTE Jogtörténeti Kutatócsoportja által szervezett tudományos konferencián.
- *2021. október 26.* – A Kúria elnöke beszámolt az Országgyűlés Igazságügyi Bizottsága előtt.
- *2021. október 27.* – Dr. Varga Zs. András elnök úr köszöntőbeszédet mondott a Kúria és a jogi karok Doktori Iskoláinak együttműködésével megvalósult gyakornoki program lezárásaként.
- *2021. november 8.* – A Kúria elnökének székfoglaló előadása „A világ értelmes tervszerűsége mint a jog és a társadalmi rend alapja” címmel a Szent István Tudományos Akadémia ülésén.
- *2021. november 10.* – A Kúria Teljes Ülést tartott.
- *2021. november 11.* – Dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke fogadta Didier Reynders jogérvényesülésért felelős európai uniós biztost.

- 2021. november 12. – A Kúria elnöke *Ügyek és kihívások* címmel tartott előadást az „Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlata a magyar bíróságok jogalkalmazásában” című konferencián.
- 2021. november 25. – Dr. Varga Zs. András a Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások emléknapján koszorúzott.
- 2021. november 27. – A Kúria elnöke ünnepi beszédet tartott a 2020. és 2021. évi Magyar Ügyvédnapon.
- 2021. december 6. – A Kúria integritási kerekasztalülésen vett részt.
- 2021. december 14. – Az Európa Tanács Velencei Bizottsága az Alkotmánybírósági Albizottság (*Sub-Commission on Constitutional Justice*) alelnökévé ismételten dr. Varga Zs. András, a Kúria elnökét választotta.
- 2021. december 14. – Az Országgyűlés december 14-i ülésén 95,6%-os támogatással fogadta el a Kúria elnökének beszámolóját a Kúria 2020. évi tevékenységéről a jogegység biztosítása és az önkormányzati normakontroll körében.

A sajtó tájékoztatásával és a Kúria kommunikációjával kapcsolatos legfontosabb 2021. évi események

- Dr. Varga Zs. András elnök úr 2021-ben számos interjút adott különböző sajtóorgánumoknak.
- Fontosabb interjúk:
  - 2021. január 11. – Folytatni kívánja a Kúria és az Alkotmánybíróság közötti alkotmányos, szakmai párbeszédet – mondta dr. Varga Zs. András az Inforádióknak adott, hivatalba lépését követő első interjújában.
  - 2021. január 14. – „Az a kötelességünk, hogy a múltbéli hagyományokat alapul vegyük, nekivessük a hátunkat az elért eredményeknek és a mindennapi új feladatainkat az Alaptörvényhez, a törvényekhez ragaszkodva, a legjobb tudásunk szerint oldjuk meg” – hangsúlyozta a Kúria elnöke a *Magyar Nemzet*nek adott interjújában.
  - 2021. január 14. – A függetlenség a bírói lét elvonhatatlan, eltörölhetetlen attribútuma – szögezte le dr. Varga Zs. András a Kossuth Rádióknak adott interjújában.
  - 2021. január 18. – A Kúria nem egy absztrakt intézmény, de nem is egy épület vagy egy bírói igazgatási szervezet, hanem azok a bírák, akik itt dolgoznak – emlékeztetett a Kúria elnöke az *Index*nek adott interjújában.
  - 2021. január 19. – „A Kúria mindig is a magyar államiság, sőt, a magyar alkotmányosság bástyája volt” – emlékeztetett dr. Varga Zs. András a *Mandiner*nek adott interjújában.
  - 2021. január 21. – „Az, hogy adott ügy hogyan kerül egy bíróhoz, legyen objektív, személytelen és transzparens” – mondta dr. Varga Zs. András a *168 órá*knak adott interjújában.
  - 2021. február 8. – „A Kúriának óriási tapasztalata és hatalmas kollektív bölcsessége van” – hangsúlyozta dr. Varga Zs. András a *Pesti Ügyvéd* című folyóiratnak adott interjújában.
  - 2021. szeptember 28. – Dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke a Magyar Katolikus Rádió *Kerengő* című műsorának vendége volt.
  - 2021. október 26. – Dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke az InfoRádió *Aréna* című műsorának vendége volt.

Nemzetközi események

Részvétel külföldi vagy külföldről szervezett eseményeken

- *2021. január 29.* – Dr. Darák Péter, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának tanácselnöke és dr. Heinemann Csilla, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója részt vett az Adójogi Bírók Nemzetközi Egyesületének (IATJ) második webináriumán.
- *2021. február 12.* – Dr. Dzsula Marianna, a Kúria Polgári Kollégiumának bírója és dr. Somogyi Gábor, a Kúria Büntető Kollégiumának tanácselnöke részt vett a Felsőbb Bíróságok Hálózata (SCN) gyűlöletbeszéd elleni tematikus online szemináriumán.
- *2021. február 23.* – Dr. Osztovits András, a Kúria Polgári Kollégiumának bírója részt vett az Európai Jogi Intézetnek (ELI) az európai uniós termékfelelősségi irányelv témakörében rendezett webináriumán.
- *2021. március 8–9.* – Dr. Heinemann Csilla, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója részt vett az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) adójogi tárgyú online képzésén.
- *2021. március 10–11.* – Dr. Patyi András, a Kúria jogegységért felelős elnökhelyettese és dr. Darák Péter, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának tanácselnöke részt vett az Európai Unió Államtanácsainak és Közigazgatási Legfelsőbb Bíróságainak Egyesülete (ACA-Europe) által a közigazgatási jogi dokumentumok harmonizációja tárgyában rendezett videokonferencián.
- *2021. március 15.* – Dr. Darák Péter, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának tanácselnöke részt vett az Adójogi Bírók Nemzetközi Egyesületének (IATJ) online igazgatótanácsi ülésén.

- *2021. március 19.* – Dr. Dzsula Marianna, a Kúria Polgári Kollégiumának bírója részt vett az Európai Versenyjogi Bírók Egyesületének (AECLJ) virtuális találkozásán.
- *2021. március 22.* – Dr. Somogyi Gábor, a Kúria Büntető Kollégiumának tanácselnöke részt vett a Felsőbb Bíróságok Hálózatának (SCN) az emberes büntetés, az életfogytiglani szabadságvesztés-büntetés és a reményhez való jog témakörében szervezett online szemináriumán.
- *2021. március 23.* – Dr. Simonné dr. Gombos Katalin, a Kúria Polgári Kollégiumának tanácselnöke részt vett az Európai Jogi Intézetnek (ELI) a koronavírus elleni védőoltásokról szervezett webináriumán.
- *2021. március 26., 29.* – Dr. Figula Ildikó és dr. Kiss Árpád, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírói részt vettek az Európai Bizottságnak a bírósági határozatok anonimizálása témakörében rendezett webináriumán.
- *2021. április 9.* – Dr. Darák Péter, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának tanácselnöke és dr. Heinemann Csilla, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója részt vettek az Adójogi Bírók Nemzetközi Egyesületének (IATJ) harmadik webináriumán.
- *2021. április 22.* – Dr. Somogyi Gábor, a Kúria Büntető Kollégiumának tanácselnöke részt vett a határátlépés és a szabadsághoz való jog témakörében a Felsőbb Bíróságok Hálózata (SCN) által szervezett online szemináriumon.
- *2021. április 23.* – Dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke részt vett az Európai Unió Legfelsőbb Bírósági Elnökei Hálózatának online közgyűlésén.
- *2021. április 26–27.* – Salamonné dr. Piltz Judit, a Kúria Polgári Kollégiumának bírója és dr. Figula Ildikó, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója részt vett az emberközpontú e-igazságszolgáltatásról szóló online konferencián.

- 2021. *április 29.* – Dr. Darák Péter, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának tanácselnöke részt vett az Európai Jogi Intézetnek (ELI) a mesterséges intelligencia alkalmazásáról rendezett webináriumán.
- 2021. *május 19.* – Dr. Ábrahám Márta mint Kúriára beosztott bíró részt vett az emberkereskedelem témájában szervezett webináriumon.
- 2021. *május 20.* – Dr. Hornyák Szabolcs, a Kúria Büntető Kollégiumának bírója részt vett a Felsőbb Bíróságok Hálózatának (SCN) a világvárvány idején való fogva tartásról szóló online szemináriumán.
- 2021. *május 27.* – Dr. Gyarmathy Judit, a Kúria főtitkára részt vett a Közigazgatási Legfelsőbb Bíróságok Nemzetközi Egyesülete (IASAJ), a Világbank és a francia Államtanács közös szervezésű, az arab országok legfelsőbb bíróságainak működése a koronavírus-járvány alatt témájú webináriumán.
- 2021. *május 31.* – Dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke és dr. Patyi András, a Kúria jogegységért felelős elnökhelyettese részt vett az Európai Unió Államtanácsainak és Közigazgatási Legfelsőbb Bíróságai Egyesületének (ACA-Europe) online közgyűlésén és kollokviumán.
- 2021. *május 31.* – Dr. Ábrahám Márta mint Kúriára beosztott bíró részt vett a Miskolci Egyetem online megrendezett, büntetőjogi tárgyú nemzetközi konferenciáján.
- 2021. *június 1.* – Dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke, dr. Simonné dr. Gombos Katalin, a Kúria Polgári Kollégiumának tanácselnöke, dr. Osztovits András, a Kúria Polgári Kollégiumának bírója és dr. Horváth Tamás, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója részt vett az Európai Jogi Intézet (ELI) 10 éves jubileumi webináriumán.
- 2021. *június 8.* – Dr. Osztovits András, a Kúria Polgári Kollégiumának bírója részt vett az Európai Jogi Intézet (ELI) online platformokról szervezett webináriumán.

- *2021. június 11.* – Dr. Höltzl Lipót, a Kúria Nemzetközi, Tudományos és Dokumentációs Főosztályának főosztályvezetője részt vett a Felsőbb Bíróságok Hálózatának (SCN) 4. Fórumán online formában.
- *2021. június 21.* – Dr. Berkes Bálint, a Kúria Nemzetközi, Tudományos és Dokumentációs Főosztályának főosztályvezető-helyettese részt vett az Európai Unió Bírósági Hálózatának online kapcsolattartói megbeszélésén.
- *2021. június 22.* – Dr. Hornyák Szabolcs, a Kúria Büntető Kollégiumának bírója részt vett az Európai Jogi Intézetnek (ELI) a büntető joghatósági ütközésről szóló webináriumán.
- *2021. június 24.* – Dr. Gyurán Ildikó, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója részt vett a Felsőbb Bíróságok Hálózatának (SCN) a rendőri erő és a rendkívüli állapot témakörében szervezett online szemináriumán.
- *2021. július 1.* – Dr. Heinemann Csilla, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója részt vett az Európai Jogi Intézetnek (ELI) a K+F adóösztönzők témájában szervezett webináriumán.
- *2021. július 1–2.* – Dr. Ábrahám Márta mint Kúriára beosztott bíró részt vett az Európa Tanács HELP Hálózatának online konferenciáján.
- *2021. július 14.* – Dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke részt vett az Antiszemitizmus Elleni 7. Globális Fórum (Global Forum for Combating Anti-Semitism) online megnyitóján.
- *2021. július 20.* – Böszörményiné dr. Kovács Katalin, a Kúria elnökhelyettese részt vett az Európai Jogi Intézetnek (ELI) az európai polgári eljárásjogi mintaszabályzat témájában szervezett webináriumán.
- *2021. szeptember 6–8.* – Dr. Patyi András, a Kúria jogegységért felelős elnökhelyettese, dr. Orosz Árpád, a Kúria Polgári Kollégiumának kollégiumvezetője, dr. Simonné dr. Gombos Katalin, a Kúria Polgári Kollégiumának tanácselnöke, dr. Darák Péter, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának tanácselnöke, dr. Dzsula Marianna, a Kúria Polgári Kollégiumának bírója, dr.

Ábrahám Márta mint Kúriára beosztott bíró, dr. Csőke Andrea, a Kúria Polgári Kollégiumának bírója, dr. Bögös Fruzsina, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója, dr. Hornyák Szabolcs, a Kúria Büntető Kollégiumának bírója, dr. Gölley Szilvia, a Kúria Koordinációs, Személyzeti és Oktatási Főosztályának tisztviselője és Czibulka László, a Kúria Informatikai Osztályának osztályvezető-helyettese részt vettek az Európai Jogi Intézet (ELI) éves online konferenciáján.

- *2021. szeptember 8.* – Dr. Darák Péter, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának tanácselnöke részt vett az Adójogi Bírók Nemzetközi Egyesületének (IATJ) online igazgatótanácsi ülésén.
- *2021. szeptember 10–11.* – Dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke részt vett az Emberi Jogok Európai Bírósága (ECHR) nemzetközi konferenciáján és ünnepélyes ülésén Strasbourgban.
- *2021. szeptember 16.* – Böszörményiné dr. Kovács Katalin, a Kúria elnökhelyettese részt vett a Szladits Károly születésének 150. évfordulója alkalmából rendezett emlékszobor-avatáson és ünnepi tudományos ülésen Dunaszerdahelyen.
- *2021. szeptember 24.* – Dr. Dzsula Marianna, a Kúria Polgári Kollégiumának bírója részt vett az Európai Versenyjogi Bírók Egyesületének (AECLJ) online konferenciáján.
- *2021. október 3–5.* – Dr. Patyi András, a Kúria jogegységért felelős elnökhelyettese részt vett az Európai Unió Államtanácsainak és Közigazgatási Legfelsőbb Bíróságainak Egyesülete (ACA-Europe) konferenciáján Fiesolében.
- *2021. október 6–8.* – Dr. Darák Péter, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának tanácselnöke, dr. Vitál-Eigner Beáta, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának megbízott tanácselnöke és dr. Hajas Barnabás, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója részt vett a német Szövetségi Közigazgatási Bíróság és a Kúria közös bírói szemináriumán Lipcsében.

- *2021. október 7.* – Dr. Pomeisl András, a Kúria Werbőczy István Országbíró Kutatóintézetének főtanácsadója részt vett a Felsőbb Bíróságok Hálózatának (SCN) online tréningjén.
- *2021. október 11–13.* – Dr. Heinemann Csilla, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója részt vett az Európai Jogi Akadémia (ERA) európai jogi szaktanácsadó bírók számára szervezett online képzésén.
- *2021. október 12.* – Dr. Gyarmathy Judit, a Kúria főtitkára részt vett az Európai Bizottság online digitális igazságügyi miniszteri fórumán.
- *2021. október 13–15.* – Dr. Gyarmathy Judit, a Kúria főtitkára részt vett a Nemzetközi Versenyhálózat online konferenciáján.
- *2021. október 15.* – Dr. Ábrahám Márta mint Kúriára beosztott bíró részt vett a Felsőbb Bíróságok Hálózatának (SCN) Tömegtüntetések című webináriumán.
- *2021. október 17–19.* – Dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke és dr. Orosz Árpád, a Kúria Polgári Kollégiumának kollégiumvezetője részt vett a Közép- és Kelet-európai Főbírók Konferenciáján Bledben.
- *2021. október 18.* – Dr. Hornyák Szabolcs, a Kúria Büntető Kollégiumának bírója részt vett az emberi jogi online szimpóziumon.
- *2021. október 21.* – Dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke részt vett az Európai Unió Legfelsőbb Bírósági Elnökei Hálózatának online konferenciáján.
- *2021. október 21.* – Dr. Darák Péter, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának tanácselnöke és dr. Heinemann Csilla, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója részt vettek az Adójogi Bírók Nemzetközi Egyesületének (IATJ) 11., online megrendezett közgyűlésén és konferenciáján.
- *2021. október 27–29.* – Dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke, dr. Patyi András, a Kúria jogegységért felelős elnökhelyettese és dr. Berkes Lilla, a Kúria Werbőczy István Országbíró Kutatóintézetének igazgatója Małgorzata Manowska asszonynak, a lengyel Legfelsőbb Bíróság első elnökének meghívására hivatalos látogatást tett a lengyel Legfelsőbb Bíróságon Varşóban.
- *2021. november 3–5.* – Dr. Orosz Árpád, a Kúria Polgári Kollégiumának kollégiumvezetője részt vett az Európai Bírók Konzultatív Tanácsa (CCEJ) online plenáris ülésén.
- *2021. november 4.* – Dr. Ábrahám Márta mint Kúriára beosztott, igazgatási feladatokkal megbízott bíró részt vett az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EESC) alapvető jogok és jogállamiság témában rendezett online konferenciáján.
- *2021. november 11.* – Dr. Bögös Fruzsina, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója részt vett az Európai Jogi Intézet (ELI) „Éghajlati igazságosság” című webináriumán.
- *2021. november 12.* – Dr. Remes Gábor, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója részt vett az Európai Versenyjogi Bírók Egyesülete (AECLJ) online ülésén.
- *2021. november 12.* – Dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke részt vett „Az Emberi Jogok Európai Bírósága (ECHR) esetjoga a magyar bíróságok joggyakorlatában” című nemzetközi konferencián Budapesten.

- *2021. november 15–20.* – Dr. Somogyi Gábor, a Kúria Büntető Kollégiumának tanácselnöke részt vett a gyerekjogi online világkonferencián.
- *2021. november 18.* – Dr. Ábrahám Márta mint Kúriára beosztott, igazgatási feladatokkal megbízott bíró részt vett az Európai Bizottság harmadik „Mesterséges intelligencia az igazságszolgáltatásban” című webináriumban.
- *2021. november 18–19.* – Dr. Figula Ildikó, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója részt vett a Budapesti Eurázsia Fórum online konferenciáján.
- *2021. november 19.* – Dr. Remes Gábor, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója részt vett az Európai Bizottság és az Európai Versenyjogi Bírók Egyesülete (AECLJ) közös online konferenciáján.
- *2021. november 25.* – Dr. Darák Péter, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának tanácselnöke részt vett az Európai Jogi Intézet (ELI) mesterséges intelligencia témában szervezett online webináriumban.
- *2021. december 7.* – Salamonné dr. Piltz Judit, a Kúria Polgári Kollégiumának bírója részt vett az Európai Jogi Intézet (ELI) „Felnőttek védelme nemzetközi szituációkban” című webináriumban.
- *2021. december 9–10.* – Dr. Gyarmathy Judit, a Kúria főtitkára részt vett az Európai Bírók a Demokráciáért és a Szabadságért (MEDEL) és a Portugál Katolikus Egyetem jogállamisági nemzetközi online konferenciáján.
- *2021. december 9–10.* – Dr. Figula Ildikó, a Kúria Közigazgatási Kollégiumának bírója részt vett az Európai Jogi Akadémia (ERA) „Adatvédelem az igazságszolgáltatásban” című nemzetközi online konferenciáján.

Egyéb nemzetközi események

- *2021. február 19.* – Az Olasz Köztársaság magyarországi nagykövete, őexcellenciája Massimo Rustico hivatalos látogatása dr. Varga Zs. Andrásnál, a Kúria elnökénél.
- *2021. február 24.* – Rusz Harry Alex nagykövetnek, Magyarország Európa Tanács melletti Állandó Képvisellete képviseletvezetőjének hivatalos látogatása a Kúria elnökénél.
- *2021. április 26.* – Az Európai Bizottság képviselőinek online konzultációja dr. Varga Zs. Andrással, a Kúria elnökével és a Kúria további vezetőivel az Európai Bizottság 2021-es Jogállamisági Jelentéséhez kapcsolódóan.
- *2021. május 19.* – Az Európai Képzési Hálózat (EJTN) e-AIAKOS cse-reprogramja keretében külföldi bírósági titkárok és pályakezdő bírók virtuális látogatása a Kúrián.
- *2021. május 20.* – A Velencei Bizottság képviselőinek online konzultációja dr. Varga Zs. Andrással, a Kúria elnökével és a Kúria további vezetőivel.
- *2021. május 28.* – Ilan Wurman amerikai egyesült államokbeli vendég-professzor szakmai látogatása dr. Varga Zs. Andrásnál, a Kúria elnökénél.
- *2021. június 1.* – Videókonferencia-beszélgetés dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke és Prof. Dr. Dr. h. c. Klaus Rennert, a német Szövetségi Közigazgatási Bíróság elnöke között.
- *2021. június 7.* – A Koreai Köztársaság magyarországi nagykövete, őexcellenciája Park Chul-Min hivatalos látogatása dr. Varga Zs. Andrásnál, a Kúria elnökénél.
- *2021. szeptember 9.* – A Velencei Bizottság delegációjának online látogatása a Kúrián.
- *2021. szeptember 20.* – EJTN cserebírók látogatása a Kúrián.
- *2021. szeptember 30.* – Az Európai Parlament LIBE Bizottsága delegációjának látogatása a Kúrián.
- *2021. szeptember 30.* – Spanyol bírói delegáció látogatása a Kúrián.
- *2021. október 4.* – Litván közigazgatási bírók látogatása a Kúrián.
- *2021. október 8.* – Eleftheria Kontsa görög bírónő látogatása a Kúrián.
- *2021. október 17.* – Małgorzata Manowska, a lengyel Legfelsőbb Bíróság első elnökének és delegációjának munkareggelije dr. Varga Zs. András, a Kúria elnöke által vezetett kúriai delegációval.
- *2021. október 18–29.* – Prof. Dr. Zdenek Kühn cseh cserebíró látogatása a Kúrián az ACA-Europe bírói csereprogramja keretében.
- *2021. október 21.* – Prof. Dr. Herbert Küpper, az Institut für Ostrecht München ügyvezető igazgatójának látogatása a Kúrián.
- *2021. november 2.* – A román Fejlesztési, Közigazgatási és Közmunkálato-kért Felelős Minisztérium delegációjának látogatása a Kúrián.
- *2021. november 11.* – Didier Reynders jogérvényesülésért felelős európai uniós biztos látogatása a Kúrián.
- *2021. november 17.* – Irene Khan ENSZ különleges jelentéstevő látogatása a Kúrián.
- *2021. november 26.* – A Károli Gáspár Református Egyetem külföldi hallgatóinak látogatása a Kúrián.
- *2021. november 29.* – April Farris texasi bírónő látogatása a Kúrián.

